

Videncentret
Bolius

Realdania

Danskerne i det byggede miljø

– en spørgeskemaundersøgelse foretaget af Kantar Gallup for Videncentret Bolius og Realdania

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

**for data
for deling
for tidens tendens**

Introduktion

Forord

Denne publikation er den fjerde udgave af undersøgelsen "Danskerne i det byggede miljø", udarbejdet af den filantropiske forening Realdania og Videncentret Bolius.

Formålet med undersøgelsen er at belyse boligens betydning for vores hverdag og livskvalitet. Derudover afdækker undersøgelsen også, hvor tilfredse vi er med vores naboskab, hvor glade vi er for vores lokalområde, hvordan vi vedligeholder og ombygger vores hjem, samt hvilke glæder og bekymringer boligen giver os.

Dette års udgave skal igen ses i lyset af coronakrisen. Måske er den forklaringen på, at

vi finder et fortsat fald i danskernes livskvalitet. Det kan vi ikke sige med sikkerhed. Men vi kan bl.a. se, at vi har færre aktiviteter med naboerne, og vi kan se, at flertallet af danskerne generelt oplever, at corona har påvirket deres livskvalitet negativt.

Til gengæld kan vi se, at mange danskere bruger naturen mere. Undersøgelsen viser også, at flere danskere overvejer, om de med digitale arbejdsmuligheder skal flytte længere væk fra deres arbejdsplads. Det gælder særligt omkring de store byer.

Man kan sige, at coronakrisen betyder, at vi ser på vores hjem og lokalområde med nye

øjne, og det bliver interessant at følge effekterne af dette i de kommende år.

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.128 repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år. Data er indsamlet af Kantar Gallup i 2021.

God læselyst!

Jesper Nygård,
adm. direktør,
Realdania

Indholdsfortegnelse

1. Boligens betydning, side 5

- Boligen og livskvalitet
- Det optager boligejerne

2. Det bekymrer danskerne, side 21

- Overblik over bekymringer
- Det bekymrer boligejerne
- Det bekymrer lejerne

3. Naborelationer, side 31

- Overblik over naborelationer
- Naborelationer og livskvalitet
- Tryghed omkring boligen

4. Oplevelse af lokalområdet, side 47

- Valg af bopæl
- Lokalområde og livskvalitet

5. Boligens sundhed og indeklima, side 57

- Overblik over indeklimaproblemer
- Forebyggelse og forbedringer
- Indeklima og livskvalitet

6. Energirenovering og bæredygtighed, side 67

- Motiver og barrierer
- Energirenovering

7. Boligforbedringer, side 83

- Motiver og barrierer

8. Corona og det byggede miljø, side 99

- Livskvalitet og boligforhold i forbindelse med corona

9. Metode, side 111

- Oversigt over variable

Kapitel 1

Boligens betydning

Boligens betydning – resumé

Dette kapitel beskriver danskernes syn på deres boliger. Kapitlet viser, hvad boligen betyder for danskerne, og hvad der specifikt optager boligejerne.

Kapitlet viser bl.a.:

- Danskernes livskvalitet har været faldende siden 2018.
- Boligen tillægges stor betydning for den oplevede livskvalitet, men er faldet i forhold til 2020.
- Dem der har boet længst tid i deres nuværende bolig oplever den højeste livskvalitet gennem deres bolig.
- Ejere oplever i højere grad end lejere, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.
- Beboere i villa eller parcelhus oplever i højere grad at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.
- De, der bor i en landejendom, er de eneste, der oplever en stigning i boligens betydning for den oplevede livskvalitet, når der sammenlignes med 2020.
- Især de, der bor i patriciervilla/murermesterhus eller i funkisvilla/bungalow oplever, at boligen har en positiv betydning for den oplevede livskvalitet.
- Desto større boligen er, desto større betydning vurderes boligen at have for den oplevede livskvalitet. Det gælder både blandt dem, der bor i hus, og blandt dem, der bor i etageejendom.

Boligens betydning

– Oplevet livskvalitet over tid

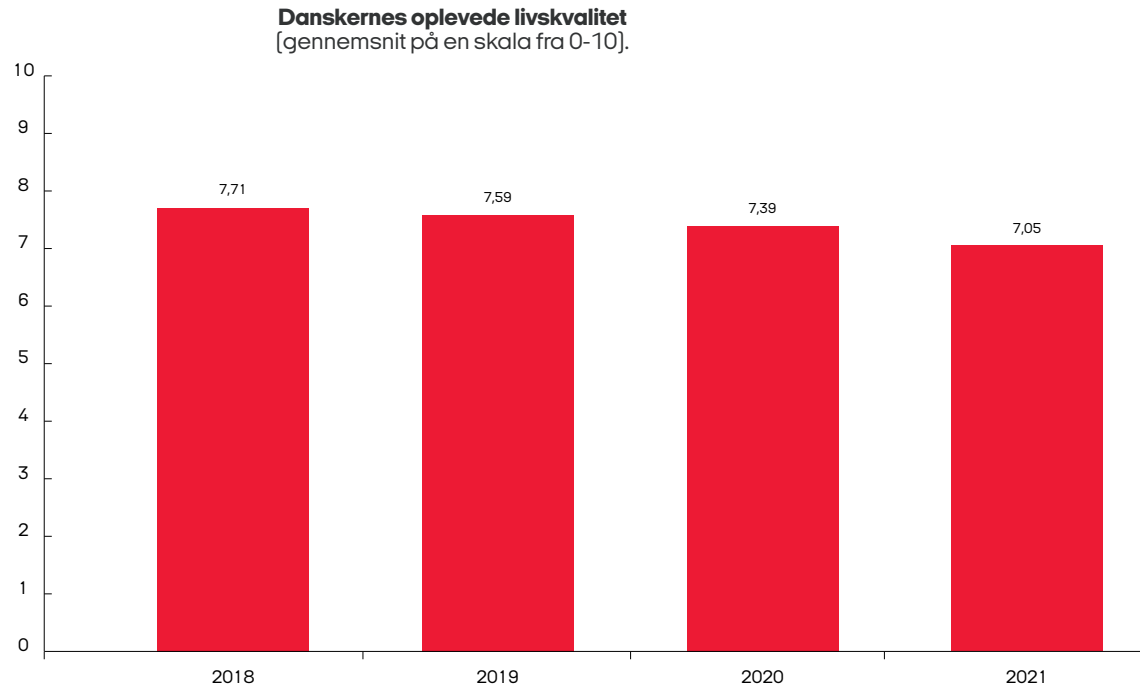
Gennem de seneste fire år er der spurgt til danskernes oplevede livskvalitet på en skala fra 0 til 10, hvor 0 er meget utilfreds, og 10 er meget tilfreds.

Som det fremgår, har livskvaliteten været aftagende siden 2018.

Både i forbindelse med undersøgelsens gennemførelse i 2020 og 2021 har COVID-19 været aktuel.

I 2020 blev data indsamlet, netop som Danmark "lukkede ned", hvilket må antages at være en væsentlig del af forklaringen på faldet fra 2019 til 2020.

I 2021 ser vi et endnu mere markant fald i den oplevede livskvalitet. Om det er COVID-19 der er årsag, vil de kommende års analyser kunne hjælpe med at svare på.

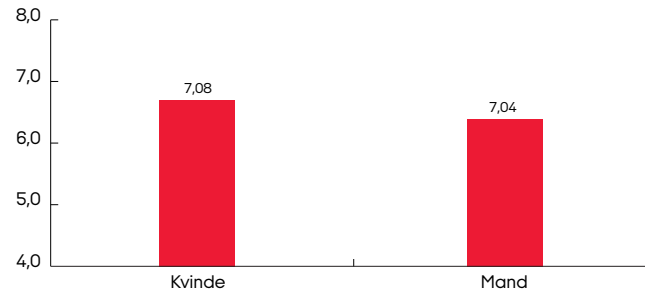
Boligens betydning

– Danskernes oplevede livskvalitet, fordelt på køn og alder

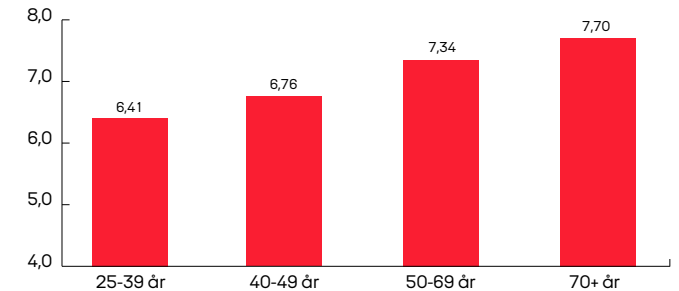
Ser vi på de klassiske baggrundsvariable som køn og alder, er der ikke forskel på den oplevede livskvalitet hos mænd og kvinder.

Den oplevede livskvalitet er derimod stigende med alderen. Således oplever den ældre del af befolkningen en højere livskvalitet end den yngre del.

Danskernes oplevede livskvalitet. Fordelt på køn
[gennemsnit på en skala fra 0-10].

Danskernes oplevede livskvalitet. Fordelt på alder
[gennemsnit på en skala fra 0-10].

Boligens betydning

- Danskernes livskvalitet fordelt geografisk

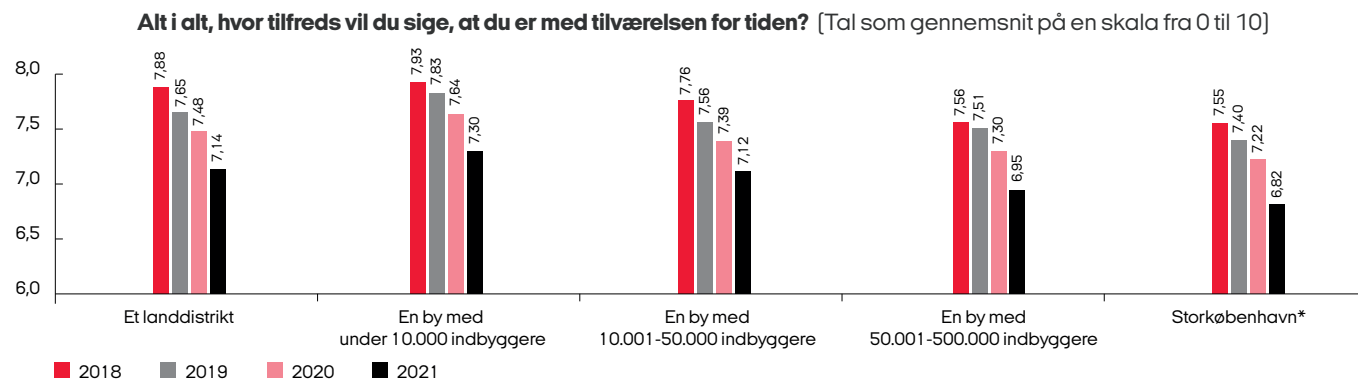
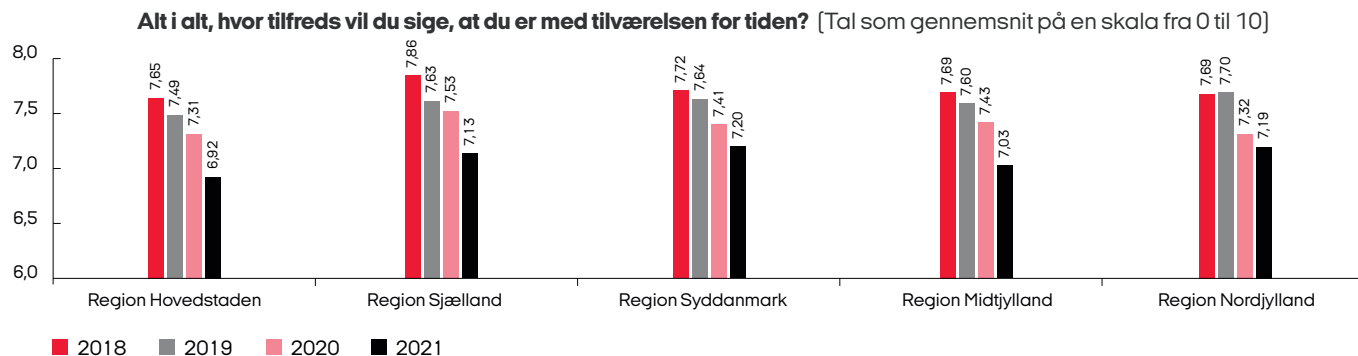
Danskerne har generelt en høj tilfredshed med livet sammenlignet med indbyggere i andre lande.

Den oplevede livskvalitet er dog faldet lidt i de seneste tre år.

Lavest ligger livskvaliteten fortsat i Region Hovedstaden, og højeste livskvalitet finder vi i Region Syddanmark.

Det største fald i livskvalitet finder vi i Region Sjælland og Region Midtjylland.

Vi finder endvidere den højeste livskvalitet på landet og i de små byer, mens livskvaliteten er lavest i Hovedstadsområdet og de store byer.

Danskernes oplevede livskvalitet

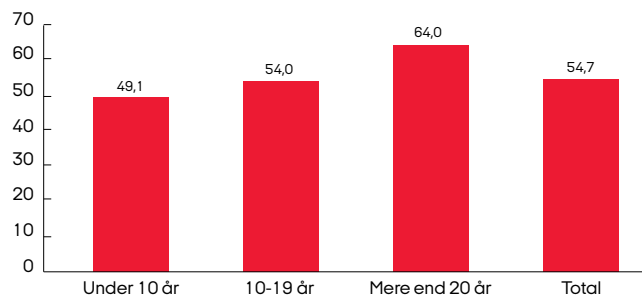
– Boligens betydning for oplevet livskvalitet , fordelt på antal år i boligen og ejerforhold

Generelt tillægges boligen en stor betydning for danskernes oplevede livskvalitet.

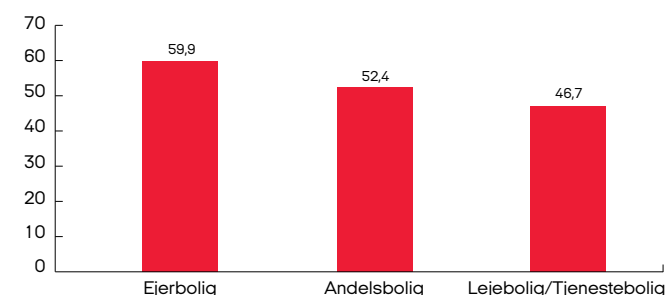
Det er fortsat dem, der har boet i længst tid i deres nuværende bolig, der oplever den højeste livskvalitet gennem deres bolig. Således svarer 64% af dem, der har boet i deres bolig i mere end 20 år, "stor betydning".

Ejerformen har også betydning for den oplevede livskvalitet. Det er således især blandt bolig- og andelsboligejerne, vi finder dem, der vurderer, at deres bolig har stor betydning for deres oplevede livskvalitet.

I hvor høj grad oplever du, at din bolig har betydning for din oplevede livskvalitet? Andel, der svarer "stor betydning" fordelt på antal år i nuværende bolig [tal i pct.].

I hvor høj grad oplever du, at din bolig har betydning for din oplevede livskvalitet? Andel, der svarer "stor betydning" fordelt på ejerforhold [tal i pct.].

Boligens betydning

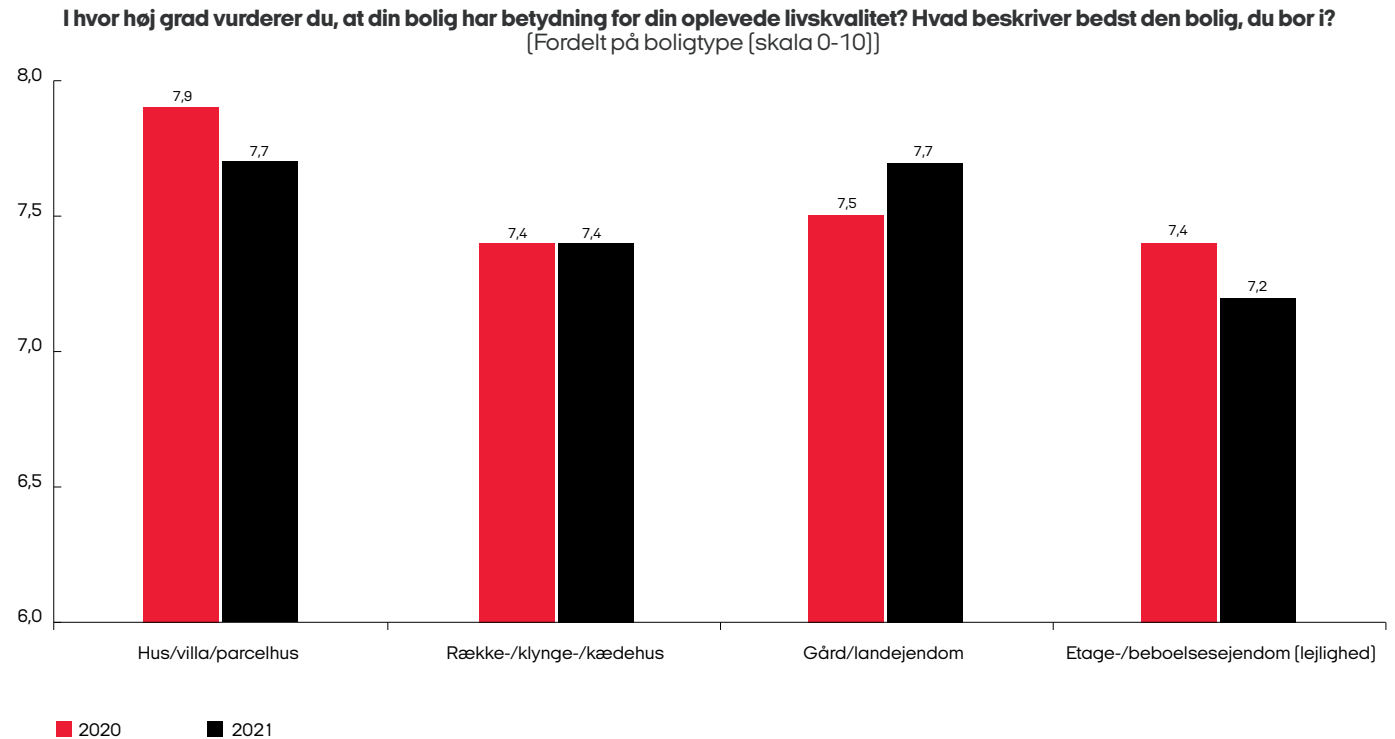
– Boligens betydning for oplevet livskvalitet fordelt på boligtype

Beboere i hus, villa eller parcelhus samt de, der bor i en landejendom oplever i højere grad, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.

Sådan var det også i undersøgelsen fra 2020.

I modsætning til i de andre boligtyper er de, der bor i en landejendom, de eneste, der oplever en stigning i boligens betydning for den oplevede livskvalitet, når der sammenlignes med året før.

Beboere i etageejendom er fortsat dem, der i mindst grad vurderer, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.

Boligens betydning

– Oplevet livskvalitet i hus fordelt på hustype

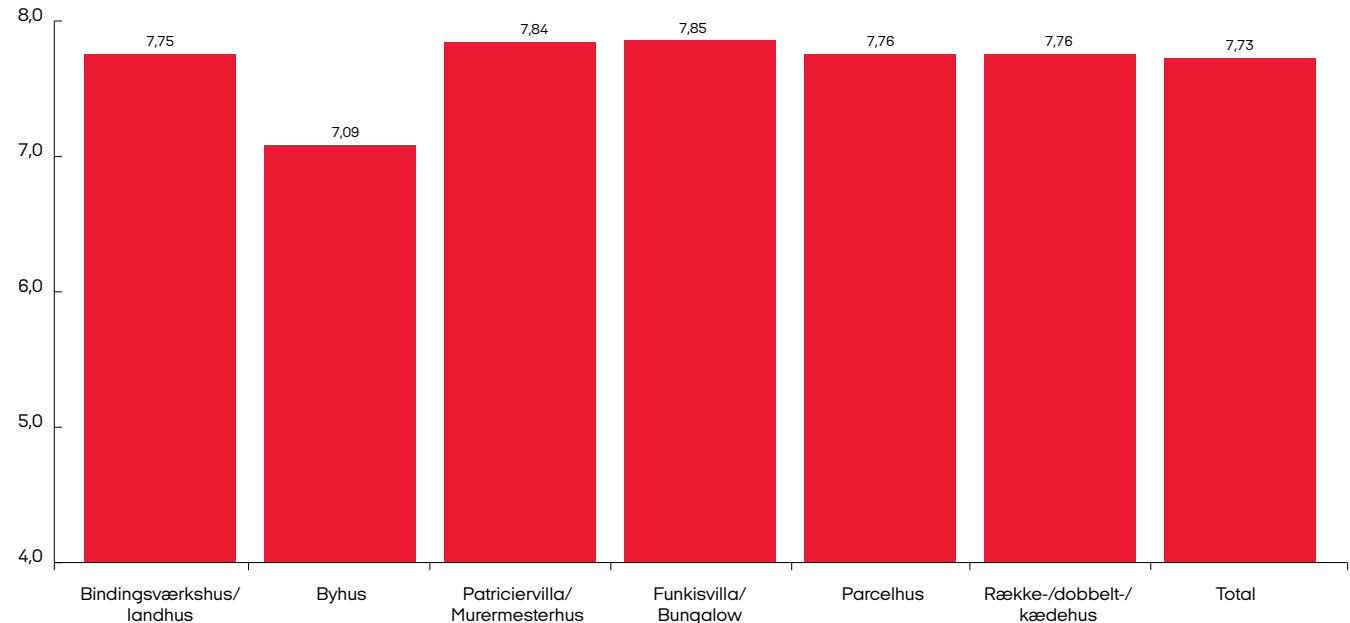
Generelt vurderes boligen at have betydning for den oplevede livskvalitet, når der fokuseres på boligejere.

Især de, der bor i patriciervilla/murermesterhus eller i funkisvilla/bungalow, oplever, at boligen har en positiv betydning.

Beboere i byhuse i områder med 10.000-50.000 indbyggere vurderer i mindre grad, at boligen har en betydning for den oplevede livskvalitet.

Det kan bl.a. hænge sammen med, at man her er plaget af støjproblemer, især fra industri, fabrikker eller lignende.

I hvor høj grad vurderer du, at din bolig har betydning for din oplevede livskvalitet? Hvad beskriver bedst den bolig, du bor i?
[Gennemsnit på en skala fra 0-10]

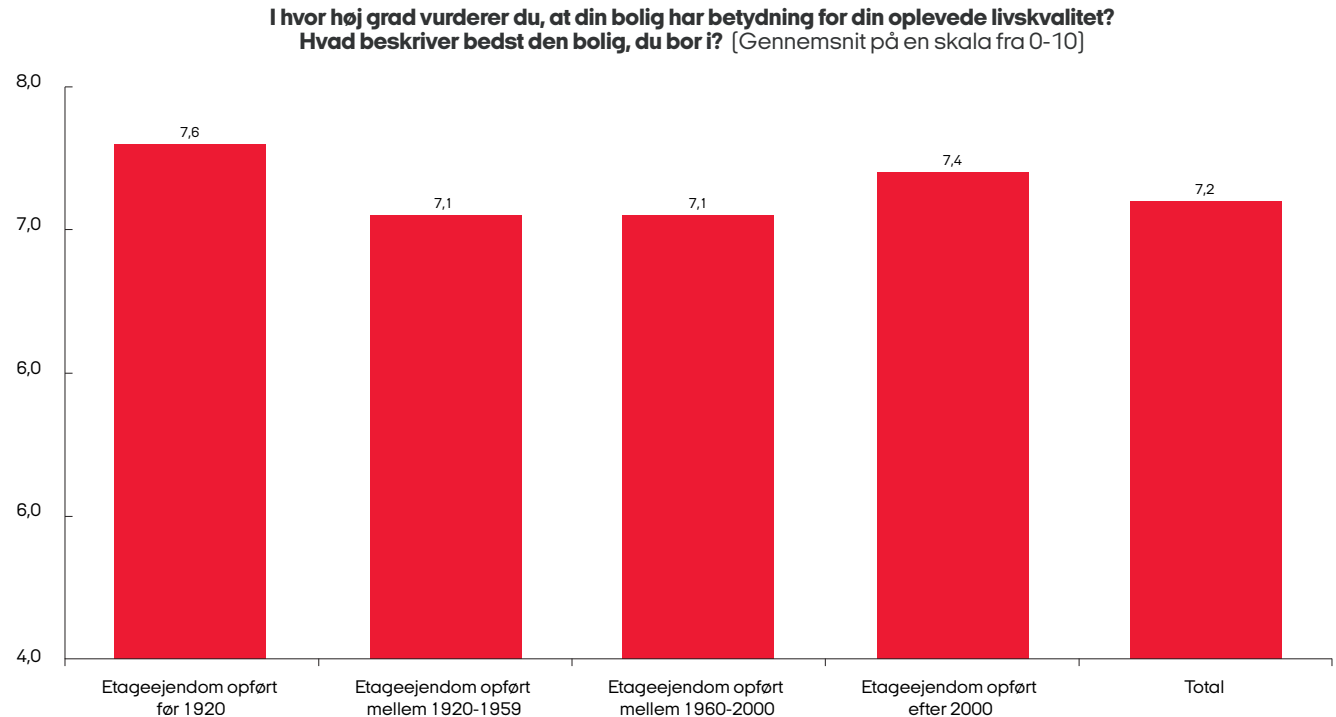

Boligens betydning

– Boligens betydning for oplevet livskvalitet i etageejendomme ud fra ejendommens alder

Ses der specifikt på dem, der bor i etageejendom, som er dem, der i mindst grad oplever, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet, er der forskelle på svarene, afhængig af hvor gamle ejendommene er.

Blandt dem, der bor i de ældste etageejendomme opført før 1920, og dem, der bor i de nyere etageejendomme opført efter år 2000, finder man i højere grad dem, der vurderer, at deres bolig har betydning for deres oplevede livskvalitet.

Boligens betydning

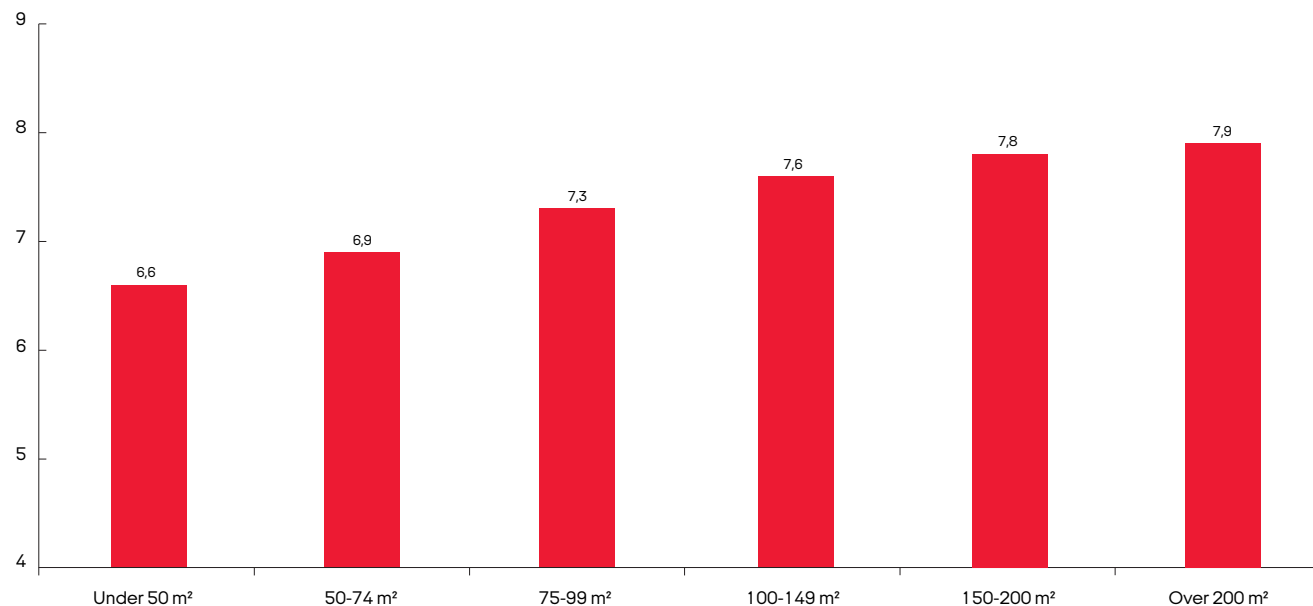
– Boligens størrelse

Desto større boligen er, desto større vurderes boligens betydning at have for den oplevede livskvalitet.

Effekten er størst, når man går fra boliger på mellem 50-74 m² og op til boliger på 75-99 m² og til boliger på 100-149 m².

Derefter flader væksten i den oplevede livskvalitet ud, når der ses på boliger på 150-200 m² og over 200 m².

Sammenhæng mellem boligens størrelse og vurderingen af boligens betydning for den oplevede livskvalitet [gennemsnit på en skala fra 0-10].

Boligens betydning

– Boligens størrelse

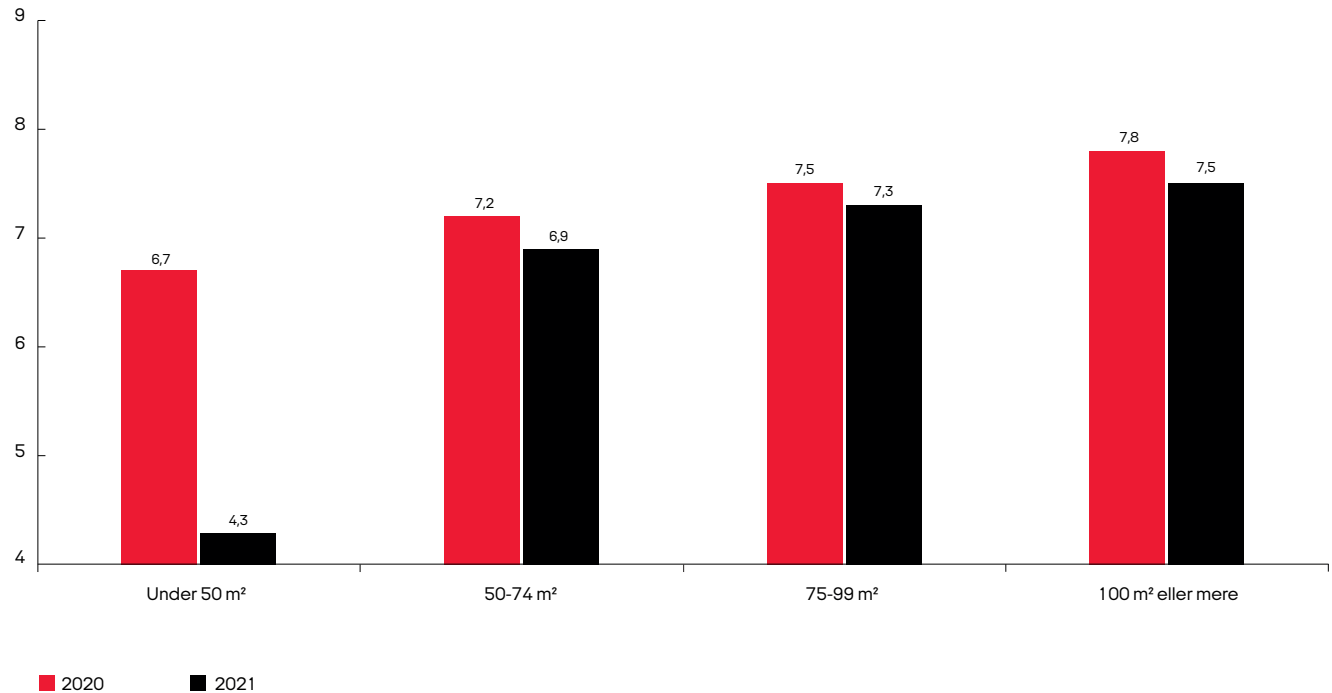
Ses der på dem, der bor i etageejendom, finder man samme sammenhæng – desto større bolig, desto større vægt tillægges boligen for den oplevede livskvalitet.

Især blandt dem, der bor i de helt små boliger, har boligen en mindre betydning for den oplevede livskvalitet.

Det er et forhold, der er forstærket kraftigt i denne undersøgelse fra 2021.

Niveauet stiger dog hurtigt, når man bevæger sig op i boliger, der er 50 m² eller mere.

Sammenhæng mellem boligens størrelse og vurderingen af boligens betydning for den oplevede livskvalitet blandt personer, der bor i etageejendom [gennemsnit på en skala fra 0-10].

Boligens betydning

– Forholdet til ens bolig fordelt på køn og ejerforhold

Boligen kan tillægges forskellig betydning.

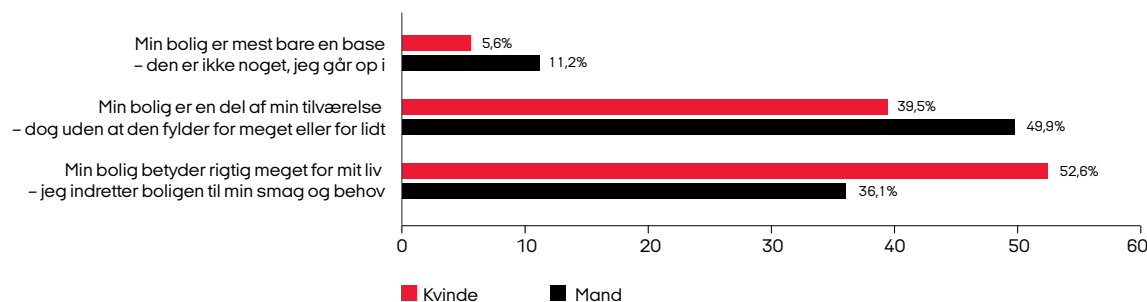
Flere kvinder end mænd svarer, at deres bolig betyder rigtigt meget for deres liv.

Omvendt er der en overvægt af mænd, der svarer, at deres bolig mest er en base, som de ikke går så meget op i.

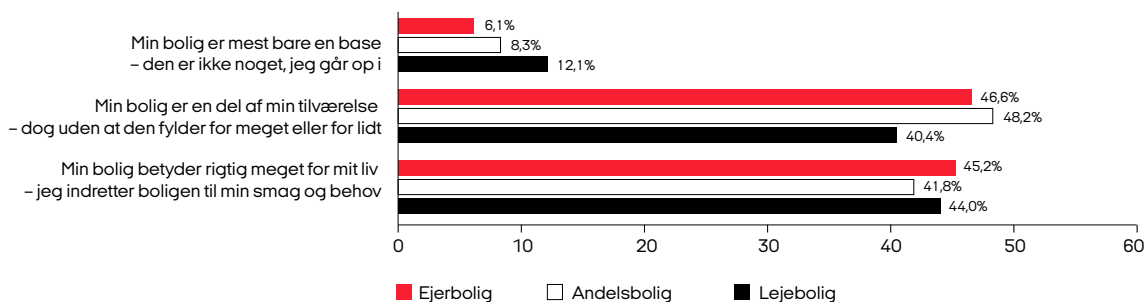
Blandt lejerne finder man den største andel, der svarer, at deres bolig mest er en base, noget de ikke går op i.

Men samtidig er der en stor andel af lejere, der svarer, at deres bolig betyder rigtigt meget for dem – næsten på niveau med boligejerne.

Hvilken af følgende passer bedst på dig? Fordelt på køn [tal i pct.].

Hvilken af følgende passer bedst på dig? Fordelt på ejerforhold [tal i pct.].

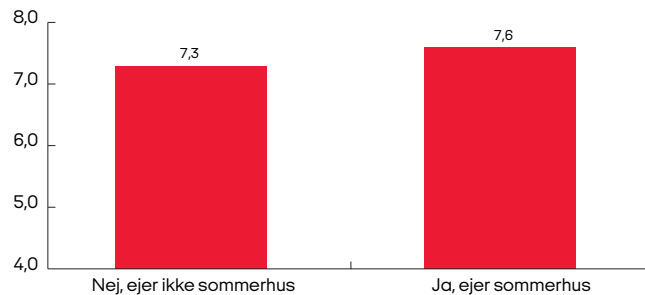
Boligens betydning

– Fordelt på om de ejer sommerhus

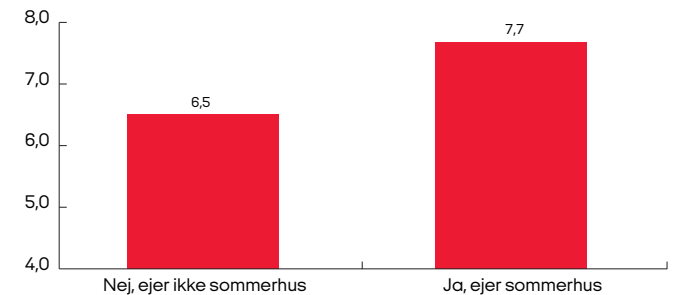
Uanset om man bor i ejerbolig eller i lejebolig, er der en større oplevet livskvalitet, når man er ejer af et sommerhus.

Det er mest udbredt blandt lejere.

Danske boligejeres livskvalitet, fordelt på om de ejer et sommerhus [gennemsnit på en skala fra 0-10].

Danske lejeres livskvalitet, fordelt på om de ejer et sommerhus [gennemsnit på en skala fra 0-10].

Boligens betydning

– Det optager boligejerne over tid

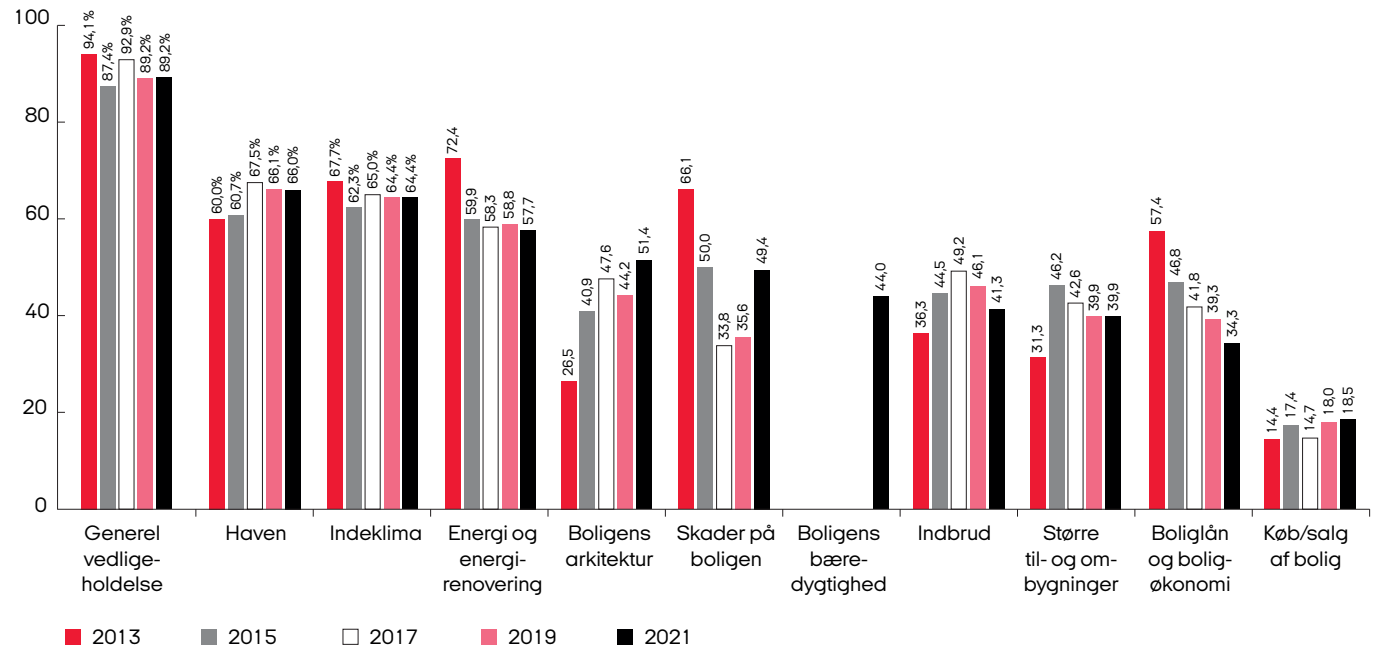
Generel vedligeholdelse vedbliver at være det, der optager de danske boligejere mest.

Boligens arkitektur og skader på boligen har over de seneste år optaget danske boligejere mere og mere. Indbrud er der over perioden færre og færre, der er optaget af.

Boliglån og boligøkonomi er i dag på et markant lavere niveau end i 2013, da denne analyse blev gennemført for første gang.

Undersøgelsen er en conjoint-analyse, hvor emnerne er tilføjet en trade-off dimension. Modellen bagved tallene udvikler en intervalbaseret præferenceskala for de indgående emne-kombinationer, hvor respondenterne skal forholde sig til, hvilke af de viste emner vedkommende mest interesserer sig for. Hermed fås information om, hvilket emne der generelt optager mest, samt hvor meget eller lidt interessant det er i forhold til alternative.

Hvad optager den danske boligejer? [Tal i pct.]

Skalaen 0-100 udtrykker vigtighedsværdien for hvert af de nævnte emner [et emnes relative betydning sammenlignet med de øvrige emner]

Kapitel 2

Det bekymrer danskerne

Det bekymrer danskerne – resumé

Kapitlet omhandler de emner, der bekymrer danskerne generelt og specifikt, for hhv. boligejere og lejere.

Det er ikke helt de samme bekymringer, og der er således også stillet lidt forskellige spørgsmål til ejere og lejere, da lejerne f.eks. ikke har samme direkte forpligtelse og ansvar – og dermed potentielt bekymringer – i forhold til vedligehold og skader, som boligejerne har.

Kapitlet viser bl.a.:

- Stigende skatter og udgifter er det, der bekymrer de danske boligejere allermost.
- De, der bor i hovedstadsområdet, er i højere grad bekymret for klimaændringer, dårligt naboskab, rentestigninger og fejlbehæftede ejendomsvurderinger.
- Bor man i et landdistrikt, går bekymringen mere på, om boligen bliver svær at sælge, samt stigende skatter og energipriser.
- Stigende husleje, dårligt indeklima og dårligt naboskab er det, der bekymrer de danske lejere mest.
- Lejere i privat udlejning er i højere grad bekymret for dårlig økonomi og ikke at have råd til deres bolig, mens de, der bor i almene lejerboliger, i højere grad er bekymret for dårligt naboskab, og stigende husleje.

Det bekymrer danskerne

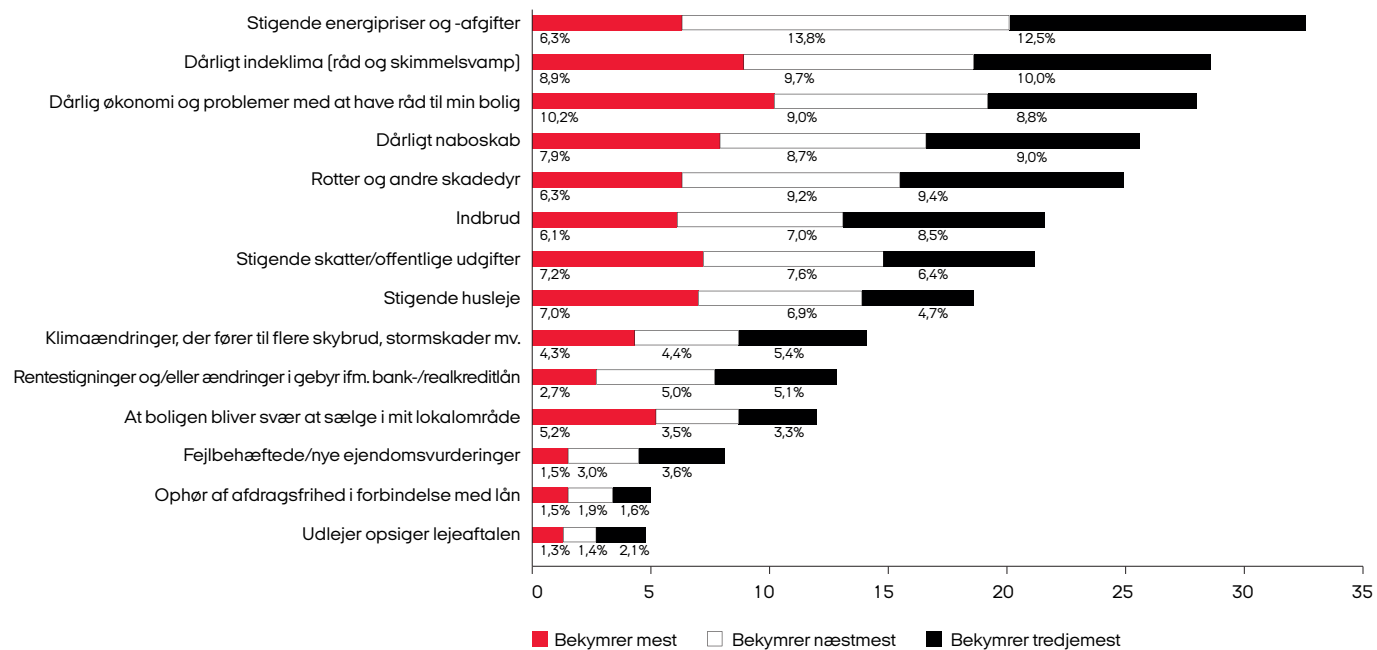
Overordnet kan danskernes bekymringer opdeles i tre hovedkategorier:

Økonomi, der er den største kategori, omhandler bl.a. privatøkonomi, skatter, husleje, energipriser, renteændringer, afdragsfrihed samt ejendomsvurderinger.

Udefrakommende forhold er samlet den næststørste kategori, og her finder vi bekymringer om indbrud, naboskab og klimaændringer.

Skader på boligen er den tredjestørste kategori, hvor det er råd og skimmelsvamp samt rotter og skadedyr, der er årsag til bekymring.

Hvad bekymrer dig? [Prioriter tre svar, tal i pct.]

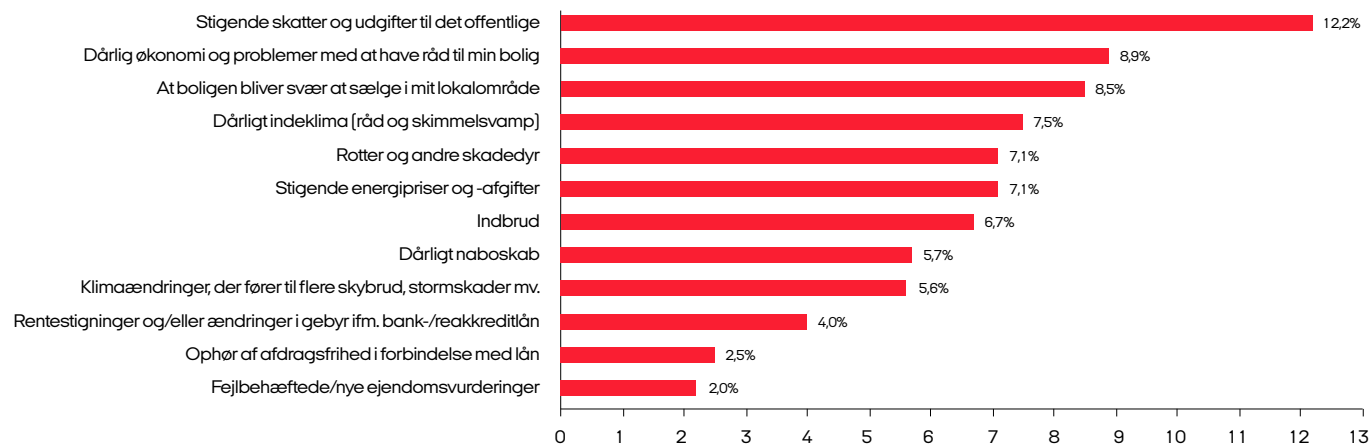
Det bekymrer boligejerne

Stigende skatter og udgifter er det der bekymrer de danske boligejere allermost.

Derefter følger dårlig økonomi – og deraf problemer med at have råd til boligen eller med at kunne sælge boligen.

Bekymringer vedrørende rentestigninger, ophør af afdragsfrihed samt ejendomsvurderinger er det, der bekymrer mindst.

Hvad bekymrer dig mest som boligejer? [Kun et svar, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på regioner

Stigende skatter og udgifter er i top 3
– uanset hvor i landet man befinder sig.

Det at boligen kan blive svær at sælge er især
en bekymring vest for Storebælt og blandt
boligejerne i Region Nordjylland mest.

Dårligt naboskab er den tredje mest nævnte
bekymring i Region Hovedstaden.

Denne bekymring indfinder sig ikke i top 3 i
nogen af de øvrige regioner.

Hvad bekymrer mest – fordelt på region? [Kun et svar, tal i pct.]

Region Nordjylland

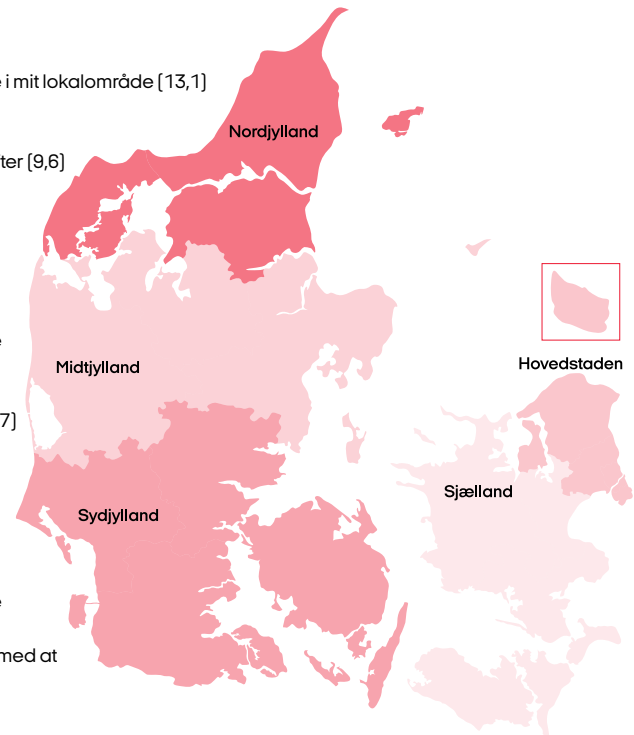
1. At boligen bliver svær at sælge i mit lokalområde [13,1]
2. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [12,5]
3. Stigende energipriser og -afgifter [9,6]

Region Midtjylland

1. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [10,5]
2. At boligen bliver svær at sælge i mit lokalområde [10,3]
3. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [8,7]

Region Syddanmark

1. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [12,2]
2. At boligen bliver svær at sælge i mit lokalområde [10,0]
3. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [7,9]

Region Hovedstaden

1. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [13,1]
2. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [10,4]
3. Dårligt naboskab [7,6]

Region Sjælland

1. Stigende skatter og udgifter til det offentlige [12,7]
2. Dårlig økonomi og problemer med at have råd til min bolig [9,9]
3. Dårligt indeklima [råd og skimmelsvamp] [8,0]

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på urbaniseringsgrad

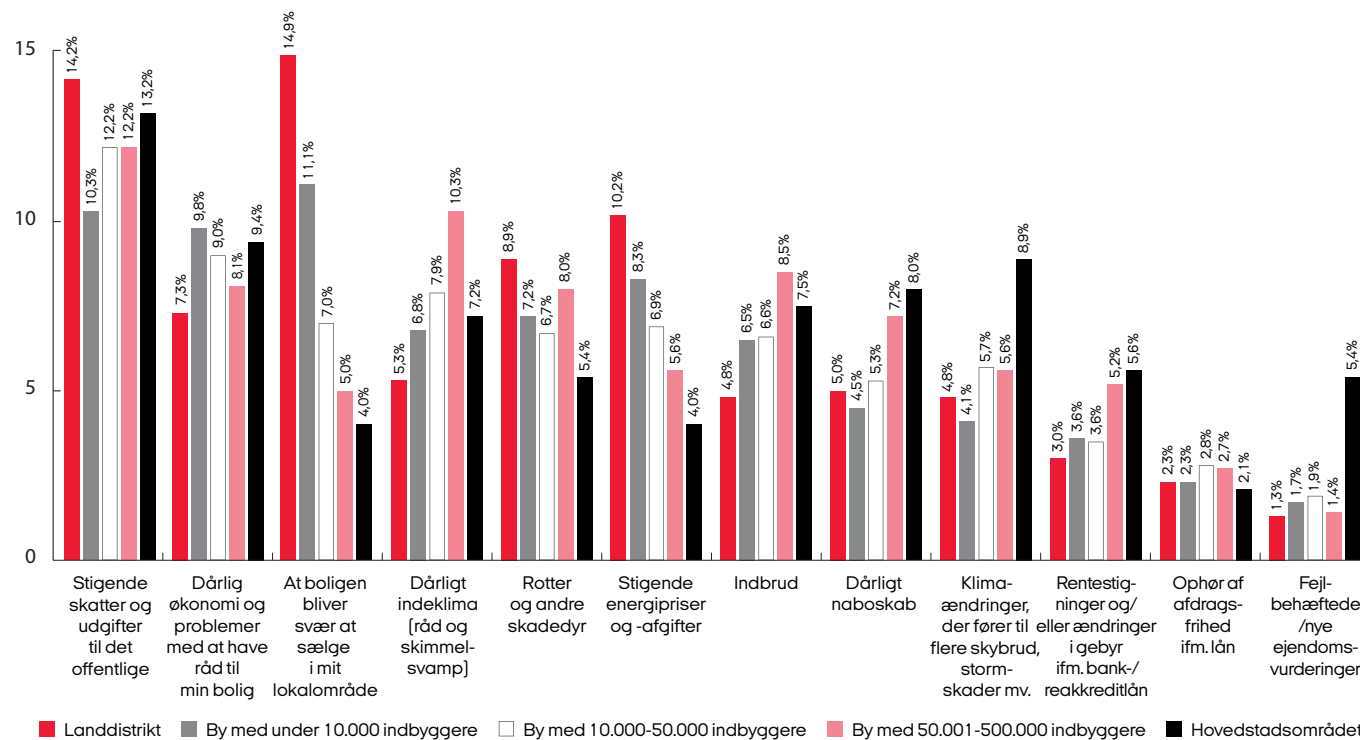
Boligejere i landdistrikterne er især bekymret for, at boligen bliver svær at sælge, samt for stigende skatter og stigende energipriser.

Det er i landdistrikterne, at der er færrest, der er bekymret for indbrud.

Også i de mindre byer med under 10.000 indbyggere er der bekymring for, om det kan blive svært at sælge ens bolig.

Set i forhold til de øvrige områder er de, der bor i hovedstadsområdet, i højere grad bekymret for klimaændringer, dårligt naboskab, rentestigninger og fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Det bekymrer boligejerne mest – fordelt på urbaniseringsgrad [kun et svar, tal i pct.].

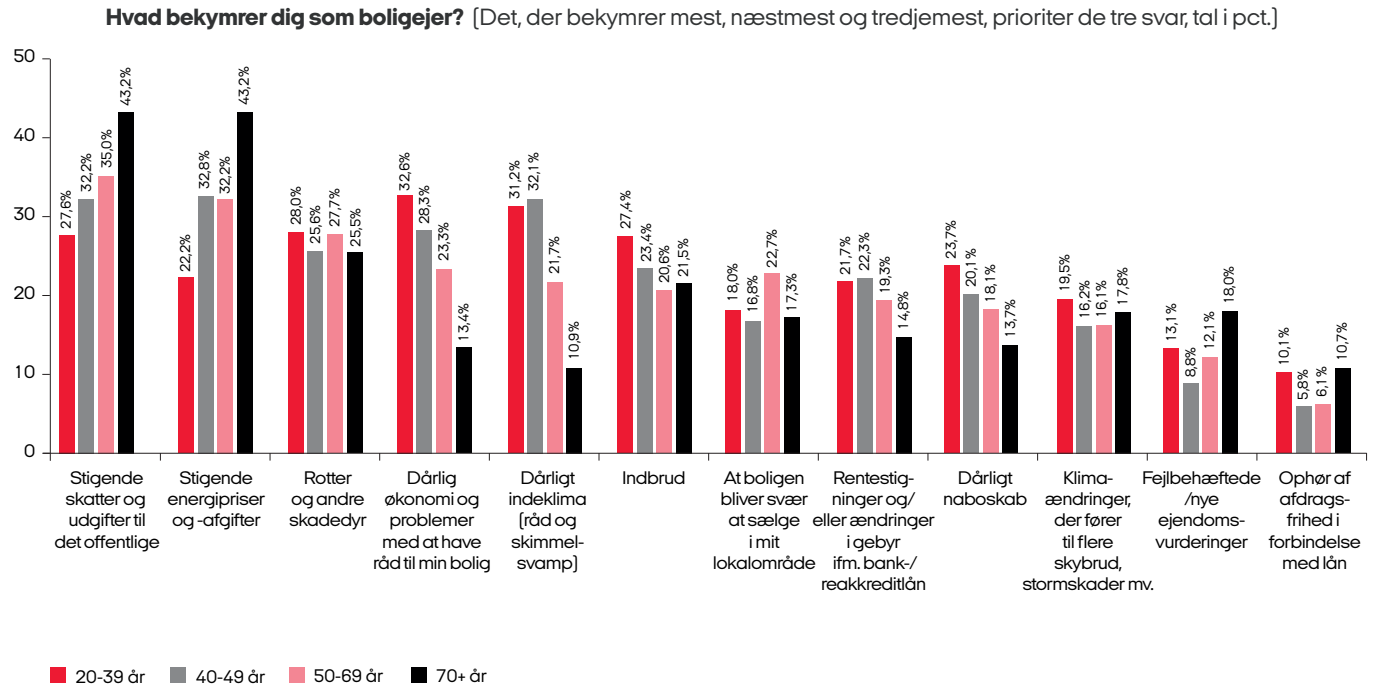

Det bekymrer boligejerne

– Fordelt på alder

I takt med stigende alder stiger også bekymringen for stigende skatter og udgifter samt stigende energipriser.

De yngre boligejere er især optaget af dårlig økonomi, råd og skimmel-svamp, indbrud og dårligt naboskab. Det er også i den yngre aldersgruppe, vi finder dem, der bekymrer sig mest om klimaændringer.

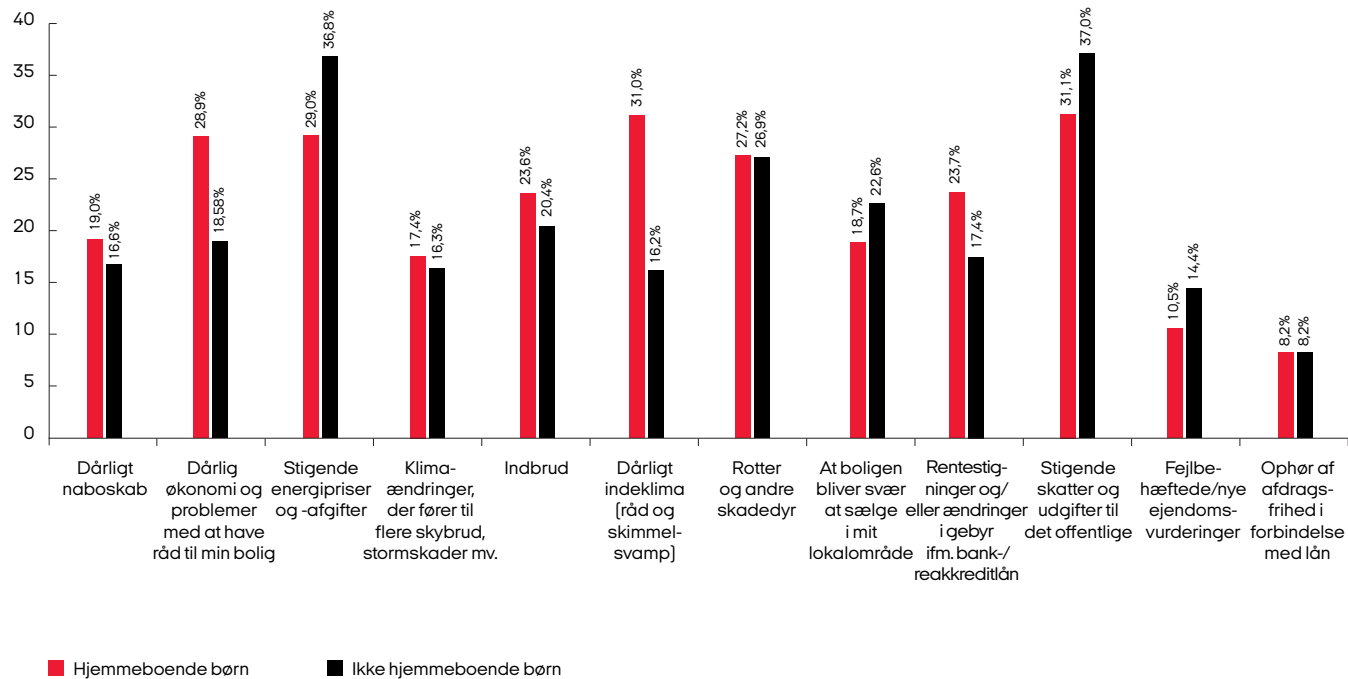
Det bekymrer boligejerne

– Børnefamilier

Husstande med hjemmeboende børn er i modsætning til dem uden hjemmeboende børn i højere grad bekymret for dårligt indeklima, dårlig økonomi – og dermed ikke at have råd til deres bolig – dårligt naboskab, indbrud samt renteændringer.

Husstande uden hjemmeboende børn retter bekymringen mod stigende energipriser, stigende skatter og udgifter samt fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Hvad bekymrer dig som boligejer? [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar. Fordelt på om der er børn i husstanden, tal i pct.]

Det bekymrer boligejerne

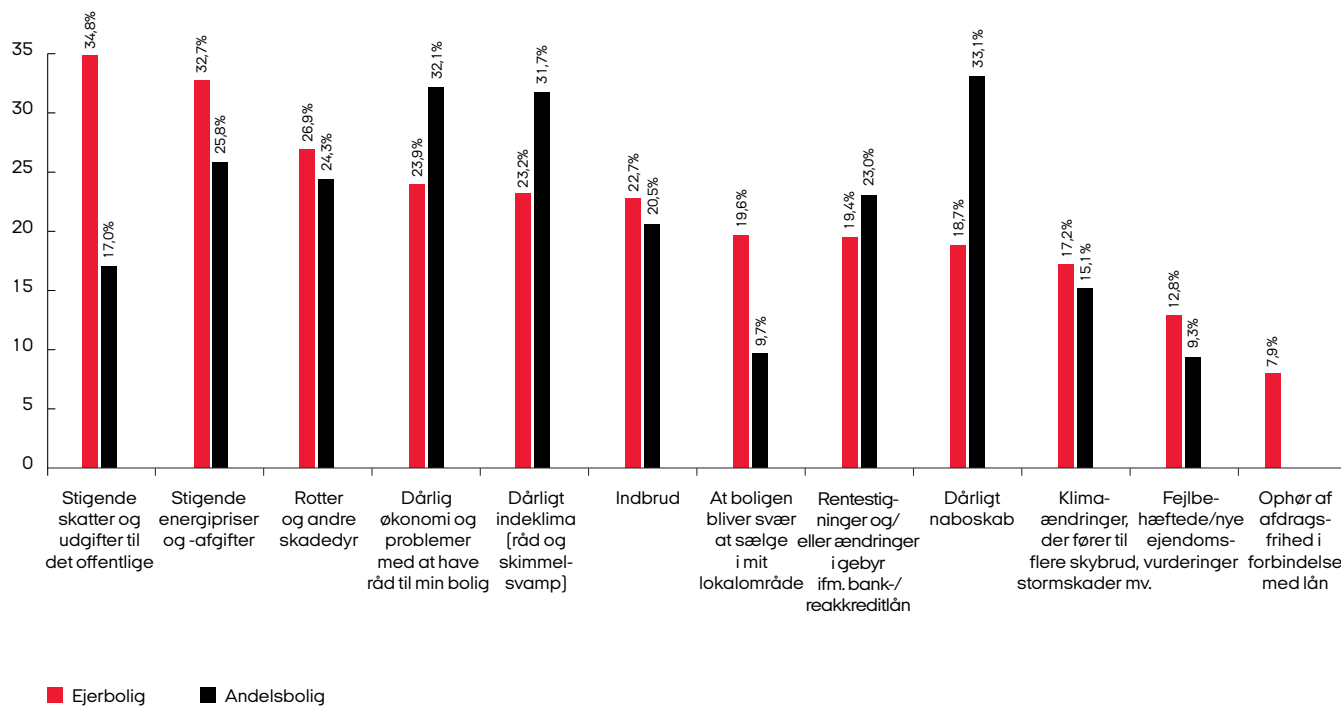
– Boligejere og andelsboligejere

Beboere i andelsboliger er især bekymret for dårligt naboskab, dårligt indeklima og dårlig økonomi og dermed problemer med at have råd til sin bolig.

Også rentestigninger bekymrer dem i andelsbolig mere end dem, der bor i ejerbolig.

Personer, der bor i ejerbolig, er bekymret for stigende skatter og afgifter, stigende energipriser, rotter og skadedyr, indbrud, at boligen bliver svær at sælge samt fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

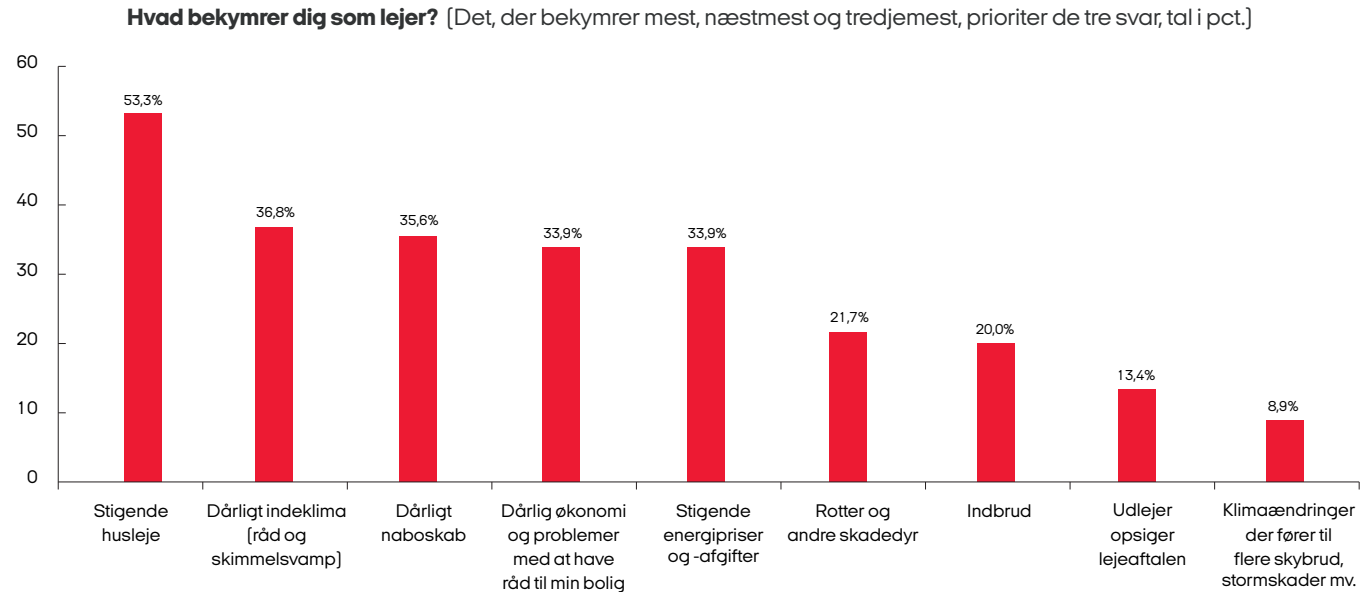
Hvad bekymrer dig som boligejer/andelsejer? [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjest, prioriter de tre svar, tal i pct.]

Det bekymrer lejerne

Stigende husleje, dårligt indeklima og dårligt naboskab er det, der bekymrer de danske lejere mest.

Omvendt er klimæændringer og dermed flere skybrud og stormskader mv. ikke noget, der bekymrer synderligt.

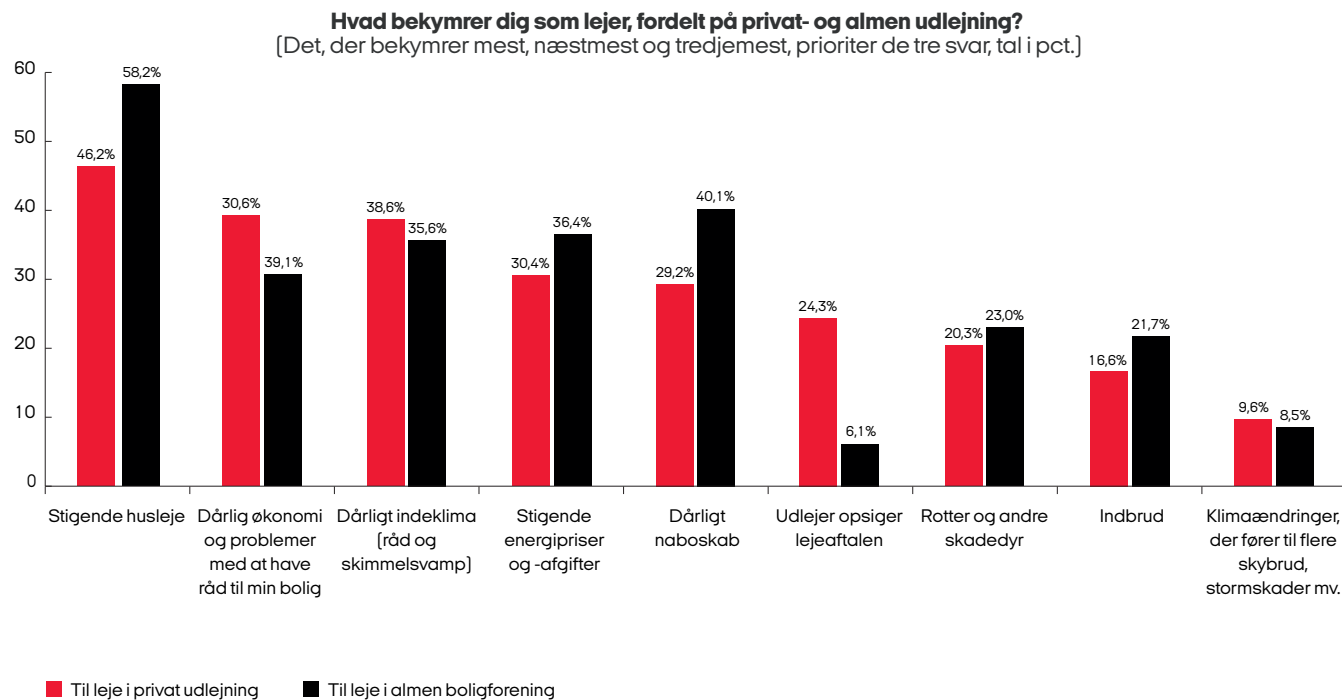

Det bekymrer lejerne

– Fordelt på privat og almenudlejning

Lejere i privat udlejning er i højere grad bekymret for dårlig økonomi og dermed problemer med at have råd til deres bolig, dårligt indeklima, samt at udlejer opsiger lejeaftalen.

Blandt dem, der bor til leje i en almen boligforening, er der flere, der er bekymret for dårligt nabo-skab, stigende energipriser, indbrud og stigende husleje.

Det bekymrer lejerne

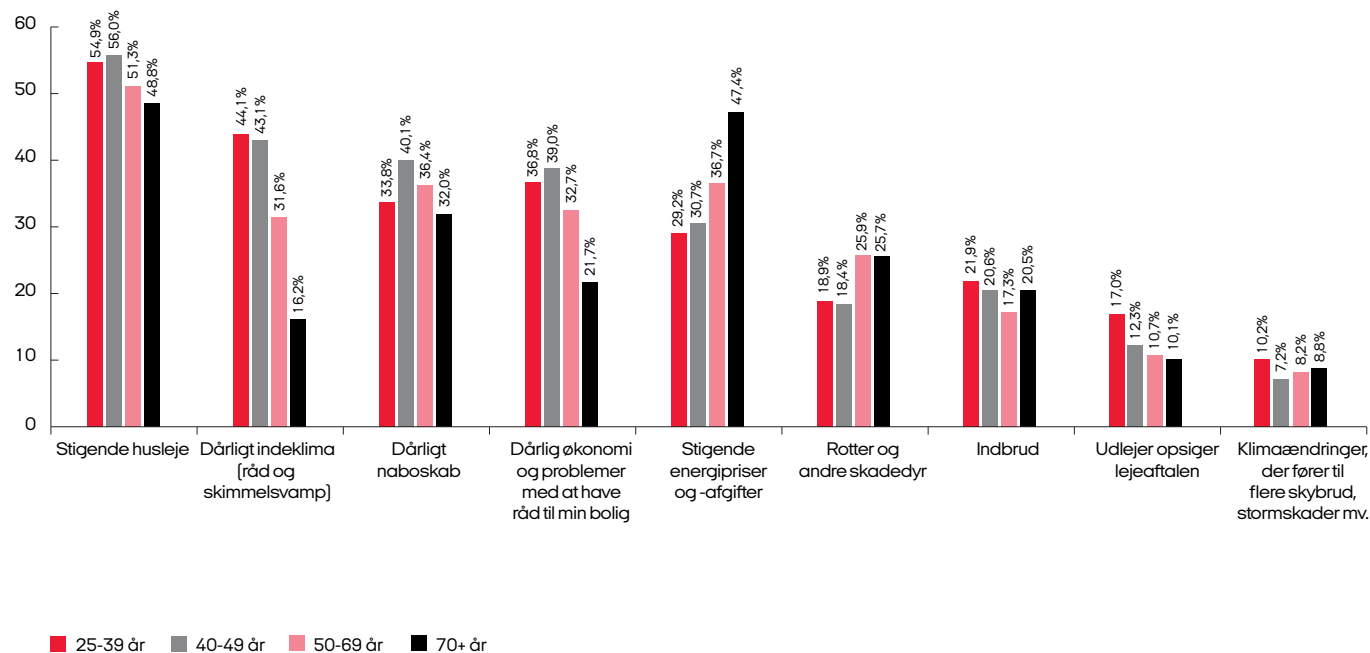
– Fordelt på alder

Stigende energipriser er en bekymring, der stiger i takt med stigende alder blandt lejere.

Omvendt er bekymringen for stigende husleje mindre blandt de ældre lejere end blandt de yngre lejere.

De yngre lejere er mere bekymret for dårligt indeklima, og for at udlejer opsiger lejeaftalen, end de ældre lejere.

Hvad bekymrer dig som lejer? [Det, der bekymrer mest, næstmest og tredjemest, prioriter de tre svar, fordelt på alder, tal i pct.]

Kapitel 3

Naborelationer

Naborelationer – resumé

Dette kapitel omhandler naborelationer og fællesskaber. Her er fokus på relationerne mellem beboerne i husene og imellem beboerne i etageejendommene.

Kapitlet undersøger både de aktiviteter, som vi har med naboerne, og danskernes vurdering af kvaliteten af naboskabet.

Endeligt afdækker kapitlet forholdet mellem naboskab og livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- 7 ud af 10 danskere er tilfredse med deres naborelationer. Til gengæld kender hver tredje deres naboer dårligt eller slet ikke.
- Danskernes fællesskaber med naboerne hænger sammen med, hvordan vi har valgt at bo. F.eks. er der en sammenhæng mellem gode gårdmiljøer og gode naborelationer for folk bosiddende i etageejendomme.
- Der er dog en tendens til, at naborelationerne er bedst på landet, mens vi i hovedstaden finder de dårligste naborelationer.
- Danskere med gode nabofællesskaber har højere livskvalitet end danskere med dårlige naborelationer.

Naborelationer

– Tilfredshed med naborelationerne

69,7% af danskerne er ret eller meget tilfreds med naboskabet.

Der er en svagt nedadgående tendens, som måske kan være relateret til covid-19. Det ved vi bedre næste år.

Mens 30,3% af danskerne i gennemsnit er "meget tilfredse" med deres naboskab, så har Vesthimmerlands Kommune hele 55,8% af respondenterne, der svarer meget tilfreds.

De mindst tilfredse borgere bor typisk på Sjælland og ofte i hovedstadsregionen.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

	2018	2019	2020	2021
Meget tilfreds	33,7	31,0	32,7	30,3
Ret tilfreds	40,5	41,5	41,0	39,4
Hverken eller	20,2	22,5	21,7	25,4
Ret utilfreds	4,0	3,7	3,0	3,4
Meget utilfreds	1,6	1,2	1,6	1,5

De 10 kommuner med størst tilfredshed med naboskabet
[andel, der svarer "meget tilfreds", tal i pct.]

1.	Vesthimmerland	55,8
2.	Norddjurs	47,2
3.	Bornholm	46,3
4.	Billund	45,8
5.	Tønder	45,7
6.	Morsø	45,2
7.	Thisted	45,0
8.	Ringkøbing-Skjern	45,0
9.	Sønderborg	43,8
10.	Ikast-Brandø	43,8

De 10 kommuner med lavest tilfredshed med naboskabet
[andel, der svarer "meget tilfreds", tal i pct.]

89.	Horsens	23,6
90.	Vallensbæk	23,3
91.	Helsingør	23,1
92.	Lejre	22,8
93.	Halsnæs	22,4
94.	Frederiksberg	20,3
95.	København	18,6
96.	Ishøj	18,5
97.	Ballerup	15,7
98.	Dragør	15,1

Naborelationer

– Naboskab fordelt på alder og region

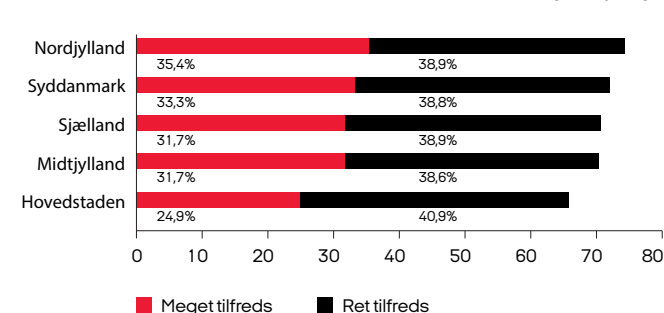
Ser vi på tilfredshed med naboskab for forskellige aldersgrupper, så viser undersøgelsen, at tilfredshed stiger med alderen.

Den største tilfredshed med naboskabet finder vi i Region Nordjylland [74,3%], mens den laveste tilfredshed er i Region Hovedstaden [65,8%], som også har den markant laveste andel, der er meget tilfreds med naboskabet [24,9%].

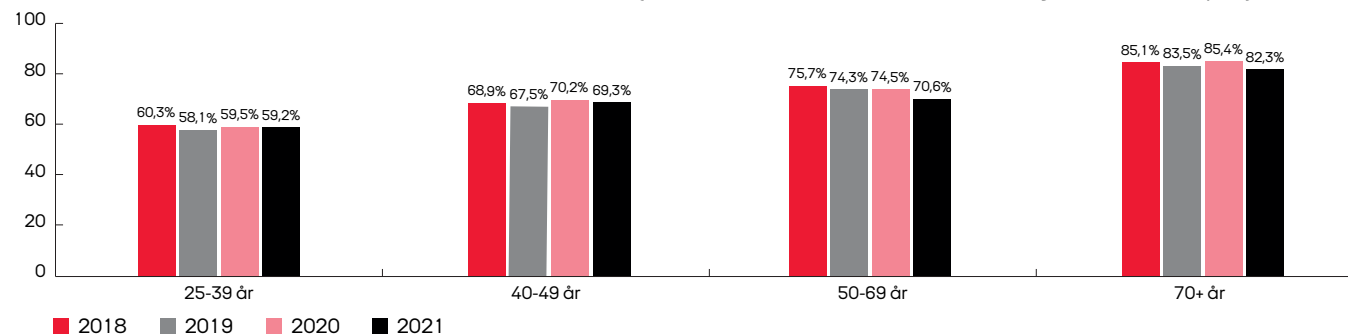
Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år
Meget tilfreds	20,1	26,5	32,4	43,5
Ret tilfreds	39,1	42,8	38,2	38,8
Hverken eller	31,5	25,2	26,4	15,7
Ret utilfreds	6,4	3,7	2,2	1,6
Meget utilfreds	2,9	1,9	0,8	0,5

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Andel, der svarer "ret tilfreds" eller "meget tilfreds". Tal i pct.]

Naborelationer

– Tilfredshed med naboskab fordelt på ejerform

Ser vi på naboskab fordelt på ejerform, så finder vi den største tilfredshed med naborelationerne hos boligejerne.

Her er 76,3% ret eller meget tilfredse med naboskabet i området.

Blandt lejere i privat eller almen udlejning er ca. 6 ud af 10 ret eller meget tilfredse med naboskabet.

Hvor tilfreds er du med naboskabet i dit område? [Tal i pct.]				
Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?				
2021	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i den almene boligsektor
Meget tilfreds	36,0	28,1	20,7	21,6
Ret tilfreds	40,3	41,4	36,5	38,7
Hverken eller	20,2	25,1	35,6	32,7
Ret utilfreds	2,5	4,3	5,0	4,5
Meget utilfreds	1,0	1,1	2,1	2,4

Naborelationer

– Grad af relation til naboerne

Kun 22,5% af danskerne har et tæt nabo-
skab og omgås meget med naboerne.

Igen ser vi en svag, men jævn, nedad-
gående tendens fra 2018 til i dag.
Det kan være coronarelateret, men det
ved vi ikke med sikkerhed.

36,6% oplever, at de ikke kender deres
naboer særlig godt eller slet ikke kender
dem.

Kun 1,5% har konflikter med deres naboer.

Hvordan er din relation til naboerne? [Tal i pct., kun ét svar]

	2018	2019	2020	2021
Jeg omgås meget med mine naboer, og vi har et godt naboskab	27,3	26,1	24,2	22,5
Jeg har praktiske relationer med mine naboer – dvs. vi hjælper hinanden	36,1	38,3	39,3	39,4
Vi kender ikke hinanden særligt godt i kvarteret	26,5	26,2	27,0	28,4
Jeg kender ikke mine naboer	8,2	7,7	8,1	8,2
Jeg har konflikter med mine naboer	2,0	1,7	1,4	1,5

Naborelationer

– Naborelationer og urbaniseringsgrad

De tætteste naborelationer finder vi i landdistrikter og de mindre byer under 10.000 indbyggere.

Der er markant flere i de store byer og i hovedstadsområdet, der rapporterer, at de ikke kender deres naboer, sammenlignet med på landet og i de små byer.

Hvordan er din relation til naboerne? [Tal i pct.]

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Jeg omgås meget med mine naboer, og vi har et godt naboskab	25,8	27,3	23,1	18,7	18,7
Jeg har praktiske relationer med mine naboer – dvs. vi hjælper hinanden	40,7	40,3	41,9	35,1	38,1
Vi kender ikke hinanden særligt godt i kvarteret	27,2	25,7	26,2	31,3	31,9
Jeg kender ikke mine naboer	4,9	5,2	7,4	13,7	9,4
Jeg har konflikter med mine naboer	1,4	1,4	1,4	1,2	1,9

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne

Mange danskere har praktiske relationer med deres naboer, herunder at holde øje med hinandens boliger og låne ting til hinanden.

Flere danskere anvender mailgrupper, Facebook og lignende til at kommunikere sammen.

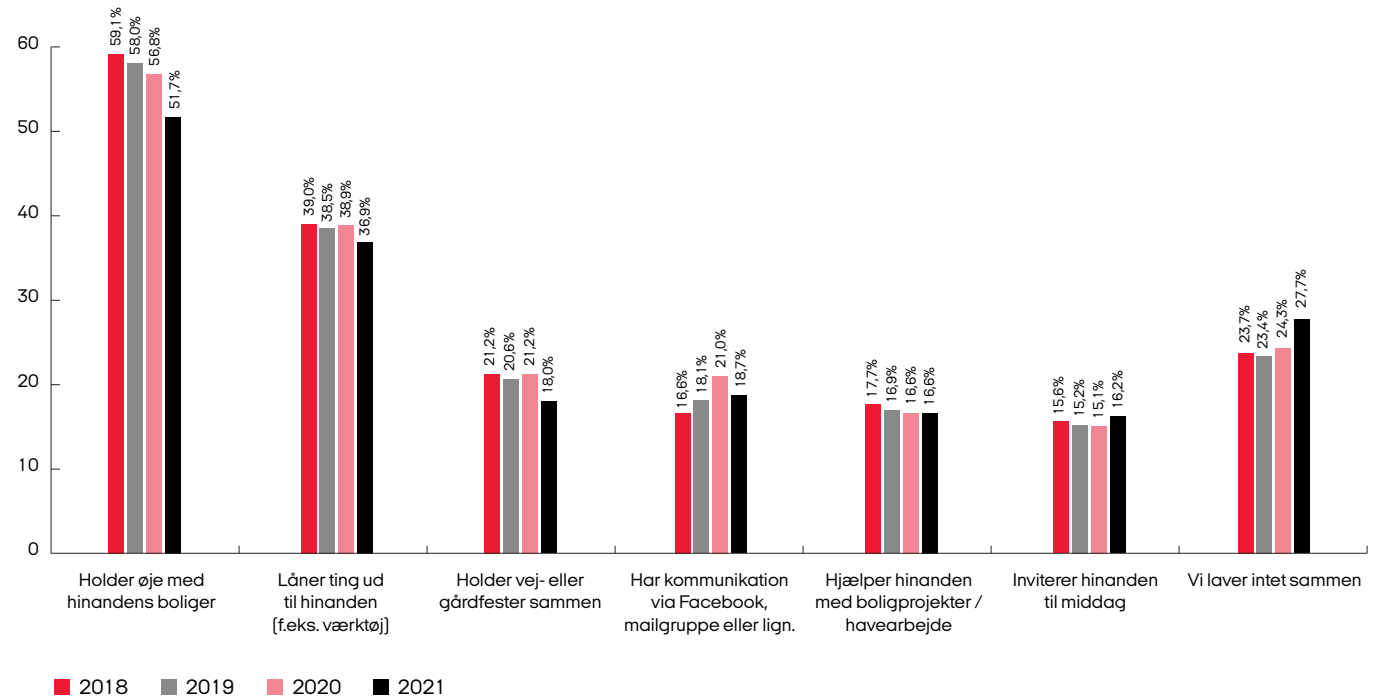
Knap hver femte dansker holder vej- eller gårdfester med naboerne.

Generelt er naboaktiviteterne nedadgående, og andelen, som svarer "Vi laver intet sammen," er stigende.

Vi ved ikke, om det er en tendens eller et covid-19 relateret udsving.

Det må tiden vise.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

Naborelationer

– Aktiviteter med naboerne fordelt på ejerform

Det er boligejerne, der har flest aktiviteter med deres naboer.

Også andelshaverne har mange aktiviteter med deres naboer, og det er andelshaverne, der oftest hjælper hinanden med bolig- og haveprojekter og holder vej- eller gårdfester sammen.

Blandt lejerne finder vi kun en meget lille forskel mellem privat udlejning og almene boliger.

Fælles er, at mere end 4 ud af 10 lejere ikke har aktiviteter sammen med deres naboer.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Bor du i ejer-, andels-, eller lejebolig?			
	Ejerbolig	Andelsbolig	Til leje i privat udlejning	Til leje i almen boligforening
Holder øje med hinandens boliger	63,5	48,4	33,0	33,7
Låner ting ud til hinanden [f.eks. mad eller værktøj]	43,8	34,8	27,2	25,6
Holder vej- eller gårdfester sammen	22,4	26,2	9,1	8,7
Hjælper hinanden med boligprojekter og/eller havearbejde	19,2	22,6	10,8	11,2
Inviterer hinanden til middag	19,8	14,6	12,1	9,4
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	20,6	25,0	13,5	14,9
Vi laver intet sammen	18,6	22,7	44,7	43,2

Naborelationer

– Betydning af gårdmiljøer for naboskab

Blandt beboere i etageejendomme ses en sammenhæng mellem aktiviteter med naboerne og kvaliteten af gårdmiljøet.

Mens seks ud af 10 beboere uden et gårdmiljø eller med et kedeligt gårdmiljø rapporterer, at de ingen aktiviteter har med naboerne, gælder det kun fire ud af 10 af beboere med et godt gårdmiljø.

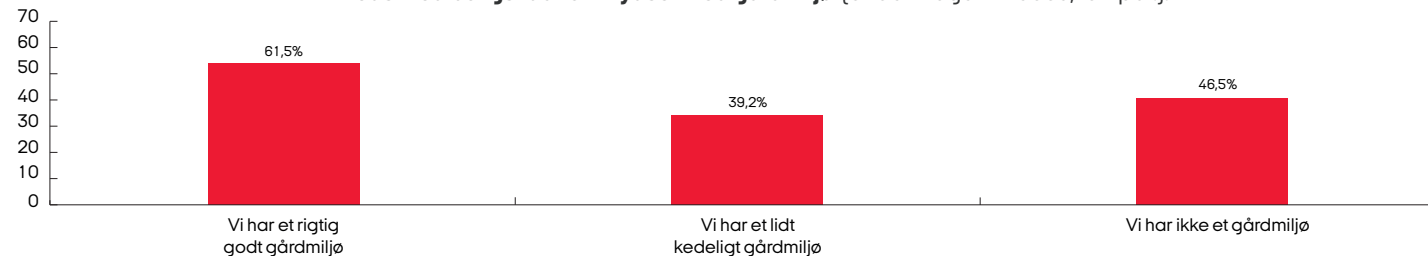
Aktivetsniveauet mellem naboer er højere med et godt og indbydende gårdmiljø.

Samtidig rapporteres en markant højere boligtilfredshed blandt beboere i etageejendom med et godt gårdmiljø.

Hvilke aktiviteter har du med dine naboer? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Har du et gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø	Vi har ikke et gårdmiljø
Holder øje med hinandens boliger	33,1	19,5	18,7
Låner ting ud til hinanden [f.eks. mad eller værktøj]	25,7	19,3	14,6
Har kommunikation via mailgruppe eller Facebook eller lignende	14,5	12,1	7,5
Inviterer hinanden til middag	12,6	6,5	6,2
Hjælper hinanden med boligprojekter eller havearbejde	11,3	5,3	6,9
Holder vej- eller gårdfester sammen	9,9	4,4	2,1
Vi laver intet sammen	39,1	60,4	59,0

Tilfreds med boligsituation krydset med gårdmiljø [andel meget tilfredse, tal i pct.].

Naborelationer

– Naboskab og altaner

Et godt gårdmiljø hænger også sammen med, hvor mange naboer man taler med.

Blandt dem, der har adgang til et godt gårdmiljø, er der en højere grad af nabo-kontakt. Kun 16,5% rapporterer, at de ikke taler med nogen naboer, hvilket gælder hver tredje af dem, der ikke har adgang til et godt gårdmiljø.

Vi finder til gengæld ingen sammenhæng mellem adgang til egen altan, og hvor ofte man benytter et gårdmiljø.

Man kunne have forestillet sig, at altan-ejere ville bruge gården mindre, men det finder vi ikke.

Har du naboer i dit boligområde, som du taler jævnligt med? [Tal i pct.]

	Har du gårdmiljø?		
	Vi har et rigtig godt gårdmiljø	Vi har et lidt kedeligt gårdmiljø	Vi har ikke et gårdmiljø
Ja, jeg taler jævnligt med 7 eller flere naboer	7,4	3,1	4,0
Ja, jeg taler jævnligt med 3-6 naboer	26,8	16,6	18,3
Ja, jeg taler jævnligt med 1-2 naboer	49,3	44,5	42,6
Nej, der er ingen jeg taler med	16,5	35,8	35,0

Benytter du gårdmiljø? [Tal i pct.]

	Har du altan?	
	Ja, har egen altan	Nej
Meget ofte	8,7	8,7
Ofte	25,7	23,2
Sjældent	49,8	51,7
Aldrig	15,8	16,4

Naborelationer

– Naborelationer og livskvalitet

Et godt naboskab og en oplevet tilfredshed med livet hænger tæt sammen.

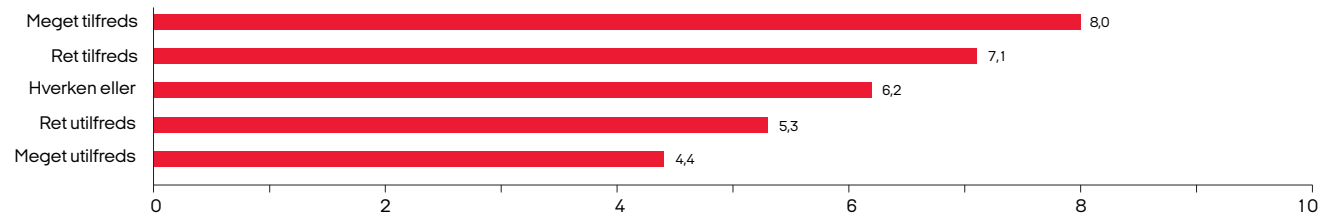
I gruppen, der oplever et godt naboskab (er meget tilfredse), er den gennemsnitlige tilfredshed med livet 8,0 på en skala fra 0-10.

I gruppen, der oplever et dårligt naboskab (er meget utilfredse), er den gennemsnitlige tilfredshed med livet kun 4,4.

Vi kan ikke ud fra dette fastslå, om det er naboskabet, der skaber en højere livskvalitet, eller om det er folk med høj tilfredshed med livet, der også udvikler de bedste naborelationer.

Men der er en stærk korrelation mellem godt naboskab og livskvalitet.

Tilfredshed med naboskab i området krydset med tilfredshed med livet. [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Naborelationer

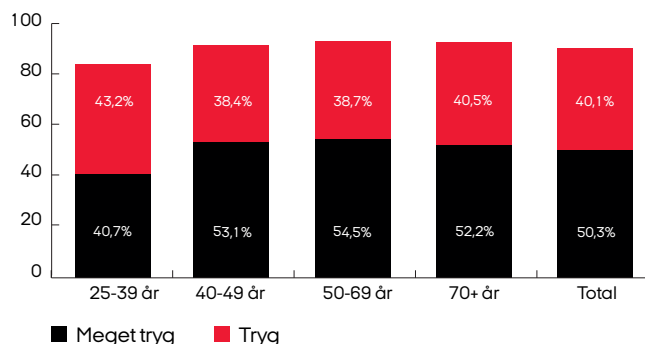
– Tryghed generelt og krydset med alder

50,3% af danskerne er "meget trygge" ved at gå alene efter mørkets frembrud i det område, hvor de bor.

Det er de unge, der er mindst trygge, mens de 50-69-årige er mest trygge.

Zoomer vi ind på kommuneniveau, ser vi, at det er ø-kommunerne og en række provinskommuner, der har flest trygge borgere, mens de kommuner, hvor færrest er trygge, alle ligger i Region Hovedstaden.

Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? [Tal i pct.]

Tryghed fordelt på kommuner

[andel, der svarer "meget tryk," kommuner, tal i pct.]

1.	De mindre ø-kommuner (Samsø, Læsø, Fanø og Ærø)*	87,5
2.	Bornholm	75,3
3.	Solrød	70,4
4.	Kalundborg	69,3
5.	Viborg	68,8
6.	Langeland	68,3
7.	Odder	67,5
8.	Silkeborg	67,0
9.	Assens	66,6
10.	Skanderborg	66,6
89.	København	38,5
90.	Albertslund	37,5
91.	Frederiksberg	36,8
92.	Herlev	34,0
93.	Glostrup	31,6
94.	Hørsholm	30,9
95.	Høje-Taastrup	30,6
96.	Brøndby	30,6
97.	Hvidovre	24,2
98.	Ishøj	20,5

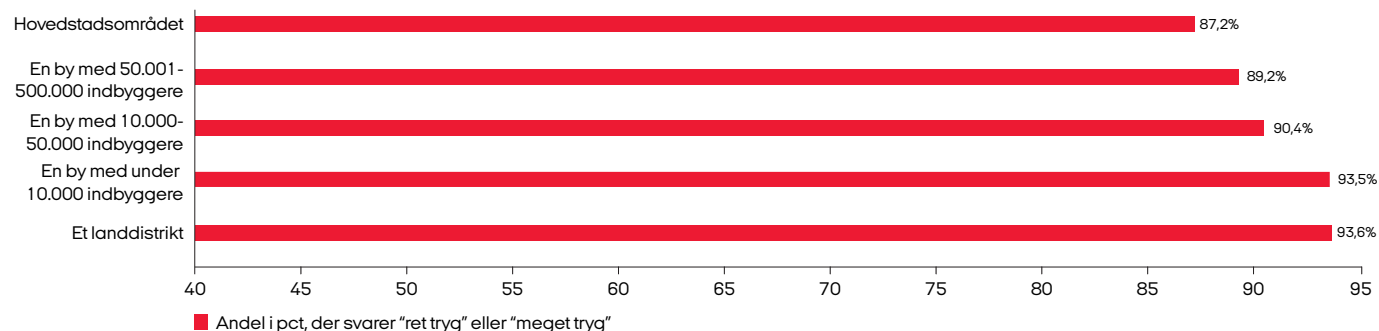
Naborelationer

– Tryghed krydset med urbaniseringsgrad og boligtype

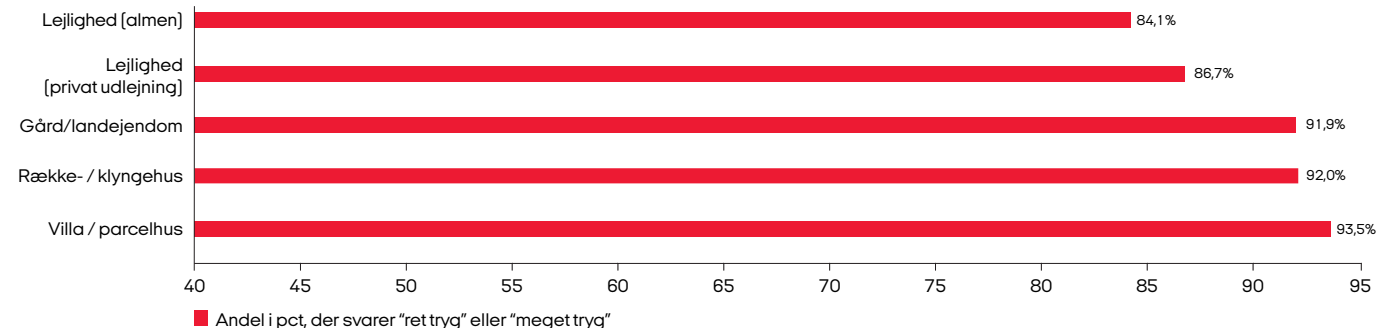
Trygheden er størst i landdistrikter og mindre byer, mens den er lavest i de større byer og særligt i hovedstadsområdet.

Størst tryghed finder vi i villakvarterer og rækkehusområderne.

Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? [Fordelt på urbaniseringsgrad, tal i pct.]

Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud? [Fordelt på boligform, tal i pct.]

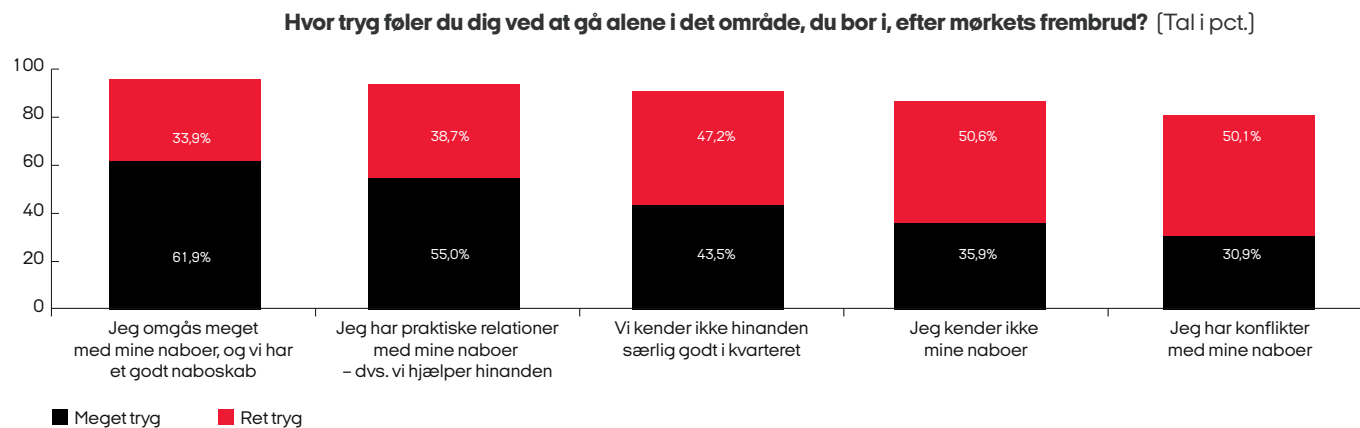

Naborelationer

– Tryghed krydset med relation til naboerne

Der er en sammenhæng mellem tætte naborelationer og tryghed.

Danskere, der har tætte naborelationer, er samtidig mere trygge ved at gå alene efter mørkets frembrud.

Kapitel 4

Oplevelse af lokalområdet

Oplevelse af lokalområdet – resumé

Dette kapitel handler om danskernes forhold til det lokalområde, der omgiver dem.

Her ser vi således på livet i byen, i provinsen og på landet. Og vi ser på de faciliteter, som danskerne efterspørger i forhold til at have et godt boligliv.

Vi ser også på livskvalitet i forskellige dele af landet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Nærhed til naturen er den vigtigste årsag til, at vi bor, hvor vi bor, efterfulgt af nærhed til byen og boligens størrelse.
- På landet er naturen, boligens pris og nærhed til familie og venner de vigtigste årsager til valg af bopæl.
- For storbyboere er det nærhed til byliv og boligens størrelse og pris, der har mest betydning for valg af bopæl.
- Andelen af danskere, der bruger naturen, er i stor vækst de seneste år, og noget tyder på, at det er godt for vores livskvalitet.

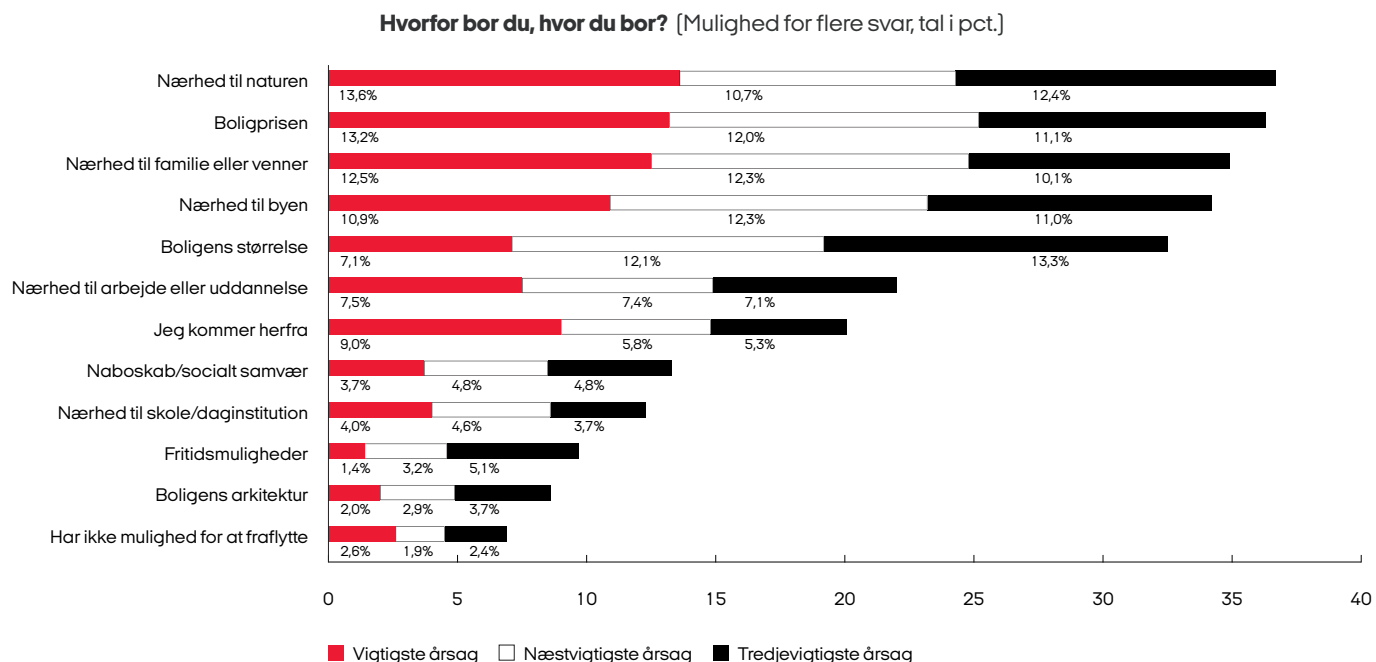
Oplevelse af lokalområdet

– Vigtigste årsager til valg af bopæl

Nærheden til naturen er den vigtigste årsag til danskernes valg af bopæl efterfulgt af prisen på boligen [købspris/salgsspris].

Herefter kommer nærhed til familie og venner, mens nærhed til skole, daginstitution og fritidsmuligheder kommer længere nede på listen.

Kun 8,6% nævner boligens arkitektur som en af de tre vigtigste årsager til valg af bopæl.

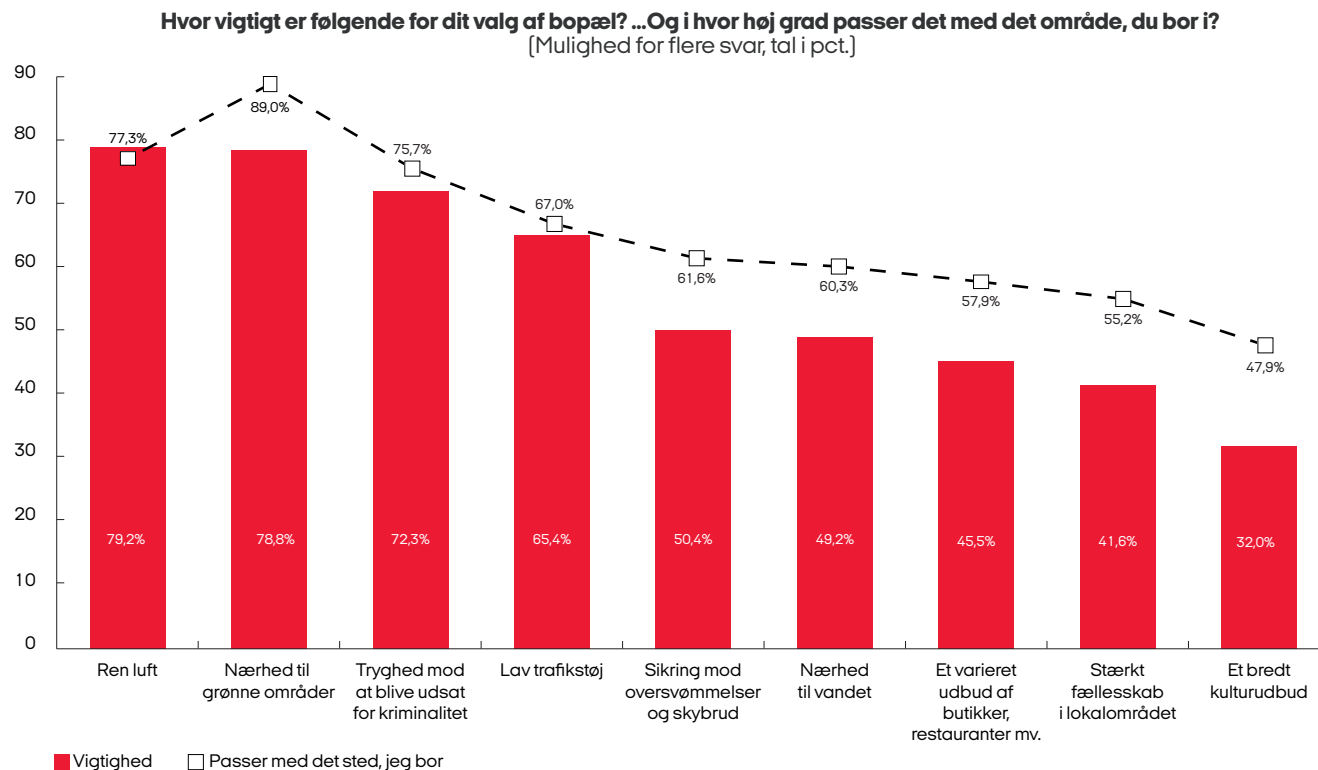

Oplevelse af lokalområdet

– Hvad er vigtigt, og lever lokalområdet op til det?

For danskerne er det ren luft og nærhed til grønne områder og tryghed, der er de vigtigste krav for valg af bopæl.

Og grundlæggende vurderes lokalområdet at leve op til de krav.

Oplevelse af lokalområdet

– Valg af bopæl fordelt på urbaniseringsgrad

På landet og i de mindre byer er det nærhed til naturen, boligudgiftens niveau og nærhed til familie og venner, der er de vigtigste årsager til valg af bopæl.

Det er også her, vi ser den største andel, der svarer "Jeg kommer herfra".

I storbyen er det nærhed til byen og boligprisen, der betyder mest.

Hvad er den vigtigste årsag til, at du bor der, hvor du bor? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Urbanisering				
	Et landdistrikt	By med under 10.000 indbyggere	By med 10.001-50.000 indbyggere	By med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Nærhed til naturen	23,2	17,1	13,8	11,4	7,6
Boligprisen	12,2	11,3	12,1	13,9	16,3
Nærhed til familie eller venner	10,9	12,6	14,1	9,6	13,6
Nærhed til byen	3,3	4,7	10,2	16,3	16,8
Jeg kommer herfra	11,4	10,7	9,3	6,7	7,8
Nærhed til arbejde eller uddannelse	6,3	7,8	6,8	9,0	7,6
Boligens størrelse	6,2	7,5	8,0	7,5	6,0
Nærhed til skole/daginstitution	3,4	4,6	4,5	4,7	2,7
Naboskab/socialt samvær	5,1	3,9	3,1	3,9	3,3
Har ikke mulighed for at fraflytte	2,6	2,7	2,4	2,4	3,0
Boligens arkitektur	2,1	1,6	1,9	1,8	2,4
Fritidsmuligheder	2,0	1,4	1,1	1,4	1,3

Oplevelse af lokalområdet

– Tilknytning til bopælskommune

Danskere bosat i Region Nordjylland har den højeste gennemsnitlige oplevede tilknytning til egen bopælskommune.

Men det er i Nyborg, Rudersdal og Helsingør, at vi på kommuneniveau finder den største oplevede tilknytning.

I bunden ligger bl.a. Fredensborg, Hedensted og Stevns.

Spørgsmålet lyder "Hvor tæt tilknyttet føler du dig til den kommune, som du bor i?" på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget stor tilknytning.

Hvor tæt tilknyttet føler du dig til den kommune, som du bor i? [Gennemsnit på en skala fra 0-10]

Region Nordjylland

Score [6,59]

Top: Thisted [7,02]

Vesthimmerland [6,89]

Morsø [6,71]

Bund: Jammerbugt [6,57]

Rebild [6,17]

Brønderslev [5,81]

Region Midtjylland

Score [6,43]

Top: Lemvig [7,06]

Ringkøbing-Skjern [6,83]

Århus [6,78]

Bund: Skive [5,69]

Ikast-Brandø [5,55]

Hedensted [5,32]

Region Syddanmark

Score [6,50]

Top: Nyborg [7,23]

Sønderborg [7,14]

Billund [6,87]

Bund: Langeland [5,93]

Nordfyn [5,86]

Haderslev [5,84]

Region Hovedstaden

Score [6,30]

Top: Rudersdal [7,22]

Helsingør [7,19]

Gentofte [7,02]

Bund: Halsnæs [5,65]

Egedal [5,55]

Fredensborg [5,04]

Region Sjælland

Score [6,17]

Top: Solrød [6,93]

Roskilde [6,75]

Guldborgsund [6,63]

Bund: Kalundborg [5,62]

Faxe [5,44]

Stevns [5,41]

Oplevelse af lokalområdet

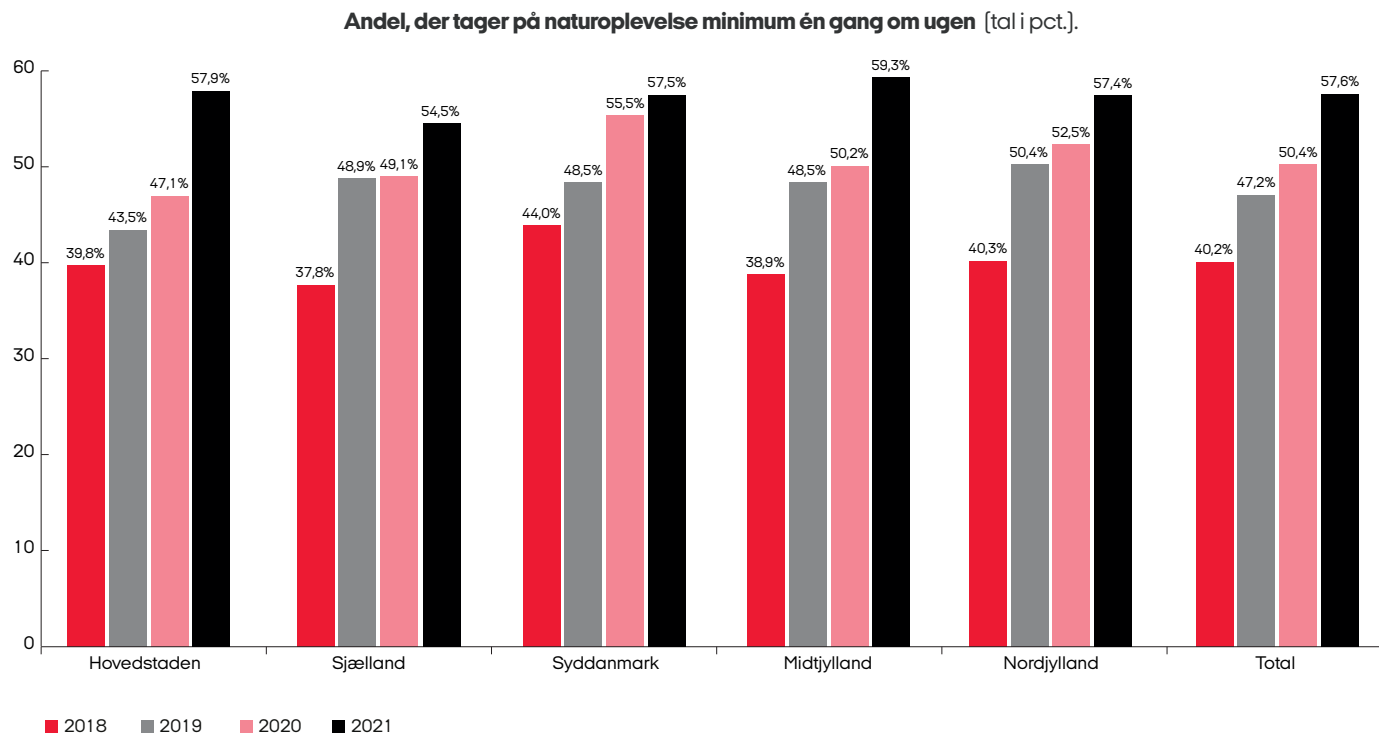
– Naturoplevelser fordelt på region

Andelen af danskerne, der tager på naturoplevelse, er stærkt stigende.

På få år er andelen af danskerne, der tager på en naturoplevelse mindst én gang om ugen, steget fra 40,2% til 57,6%.

Det er ligeligt fordelt på tværs af regioner.

Et bud på en forklaring kunne være, at Covid-19 medførte, at flere har fundet vej til naturen.

Oplevelse af lokalområdet

– Livskvalitet og brug af naturen

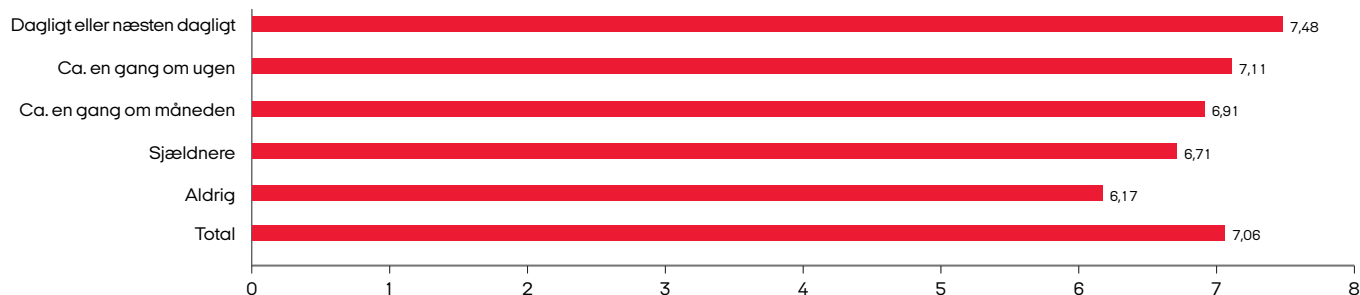
Danskerne benytter sig i stigende grad af naturen uden for deres bolig.

At dømme efter sammenhængen mellem livskvalitet og brug af naturen er det klogt.

Uden at kunne redegøre for de præcise kausale sammenhænge er det tydeligt, at der er en korrelation mellem livskvalitet og naturoplevelser, hvor de, der har daglig gang i naturen, oplever en betydelig større livskvalitet end dem, der sjældent eller aldrig bruger naturen.

Samtidig er der stor forskel fra kommune til kommune i, hvor høj grad borgerne benytter sig af naturen.

Oplevet livskvalitet krydset med brug af naturen [gennemsnit på en skala fra 0-10].

Andel af befolkningen, der tager på naturoplevelse mindst 1 gang om ugen [tal i pct.].

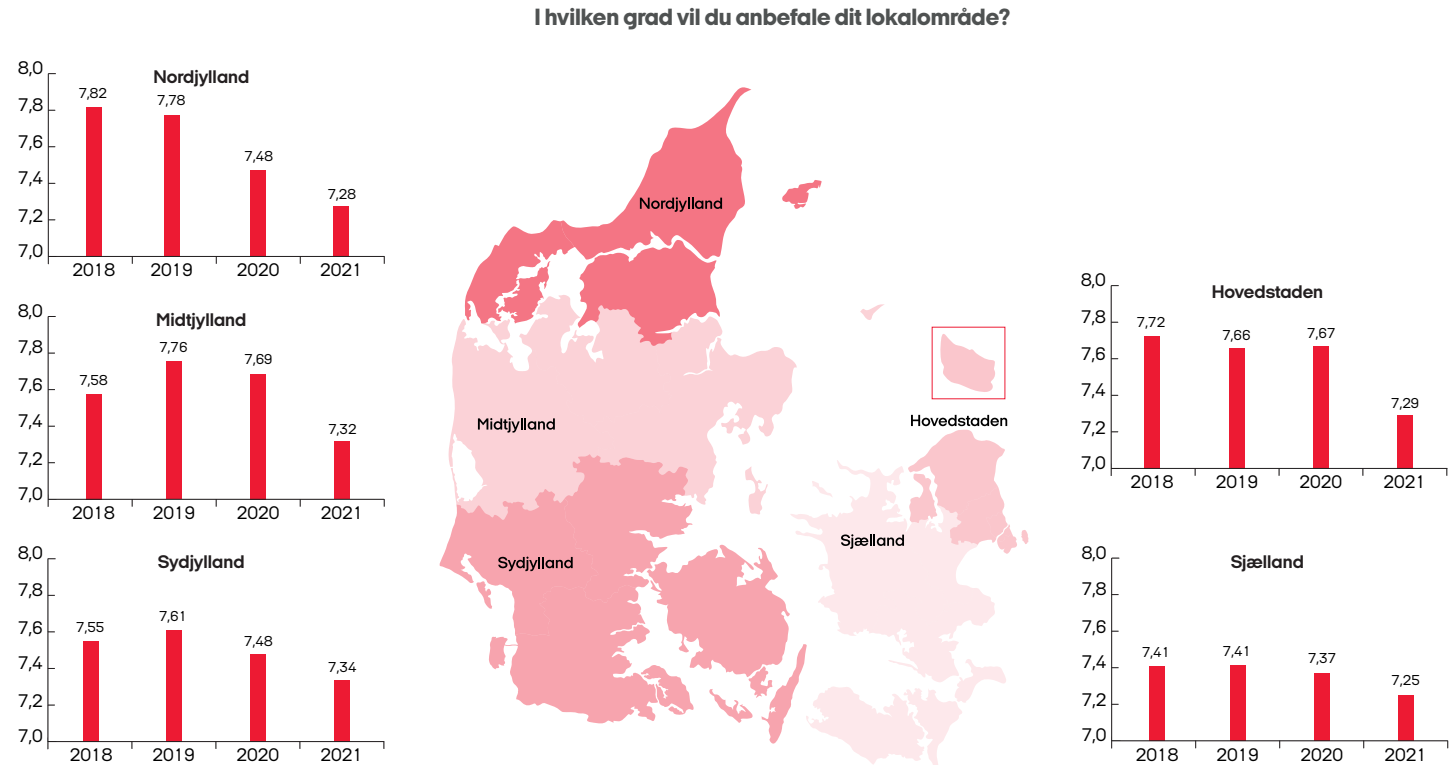
TOP:	Kommune	Andel	BUND:	Kommune	Andel
1.	Rudersdal	82,8	92.	Lemvig	45,8
2.	Helsingør	74,2	93.	Vesthimmerland	44,8
3.	Halsnæs	74,1	94.	Slagelse	44,8
4.	Norddjurs	74,0	95.	Brønderslev	43,5
5.	Hillerød	73,9	96.	Ikast-Brande	42,7
6.	Nordfyn	73,6	97.	Tårnby	41,4
7.	Morsø	72,0	98.	Billund	35,7

Oplevelse af lokalområdet

– Anbefaling af lokalområde

Danskere bosat i Region Midtjylland angiver det højeste gennemsnit på spørgsmålet om, i hvilken grad de vil anbefale venner og familie at bosætte sig i deres lokalområde (på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er i høj grad).

Region Sjælland har den laveste andel, men der er ikke stor forskel mellem regionerne. Generelt er lysten til at anbefale lokalområdet faldet i forhold til foregående år.

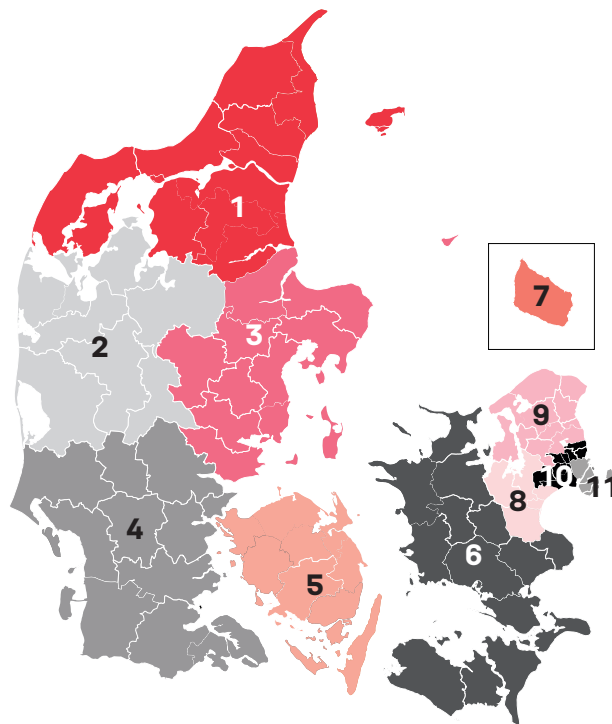

Oplevelse af lokalområdet

– Tilfredshed med lokalområde fordelt på landsdele

I gennemsnit er 93,9 % meget tilfredse eller tilfredse med deres lokalområde.

De mest tilfredse finder vi på Bornholm, mens de mindst tilfredse bor i Københavns omegn.

Andel i pct., der er meget tilfredse eller tilfredse med deres lokalområde

1. Nordjylland: 94,3%
2. Vestjylland: 97,4%
3. Østjylland: 93,8%
4. Syddjylland: 95,7%
5. Fyn: 94,7%
6. Vest & Sydsjælland: 94,7%
7. Bornholm: 98,7%
8. Østsjælland: 92,8%
9. Nordsjælland: 95,4%
10. Københavns omegn: 90,7%
11. Københavns by: 91,0%

Kapitel 5

Boligens sundhed og indeklima

Boligens sundhed og indeklima – resumé

Kapitlet omhandler danskernes adfærd og forbedringer i forhold til boligens indeklima.

Indeklima skal forstås i bred forstand og inkluderer således støj, støv, røg, varme, kulde, fugt, luftkvalitet osv.

Mere end halvdelen af danskerne oplever ét eller flere indeklimateproblemer.

Og som kapitlet viser, er der en sammenhæng mellem indeklimate og oplevet livskvalitet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Træk og kulde, kolde vægge og fugt og skimmelsvamp er de hyppigste indeklimateproblemer.
- Mere end hver anden boligejer oplever indeklimateproblemer.
- Særligt beboere i ældre huse og lejligheder oplever indeklimateproblemer.
- De hyppigste tiltag for et bedre indeklimate er udluftning og at undgå at ryge.
- Danskere med indeklimateproblemer vurderer deres livskvalitet lavere end danskere uden indeklimateproblemer.

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer over tid

Mere end halvdelen af danskerne angiver ét eller flere indeklimaproblemer.

De mest hyppige er træk, kulde, fugt/skimmelsvamp, kolde vægge og støj.

Som forventet er der kun små forskelle over årene.

Har du problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?
[Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2018	2019	2020	2021
Træk og kulde	22,5	22,3	20,6	21,1
Kolde vægge	18,2	17,7	16,6	15,6
Støj	11,2	12,1	10,4	11,2
Fugt og skimmelsvamp	13,9	13,3	13,1	10,9
Dårlig luftkvalitet	5,3	5,8	5,3	6,3
Støv / husstøvmider	5,8	5,4	6,6	5,7
Røg [brændeovn, pejs, mv.]	6,0	5,9	5,5	4,7
Radon fra undergrunden	1,2	1,4	1,8	1,5
Nej, ingen af disse	45,4	44,7	47,3	46,4
Ved ikke	3,6	3,5	4,5	4,2

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligtype

Markant flere beboere i etageejendomme oplever indeklimaproblemer end i de andre boligtyper.

Det gælder især træk, kulde, kolde vægge samt støj.

Danskere i villa/parcelhus oplever færrest indeklimaproblemer.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?					
	Villa / Parcelhus	Række- / kædehus	Gård/landejendom	Etageejendom Ejerlejlighed	Etageejendom Til leje i privat udlejning	Etageejendom Til leje i almen boligforening
Træk og kulde	18,2	18,3	18,7	22,3	24,4	30,1
Kolde vægge	13,4	11,9	13,8	16,2	21,8	21,5
Fugt og skimmelsvamp	10,0	12,0	8,8	8,7	14,1	12,1
Varme / for høj temperatur	5,8	6,6	3,8	8,0	7,8	7,8
Røg [brændeovn, pejs, mv.]	5,5	2,5	6,2	3,6	4,8	4,6
Støj	4,7	6,9	5,4	19,8	23,3	23,6
Dårlig luftkvalitet	4,7	5,2	4,3	4,9	9,4	11,0
Støv / husstøvmider	4,7	4,4	3,3	6,1	8,2	8,0
Dagslys [for lidt]	3,8	3,7	1,3	6,3	7,5	3,1
Dagslys [for meget]	3,4	3,3	2,3	5,0	5,6	4,4
Radon fra undergrunden	2,2	1,1	2,7	0,6	0,6	0,4
Nej, ingen af disse	51,8	50,4	49,4	41,1	37,6	38,7

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer fordelt på boligens opførelsesår

Danske huse har gennem tiden fået forbedret indeklimaet. 59,4% af danskerne i nyere huse opført efter år 2000 oplever ingen indeklimaproblemer, mens det gælder 44% for danskere bosat i huse opført mellem 1930-1959.

Mens træk, kulde og skimmel-svamp er det største problem for danskere bosat i boliger opført i 1900-tallet eller før, så er for høj temperatur og for meget dagslys hovedproblemerne i nye boliger opført i dette årtusinde.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvornår er dit hus opført? (villa, rækkehus, gårdejendom)				
	Før 1930	1930-1959	1960-1979	1980-1999	2000 eller nyere
Træk og kulde	26,2	24,1	17,6	15,9	7,4
Kolde vægge	19,1	20,0	13,4	8,9	3,8
Fugt og skimmelsvamp	12,7	14,9	10,0	8,2	5,4
Røg [f.eks. brændeovn, pejs, mv.]	6,1	6,4	4,6	4,2	3,6
Støj	4,9	6,8	4,6	6,1	4,9
Dårlig luftkvalitet	4,8	3,5	5,2	5,4	4,0
Varme / for høj temperatur	4,5	3,4	4,5	6,9	12,7
Dagslys [for lidt]	3,8	2,8	4,1	4,5	2,2
Støv / husstøvmider	3,4	5,3	4,3	5,3	4,1
Radon fra undergrunden	2,3	3,1	2,0	1,9	0,6
Dagslys [for meget]	1,5	2,9	3,2	3,1	6,2
Nej, ingen af disse	46,6	44,0	53,4	53,2	59,4

Boligens sundhed og indeklima

– Indeklimaudfordringer i etageejendomme fordelt efter opførelsesår

Særligt beboere i etageejendomme opført mellem 1920 og 1959 oplever indeklimaudfordringer.

Det er træk, kolde vægge og støj, der udgør de største problemer for beboerne.

For de nyere etageejendomme opført efter år 2000 er det særligt støj, varme og for meget dagslys, der er udfordringen.

Det er beboere i de ældste ejendomme fra før 1920, der hyppigst oplever for lidt dagslys som et problem.

Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig? [Tal i pct.]

	Hvad beskriver bedst den bolig, du bor i?			
	Etageejendom opført før 1920	Etageejendom opført mellem 1920 - 1959	Etageejendom opført mellem 1960 - 2000	Etageejendom opført efter år 2000
Træk og kulde	31,1	32,9	26,5	6,6
Kolde vægge	26,1	27,5	18,1	6,9
Støj	21,4	28,0	22,1	15,0
Fugt og skimmelsvamp	15,1	19,0	8,5	2,2
Dagslys (for lidt)	11,2	6,0	3,6	4,4
Støv / husstøvmider	11,0	10,2	6,5	6,5
Dårlig luftkvalitet	9,5	9,8	8,6	7,7
Varme / for høj temperatur	5,9	7,3	6,8	9,4
Røg (f.eks. fra køkken, brændeovn, pejs, mv.)	3,2	4,9	4,8	1,6
Dagslys (for meget)	1,9	4,6	5,1	6,7
Radon fra undergrunden	0,8	0,8	0,4	0,4
Nej, ingen af disse	33,5	30,3	40,5	52,0

Boligens sundhed og indeklima

– Forbedringer foretaget for bedre indeklima

Syv ud af 10 danskere har aktivt foretaget forbedringer af indeklimaet primært gennem udluftning og undgået rygning.

Flere danskere begrænser brug af stearinlys, ligesom flere danskere har skruet op for hyppigheden af rengøring for at forbedre indeklimaet.

Hvad har du foretaget for at forbedre indeklimaet i din bolig? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	2021
Øget udluftning	38,6
Undgår rygning	26,2
Begrænset brugen af stearinlys	25,6
Hyppigere rengøring	17,1
Opvarmet rum i boligen	15,9
Forbedret isoleringen af boligen	13,3
Repareret fugt- og vandskader hurtigt efter fremkomst	9,8
Anvendt maling uden organiske opløsningsmidler	7,7
Installeret ventilationsanlæg	6,9
Begrænset brugen af brændeovn eller pejs	5,6
Støbt radontæt membran over fundamentet	1,2
Nej, intet	30,0

Boligens sundhed og indeklima

– Støjplager

Der er særligt to hovedtyper af støj, der plager mange danskere.

Den hyppigste er støj fra naboernes aktiviteter – både musik, snak, leg og larm fra haveredskaber mv.

Her er det særligt beboere i rækkehuse og etageejendomme, der er plaget af nabostøj.

Trafikstøj plager særligt villa/parcelhusejerne, hvor det udgør det væsentligste støjproblem.

Hvilke støjklender er du mest generet af? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

Støj fra naboer	48,0
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	30,2
Støj fra hjemmet (f.eks. brummen fra køleskab, udsugning osv.)	8,2
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	6,5
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	3,0
Støj fra vindmøller	1,6
Andet	2,5

Hvilke støjklender er du mest generet af? [Mulighed for flere svar, tal i pct.]

	Hvilken form for bolig bor du i?		
	Villa / Parcelhus	Række- / kædehus	Etageejendom (lejlighed)
Støj fra naboer	11,6	44,8	60,1
Støj fra trafik (biler, togtrafik, flytrafik)	49,4	39,1	23,3
Støj fra byliv (forbipasserende, musik i gaden eller lign.)	6,3	2,8	7,0
Støj fra hjemmet (f.eks. brummen fra køleskab, udsugning osv.)	20,0	7,9	5,1
Støj fra industri, fabrikker eller lign.	6,4	2,6	1,4
Støj fra vindmøller	4,4	0,0	0,4

Boligens sundhed og indeklima

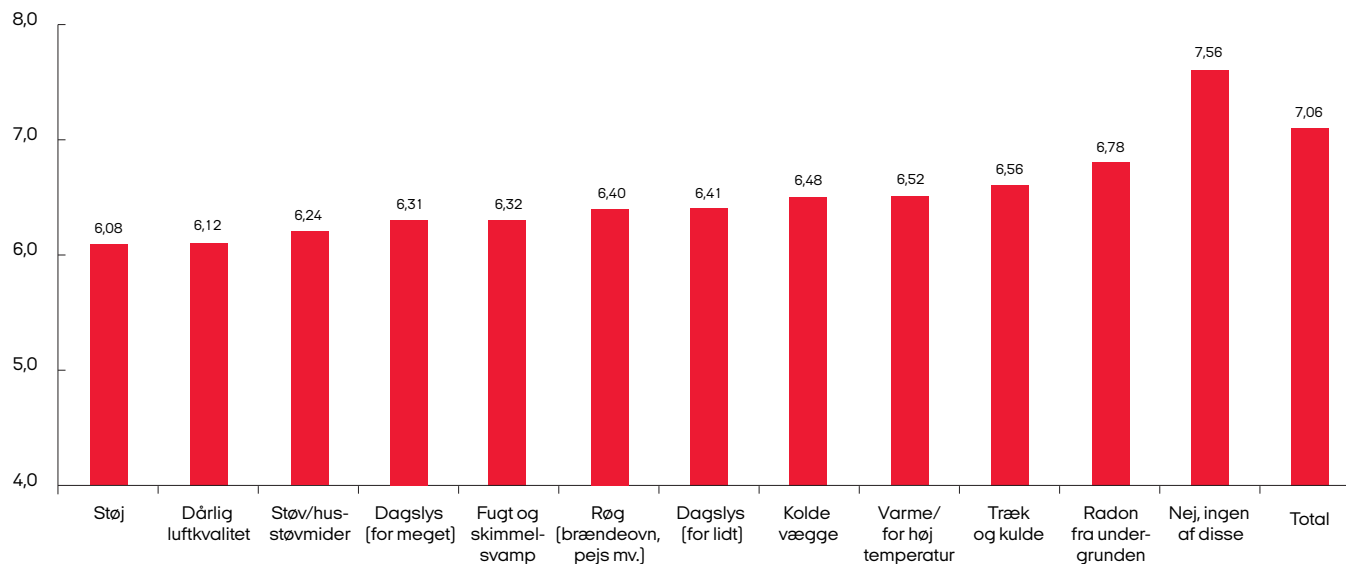
– Indeklima og livskvalitet

Sammenholder vi oplevet livskvalitet (på en skala fra 0-10, hvor 10 er bedst), så er der en tydelig sammenhæng mellem indeklimaproblemer og livskvalitet.

Blandt danskere uden indeklima-problemer er den gennemsnitlige oplevede livskvalitet 7,56 på en skala fra 0-10.

Blandt dem, der er plaget af støj, er gennemsnittet kun 6,08.

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden krydset med: **Problemer med indeklimaet i din nuværende bolig?**
[Svar som gns. på en skala fra 0-10, hvor 10 er meget tilfreds]

Kapitel 6

Energirenovering og bæredygtighed

Energirenovering og bæredygtighed – resumé

Kapitlet omhandler energirenoveringer, herunder motiver og barrierer i forbindelse med energirenovering.

Kapitlet ser også nærmere på danskernes syn på bæredygtighed.

Kapitlet viser bl.a.:

- 64% af de danske boligejere er meget eller ret interesseret i energiforbedringer af deres bolig.
- Det er især de yngre boligejere, der udviser interesse for at energirenovere deres bolig.
- Varmeregningen er den vigtigste enkeltårsag til, at boligejerne har energirenoveret.
- Den største barriere er, at der er for stor en investering forbundet med at energiforbedre boligen.
- Mere end hver 10. dansker interesserer sig i høj grad for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig.
- Især de yngre danskere er parate til at leve mere bæredygtigt.

Energirenovering og bæredygtighed

- Boligejernes interesse for energiforbedringer fordelt på alder og boligtype

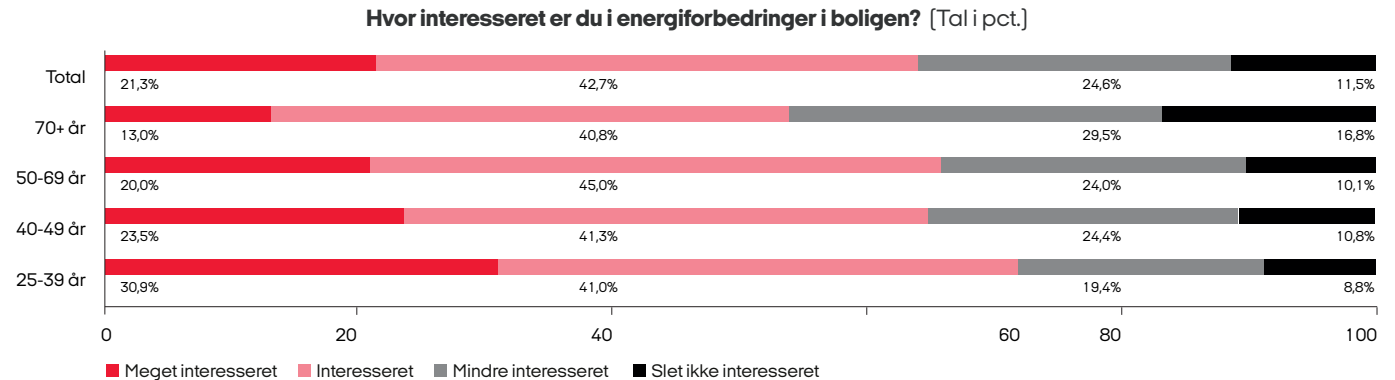
64% af de danske boligejere er meget eller ret interesseret i energiforbedringer i boligen.

Især i gruppen af de helt unge på 25-39 år er der stor interesse.

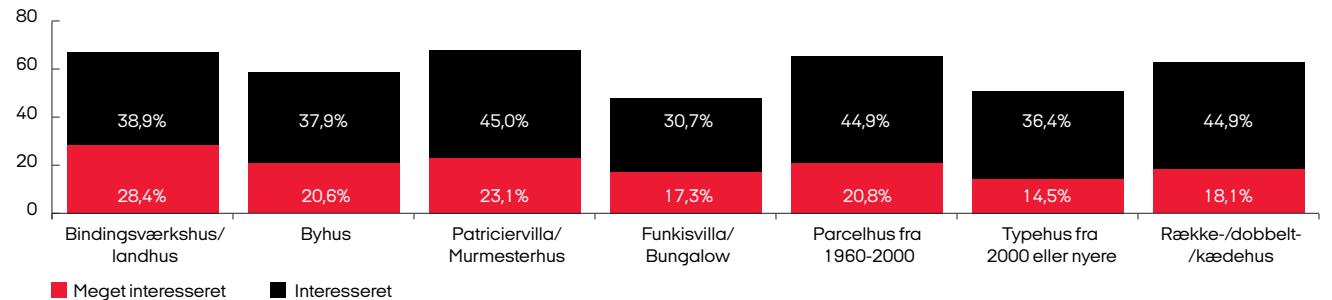
Interessen for at energirenovere er aftagende i takt med stigende alder.

Det er beboere i patriciervillaer eller murermesterhuse samt i bindingsværkshuse, der oftest svarer, at de er meget interesseret i at energirenovere.

De, der bor i funkisvilla, bungalow eller typehus fra 2000 eller senere, er mindst interesseret i at energirenovere.

Hvor interesseret er du i energiforbedringer i boligen? [Dem, der er meget/ret interesseret, fordelt på boligtype. Tal i pct.]

Energirenovering og bæredygtighed

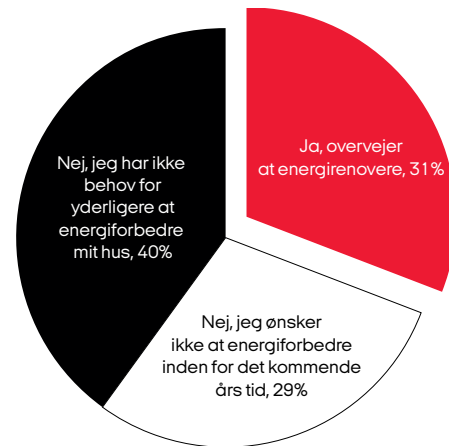
– Planlagte energiforbedringer det kommende år

Skift til energivinduer og udskiftning af yderdør er det, som flest boligejere overvejer i løbet af det kommende års tid.

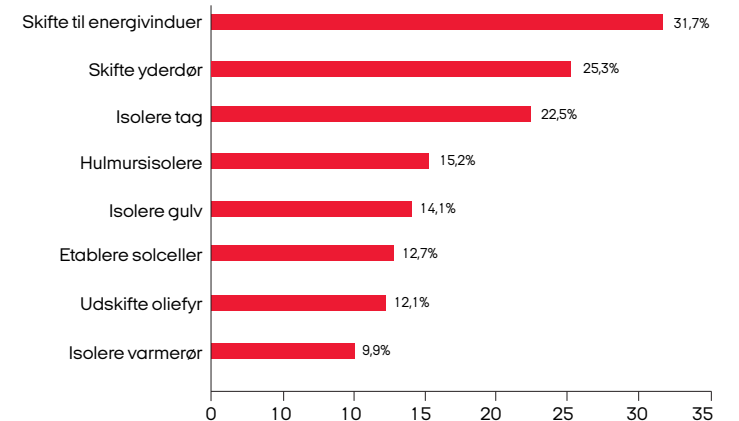
29% ønsker ikke at energiforbedre, og 40% har ikke et behov.

Blandt dem, der er meget interesseret i energiforbedringer i boligen, er der en klar overvægt, der overvejer at gennemføre et eller flere af de nævnte energirenoveringstiltag.

Overvejer du at gøre noget for at energiforbedre huset i løbet af det kommende års tid? [Tal i pct.]

Energiforbedringer. Blandt dem, der overvejer at energirenovere [tal i pct.]

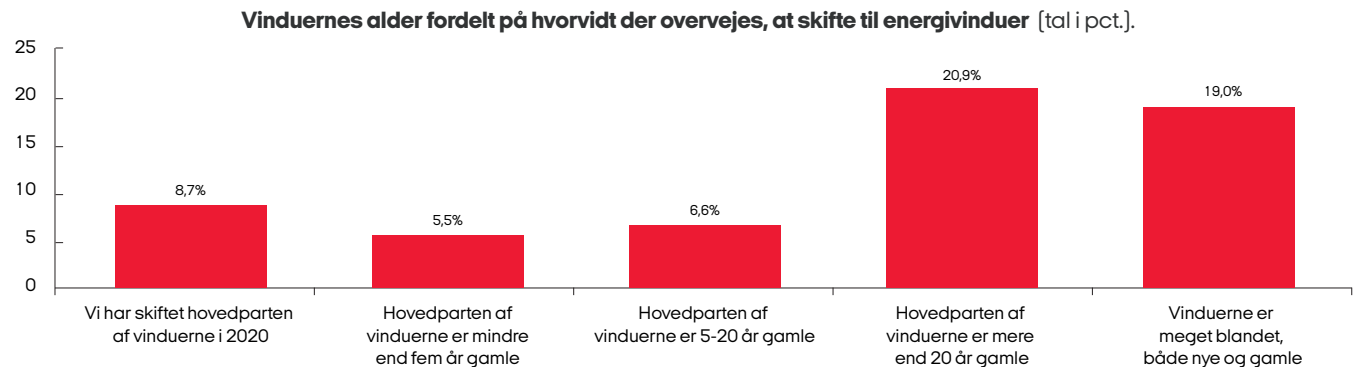
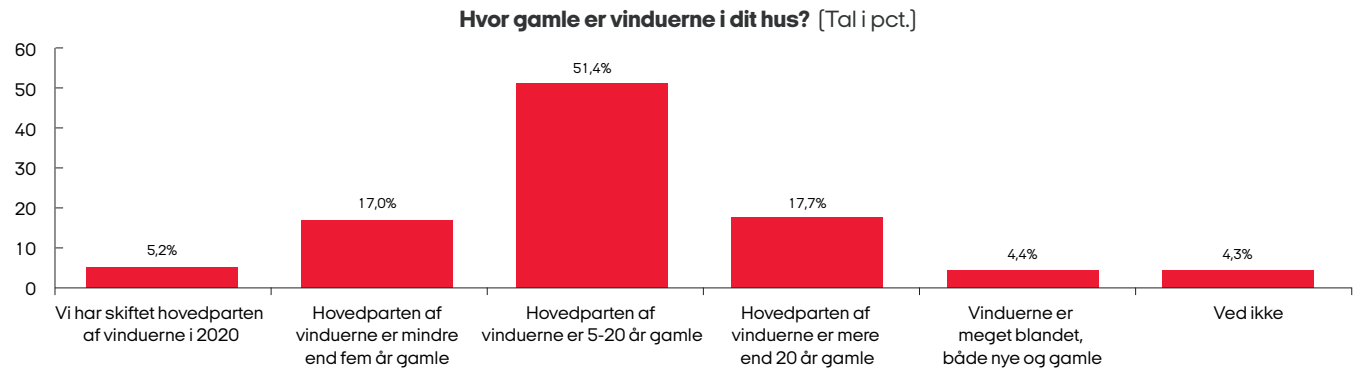
Energirenovering og bæredygtighed

– Alder på vinduer hos boligejerne

Størstedelen af vinduerne i de danske hjem er under 20 år gamle.

5,2% af boligejerne har udskiftet hovedparten af deres vinduer i løbet af 2020.

20,9% af de husstande, hvor vinduerne er mere end 20 år gamle, overvejer at skifte til energivinduer i det kommende års tid. En næsten lige så stor andel blandt dem, der har en blandet sammensætning af nye og gamle vinduer, er i overvejelser om at skifte til energivinduer i løbet af det kommende års tid.

Energirenovering og bæredygtighed

– Planlagte energiforbedringer det kommende år fordelt på urbanisering

Overordnet er der flere overvejelser om at energirenovere blandt boligejerne i hovedstadsområdet.

Skift til energivinduer er det, som de fleste overvejer, uanset urbaniseringsgrad.

Set i forhold til gennemsnittet for alle er boligejerne i hovedstadsområdet mere i overvejelser om at udskifte oliefyr og etablere solceller.

Blandt dem, der svarer, at deres primære opvarmningsform i boligen er oliefyr, er det 33,5%, der svarer, at de overvejer at udskifte oliefyret i løbet af det kommende års tid.

Overvejer du at gøre noget for at energiforbedre huset i løbet af det kommende års tid?
(Fordelt på urbanisering, tal i pct.)

	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet	Total
Skifte til energivinduer	10,4	8,6	9,4	10,6	11,8	9,8
Skifte yderdør	7,4	6,5	8,1	9,0	9,3	7,8
Udskifte oliefyr	4,2	3,8	2,9	2,7	6,2	3,7
Isolere varmerør	2,7	1,9	2,8	5,3	4,3	3,0
Isolere gulv	5,8	3,1	5,0	4,1	4,3	4,4
Isolere tag	8,1	6,2	6,9	7,5	6,4	6,9
Etablere solceller	3,8	2,9	3,6	5,2	5,9	3,9
Hulmursisolere	4,3	4,1	4,7	6,2	4,9	4,7

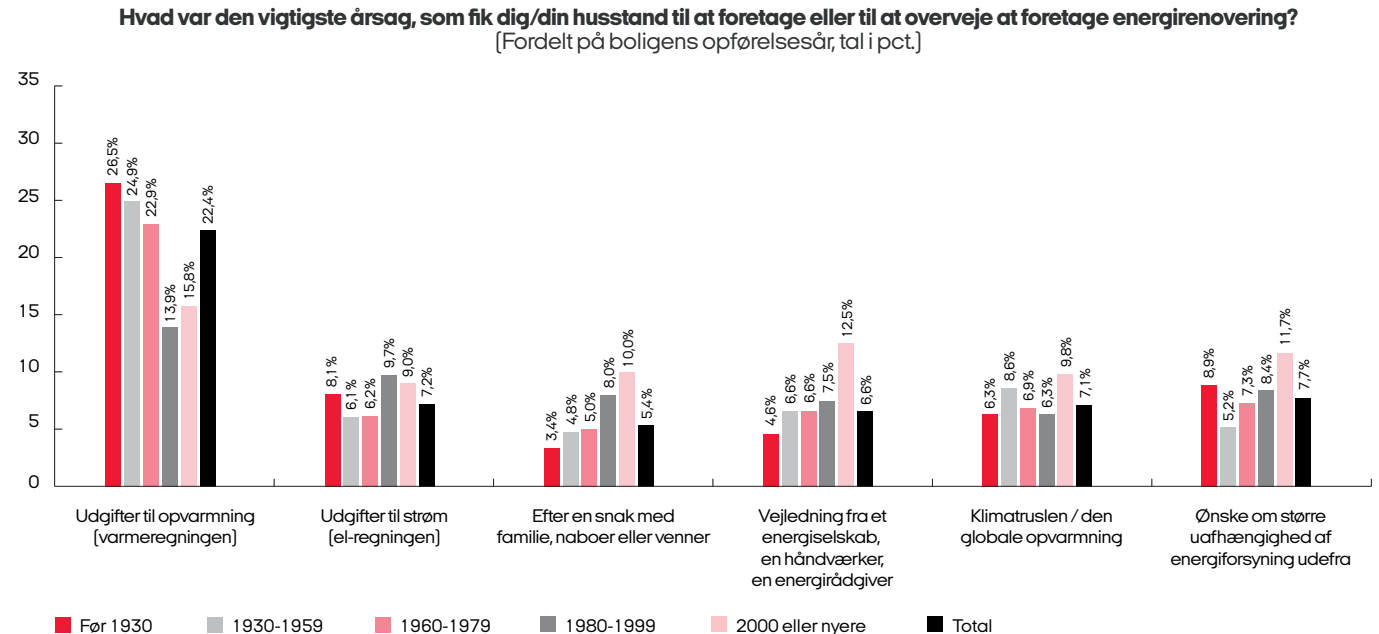

Energirenovering og bæredygtighed

- Vigtigste årsag til at energiforbedre, fordelt på boligens opførelsesår

For alle boligejere, der har gennemført energirenovering af deres bolig, er varmeregningen den vigtigste årsag til, at de har handlet. Og det er især gældende for dem, der bor i boliger opført frem til 1979.

I huse opført efter år 2000 er vejledning fra en ekstern part, ønsket om større uafhængighed af energiforsyning udefra samt en snak med nære venner og familie de væsentligste årsager til, at der er blevet igangsat energirenovering.

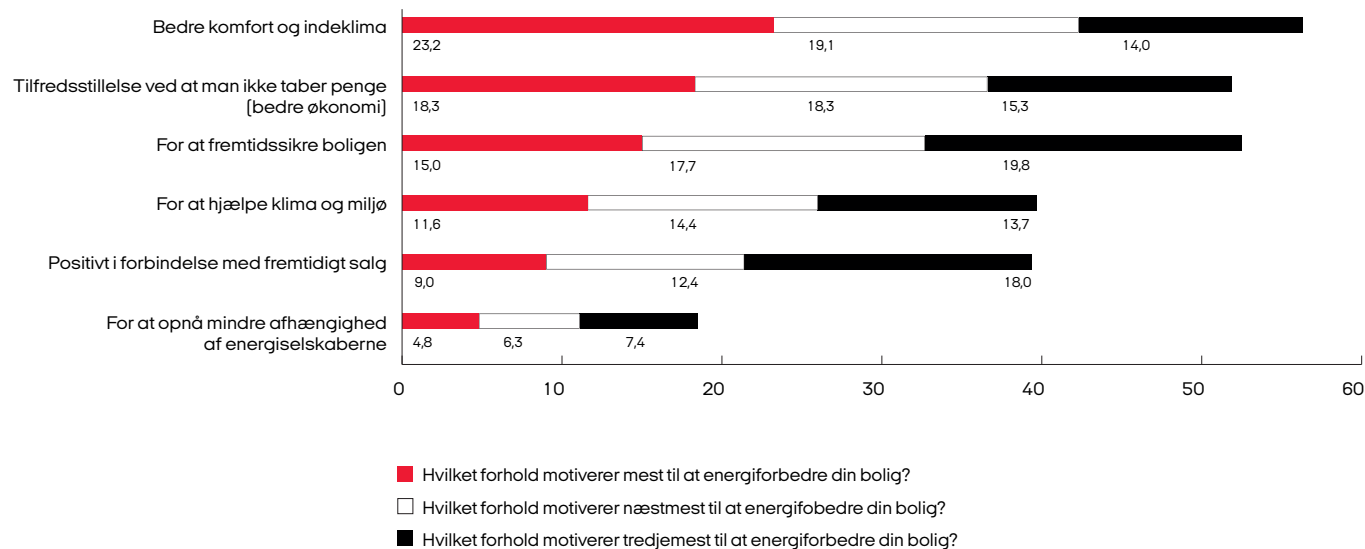
Energirenovering og bæredygtighed

– Motiver for at energiforbedre

Bedre komfort og indeklima er det, der er allermest motiverende for at energiforbedre boligen.

Umiddelbart derefter følger det økonomiske aspekt: ønsket om ikke at tabe penge.

Hvilke forhold motiverer til at energiforbedre boligen? [Prioriter 3 svar, tal i pct.]

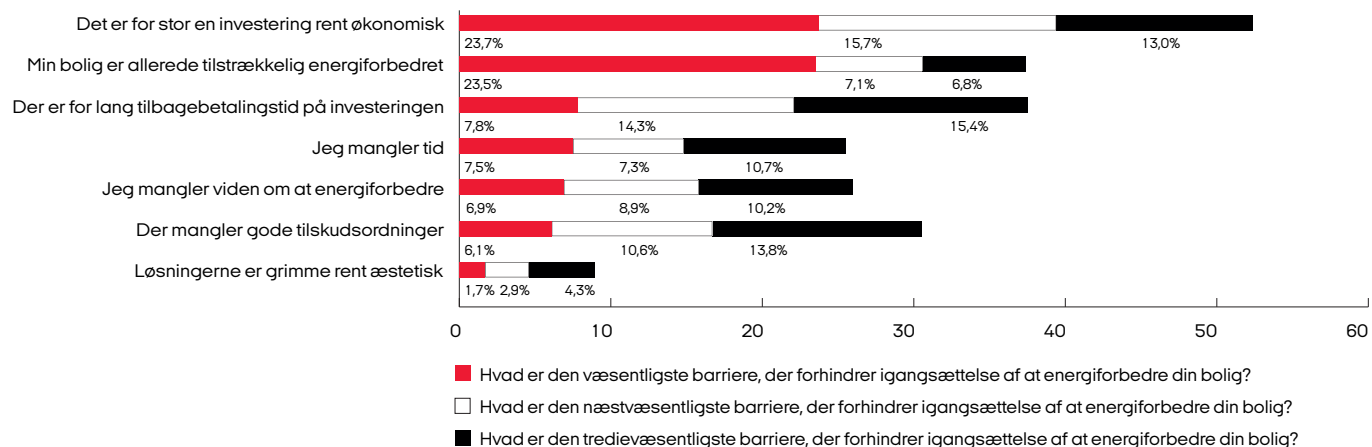

Energirenovering og bæredygtighed

– Barrierer for at energiforbedre

De væsentligste barrierer for at foretage energiforbedringer i boligen er, at der er for stor en investering forbundet med at energiforbedre boligen, samt at boligen allerede er tilstrækkeligt energiforbedret.

Hvad er barriererne, der forhindrer igangsættelse af at energiforbedre din bolig? (Prioriter 3 svar, tal i pct.)

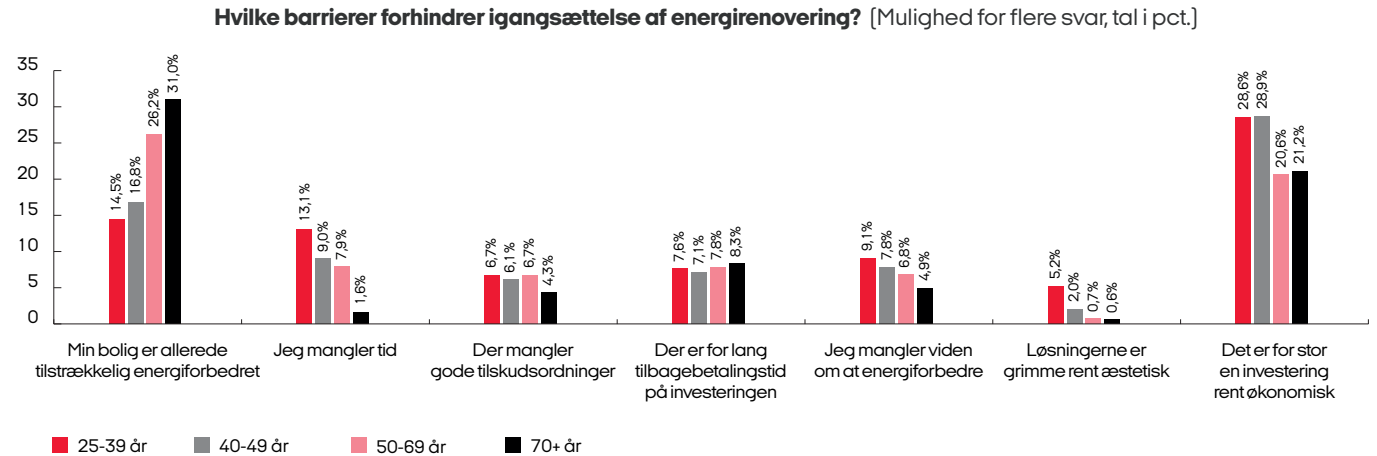

Energirenovering og bæredygtighed

– Barrierer for at energiforbedre

Det er især boligejere under 50 år, der hæfter sig ved den store investering.

Det er især blandt boligejere på over 50 år, man finder dem, der svarer, at deres bolig allerede er tilstrækkeligt energiforbedret.

Energirenovering og bæredygtighed

- Besparelsen ved at energiforbedre boligen

Danskerne mangler generelt viden om, hvor meget der er at spare på energiforbruget.

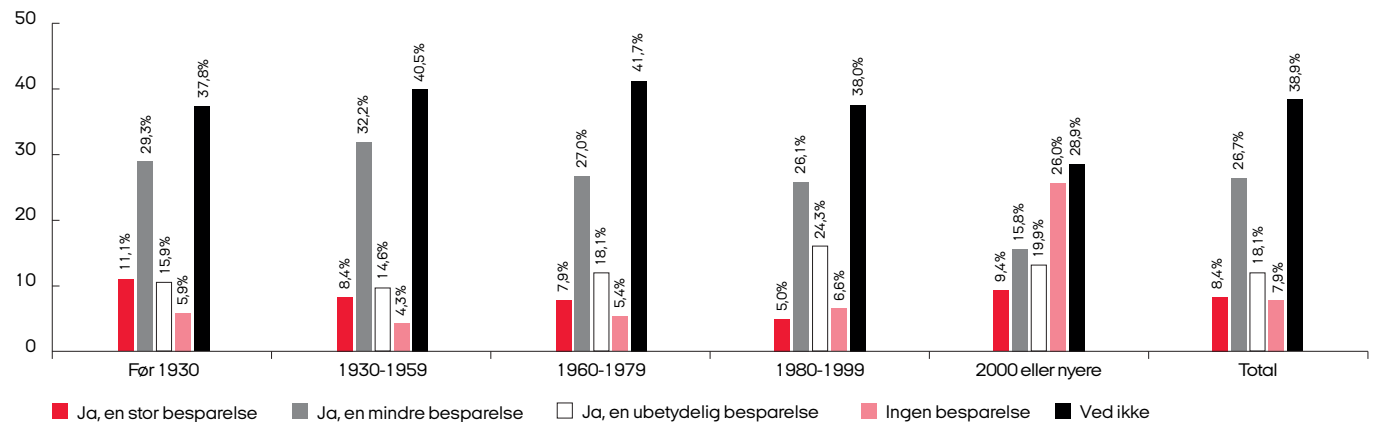
38,9% er således i tvivl om, hvor meget der er at spare på energiforbruget i forbindelse med energiforbedring af boligen.

Blandt alle boligejere svarer 8,4%, at de har kendskab til, at der er en stor besparelse på deres energiforbrug ved at energiforbedre deres bolig.

44,8% af boligejerne svarer, at besparelsen på energiforbruget er "mindre" eller "ubetydelig".

Blandt boligejere i de nyeste boliger, der er opført efter år 2000, er der for langt hovedparten ikke udsigt til yderligere besparelser – boligerne er allerede tilstrækkeligt energiforbedret.

Har du kendskab til, hvor meget der er at spare på dit energiforbrug ved at energiforbedre din bolig?
[Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.]

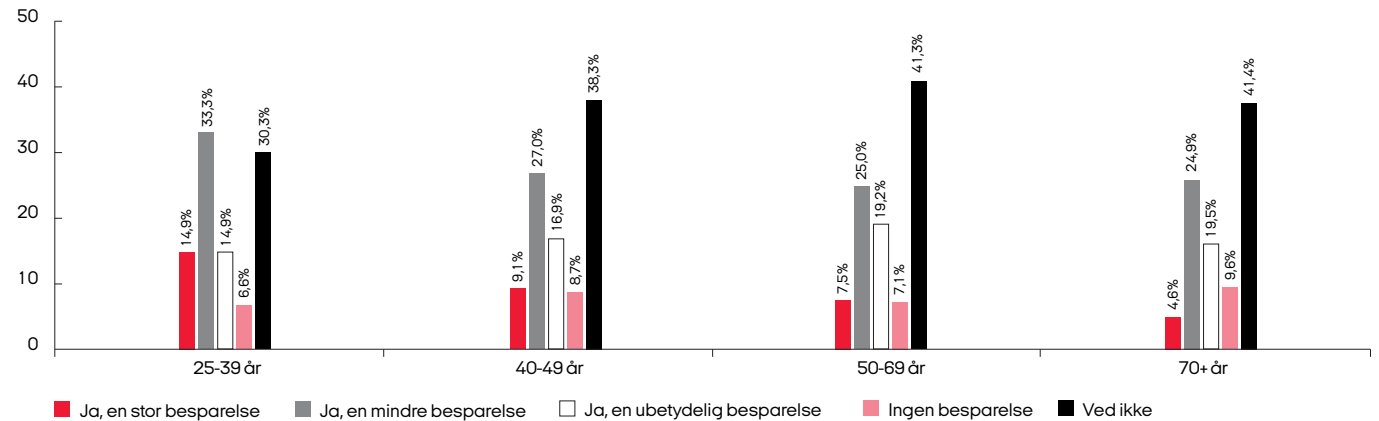
Energirenovering og bæredygtighed

– Besparelsen ved at energiforbedre boligen

Det er især blandt de yngre boligejere, at der er viden om besparelsens størrelse.

Således er der en større andel i denne gruppe, der svarer, at der vil være en stor eller mindre besparelse forbundet med en energirenovering.

Har du kendskab til, hvor meget der er at spare på dit energiforbrug ved energirenovering af din bolig? [Fordelt på alder, tal i pct.]

Energirenovering og bæredygtighed

– Interessen for at leve bæredygtigt i sin bolig, fordelt på alder og region

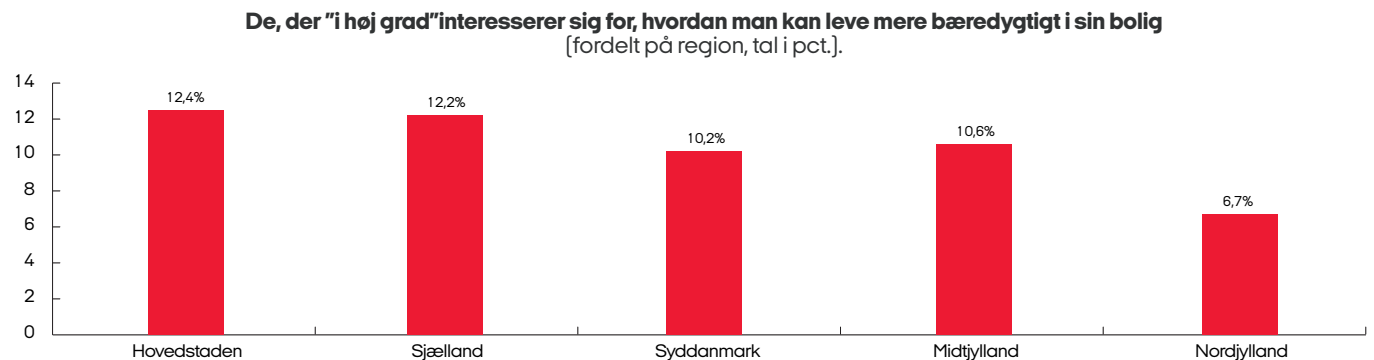
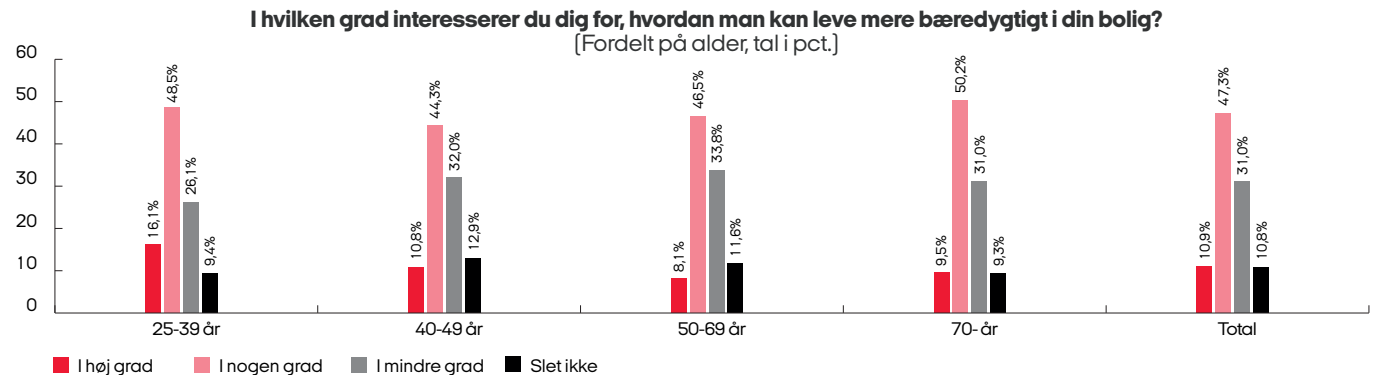
10,9% af danskerne interesserer sig i høj grad for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig.

Det er især blandt den yngre del af befolkningen, interessen er høj.

I aldersgruppen 40-49 år finder man den største andel, der slet ikke er interesseret i, hvordan man kan leve mere bæredygtigt.

I Region Hovedstaden og i Region Sjælland er der en større andel, der i høj grad interesserer sig for, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig, end i resten af regionerne.

6,7% af danskerne i Region Nordjylland svarer, at de i høj grad er interesseret i, hvordan man kan leve mere bæredygtigt i sin bolig.

Energirenovering og bæredygtighed

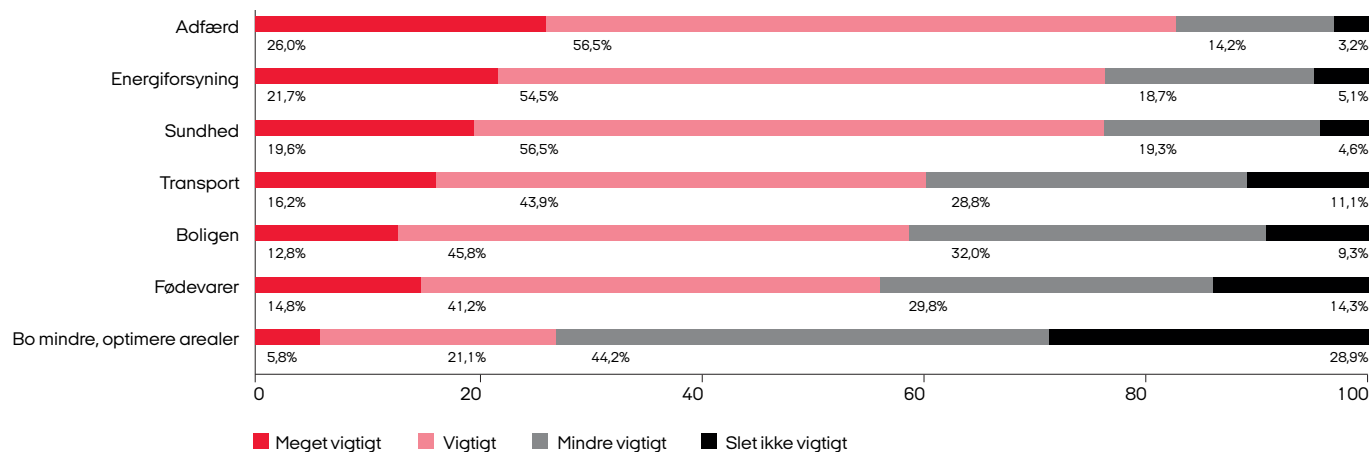
– Vigtige måder at leve bæredygtigt på

Adfærd og forbrug i hjemmet, energiforsyning samt sundheden i hjemmet er de forhold, flest nævner, når de skal vurdere vigtigheden af forskellige tiltag. At bo på mindre arealer er der færrest, der finder vigtigt.

Forklaring til de enkelte forhold:

- Adfærd og forbrug i hjemmet (f.eks. spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi)
- Energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder)
- Sundhed (f.eks. bedre indeklima, brug af miljømærkninger)
- Transport (f.eks. færre flyrejser, brug af offentlig transport, cykel, bilvalg og kørsel)
- Boligen (f.eks. bæredygtige materialer, bedre isolering, genbruge ting, købe brugte møbler)
- Fødevarer (f.eks. spise mindre kød og flere grøntsager og lokale varer)
- Bo mindre, optimere arealer (f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)

Man kan leve bæredygtigt på mange måder. Hvor vigtige er følgende forhold? [Tal i pct.*]

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt på alder

Generelt er der en større andel blandt de unge, der svarer, at de nævnte områder er vigtige i forhold til at leve bæredygtigt. Det eneste område, hvor vigtigheden vurderes større i takt med alderen, er i forhold til adfærd og forbrug i boligen, dvs. f.eks. at spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi etc.

Forklaring til de enkelte forhold:

- Adfærd og forbrug i hjemmet (f.eks. spare på el, vand, varme, forbruge mindre plastik og kemi)
- Energiforsyning (f.eks. benytte vedvarende energikilder)
- Sundhed (f.eks. bedre indeklima, brug af miljømærkninger)
- Transport (f.eks. færre flyrejser, brug af offentlig transport, cykel, bilvalg og kørsel)
- Boligen (f.eks. bæredygtige materialer, bedre isolering, genbruge ting, købe brugte møbler)
- Fødevarer (f.eks. spise mindre kød og flere grøntsager og lokale varer)
- Bo mindre, optimere arealer (f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)(f.eks. flytte i en mindre bolig eller udleje)

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder [fordelt på alder, tal i pct.].

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år	Total
Fødevarer	61,8	53,3	48,6	47,8	52,7
Transport	60,3	55,2	52,6	52,1	55,0
Boligen	60,7	56,0	48,2	49,6	53,2
Adfærd	74,3	77,6	82,0	81,9	79,2
Energiforsyning	70,5	70,0	70,9	68,3	70,1
Sundhed	72,2	69,5	71,1	71,7	71,2
Bo mindre, optimere arealer	29,5	21,5	19,2	20,5	22,5

Energirenovering og bæredygtighed

– Vigtige måder at leve bæredygtigt på, fordelt på region og urbanisering

Personer, der bor i Region Hovedstaden, svarer i højere grad, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder.

Den vurderede vigtighed er faldende, i takt med at man bevæger sig fra Østdanmark til Vestdanmark.

En opsplitning på urbaniseringsgrad viser, at fokus på bæredygtighed i forbindelse med anskaffelse af især fødevarer og transport er mere udbredt i de større byer og i hovedstadsområdet end i landområder.

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder
[fordelt på region, tal i pct.].

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Total
Fødevarer	57,5	52,6	48,4	52,5	47,6	52,7
Transport	59,7	53,6	52,6	52,9	51,7	55,0
Boligen	55,3	54,8	50,7	52,2	51,5	53,2
Adfærd	80,1	79,4	79,2	79,0	76,2	79,2
Energiforsyning	72,8	70,9	68,0	69,6	66,3	70,1
Sundhed	73,2	73,3	70,0	69,1	69,4	71,2
Bo mindre, optimere arealer	23,8	21,0	21,1	23,0	22,8	22,5

Personer, der svarer, at det er "meget vigtigt/vigtigt" at leve bæredygtigt inden for de nævnte områder
[fordelt på urbanisering, tal i pct.].

	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Fødevarer	44,8	48,1	52,1	55,2	59,4
Transport	48,3	51,6	53,4	57,0	61,4
Boligen	53,9	51,7	51,1	53,7	56,2
Adfærd	77,5	80,7	79,7	77,7	79,1
Energiforsyning	69,9	70,3	69,2	67,3	73,2
Sundhed	68,3	70,5	71,1	70,8	73,7
Bo mindre, optimere arealer	20,1	20,2	21,4	25,1	25,2

Kapitel 7

Boligforbedringer

Boligforbedringer – resumé

Kapitlet omhandler vedligeholdelse og større til- og ombygninger.

Da lejere har begrænset ansvar for vedligeholdelse af boligen, er det alene boligejerne og andelsboligejerne, der har besvaret spørgsmålene i kapitlet.

Kapitlet viser bl.a.:

- Andelen af boligejere, der har benyttet sig af håndværkere, er forholdsvis stabil set over de seneste fire år.
- Tilfredsheden er generelt høj – især i Region Nordjylland, måske fordi håndværkerne her i højere grad er punktlige.
- I boliger opført før 1960 er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader og udførelse af større vedligeholdelsesarbejde.
- At tage hånd om problemerne, inden de udvikler sig, er den væsentligste årsag til at få foretaget generel vedligeholdelse af boligen.

- Økonomi og manglende erfaring med gør-det-selv-arbejde er de største barrierer for at foretage generel vedligeholdelsesarbejde af boligen.
- Arkitekturen betyder mere i dag end i de forrige tre år, når der foretages vedligeholdelse af boligen.
- Generelt er niveauet for at have foretaget større til- og ombygninger højere end det, vi så i undersøgelsen i 2020. Udskiftning af vinduer er fortsat det, som flest har fået foretaget.
- At skabe rammen om det gode liv er det forhold, som har størst betydning for at få foretaget en større til- eller ombygning – at det er for dyrt er den væsentligste barriere.

Boligejernes brug af håndværkere

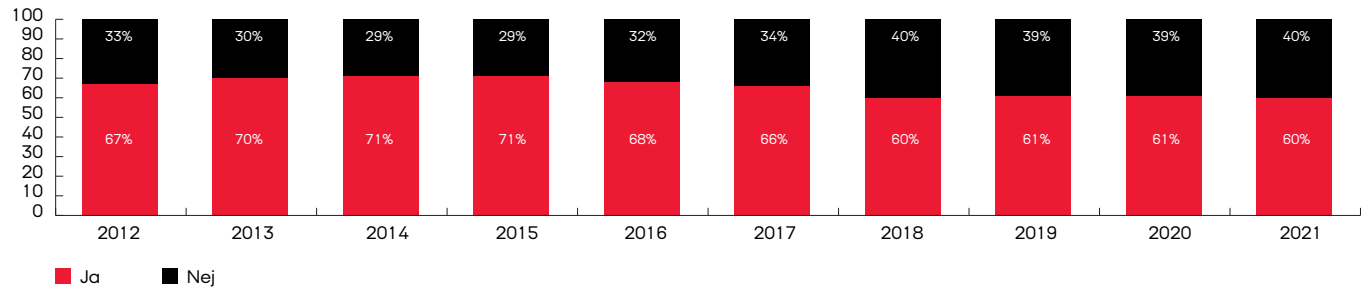
– Set over tid og fordelt på urbanisering

Andelen af boligejere, der har benyttet sig af håndværkere, er forholdsvis stabil set over de seneste fire år.

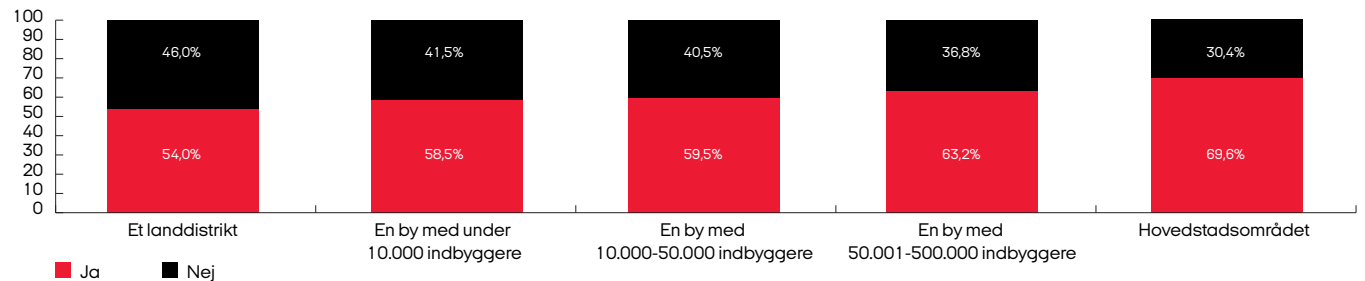
Det er især i hovedstadsområdet, at der benyttes håndværkere.

I takt med at man bevæger sig væk fra de tættere beboede områder, falder andelen, der har benyttet håndværkere. Blandt dem, der bor i landområder, er andelen lavest.

Har du benyttet håndværkere inden for de seneste to år? [Tal i pct.]

Har du benyttet håndværkere inden for de seneste to år? [Fordelt på urbanisering, tal i pct.]

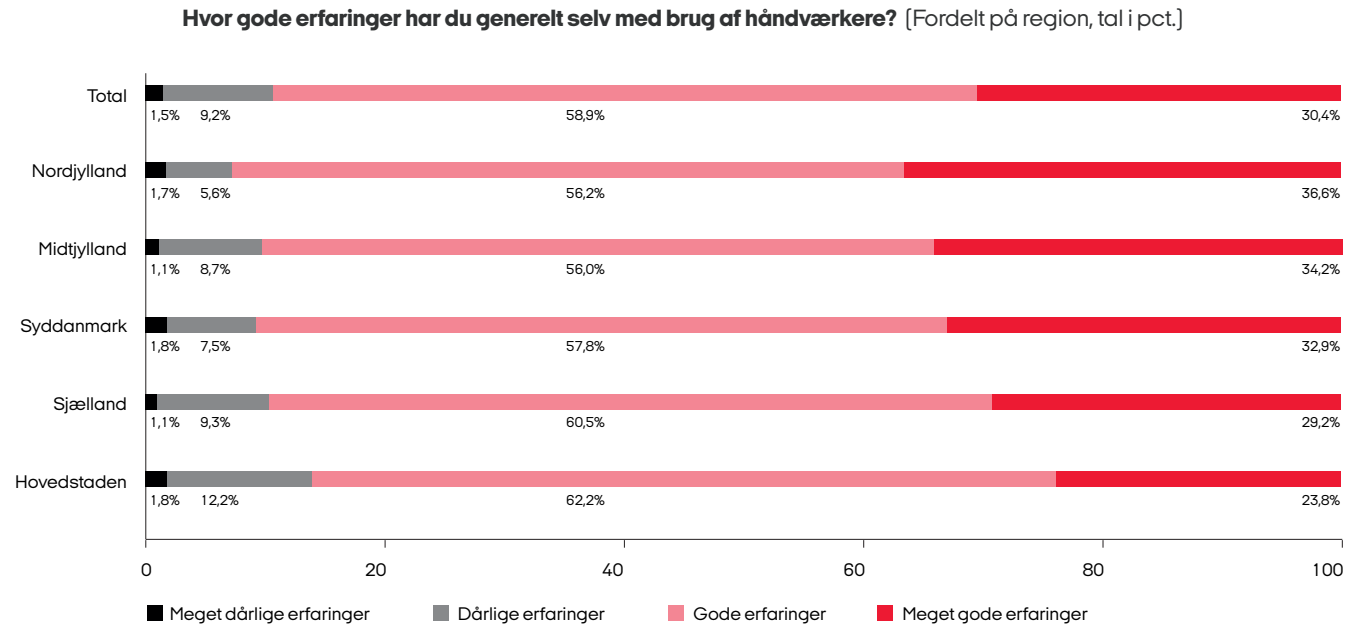

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Fordelt på region

Danskerne er overordnet set tilfredse med deres håndværkere. 9 ud af 10 danskere har således gode eller meget gode erfaringer med at benytte håndværkere.

De mest tilfredse boligejere finder vi i Region Nordjylland, mens tilfredsheden med håndværkere i Region Hovedstaden er lavest.

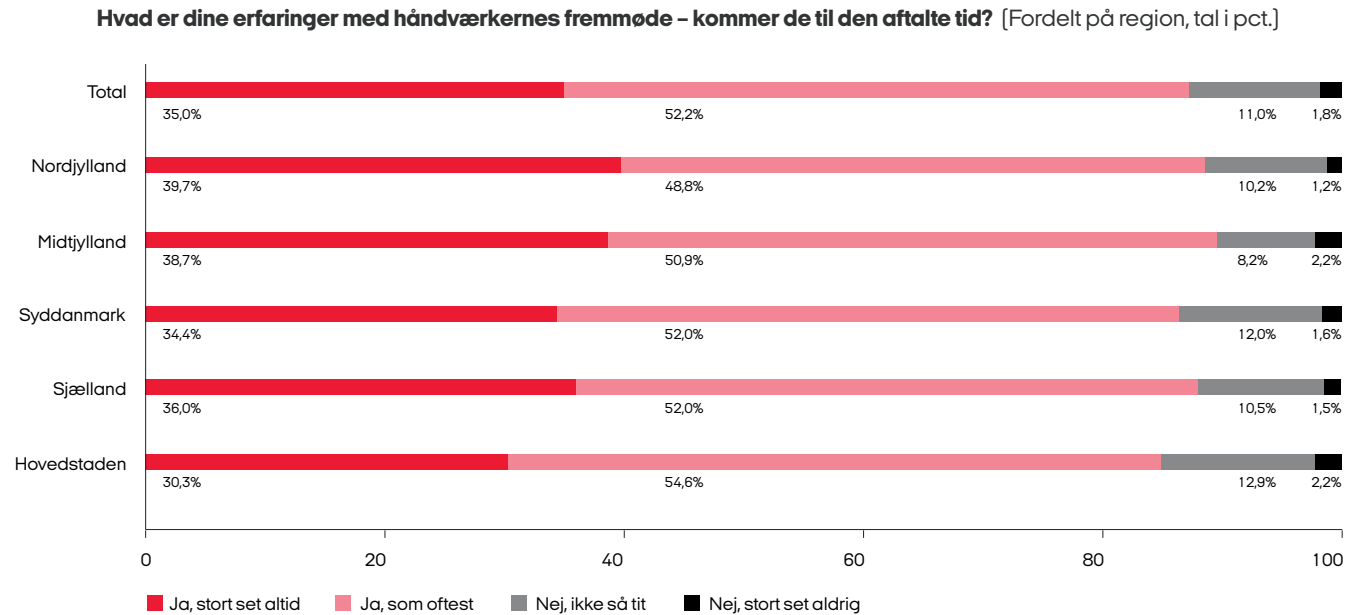

Boligejernes erfaring med håndværkere

– Håndværkerens punktlighed fordelt på regioner

Der kan være en sammenhæng mellem tilfredsheden med håndværkerne, som vi så på forrige side, og den erfaring, man har med deres punktlighed.

Således er der flest i Region Nordjylland, der oplever, at håndværkerne kommer til tiden – netop den region, hvor tilfredsheden er størst. I Region Hovedstaden er der færrest, der oplever, at håndværkerne kommer til den aftalte tid.

Vedligeholdelsesarbejde

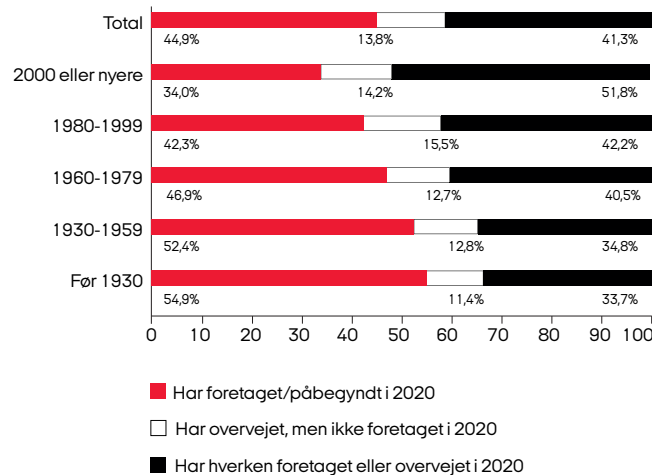
– Ubedring af småskader og større vedligeholdelsesarbejde

I de boliger, der er opført frem til 1960, er der i højere grad foretaget eller påbegyndt udbedringer af småskader på boligen.

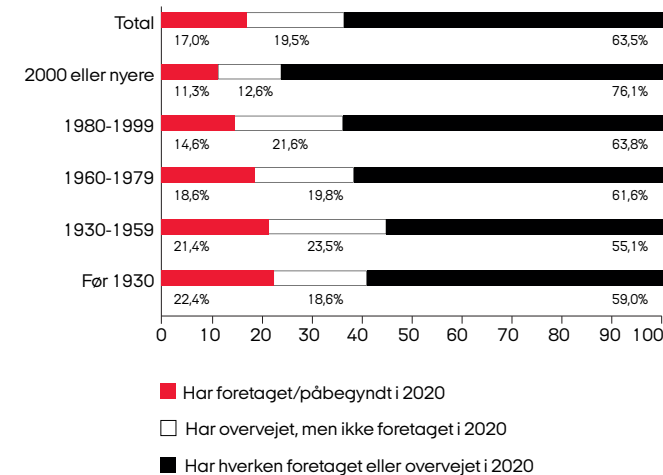
Det samme gør sig gældende for udførelse af større vedligeholdelsesarbejde.

Beboere i boliger, der er opført efter år 2000, foretager i mindre grad vedligeholdelsesarbejde – det gælder både udbedring af småskader og det større vedligeholdelsesarbejde.

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: småskader
(fordelt på opførelsesår, tal i pct.).

Foretaget/påbegyndt eller overvejet vedligeholdelsesarbejde: større vedligeholdelsesarbejde
(fordelt på opførelsesår, tal i pct.).

Boligens vedligehold

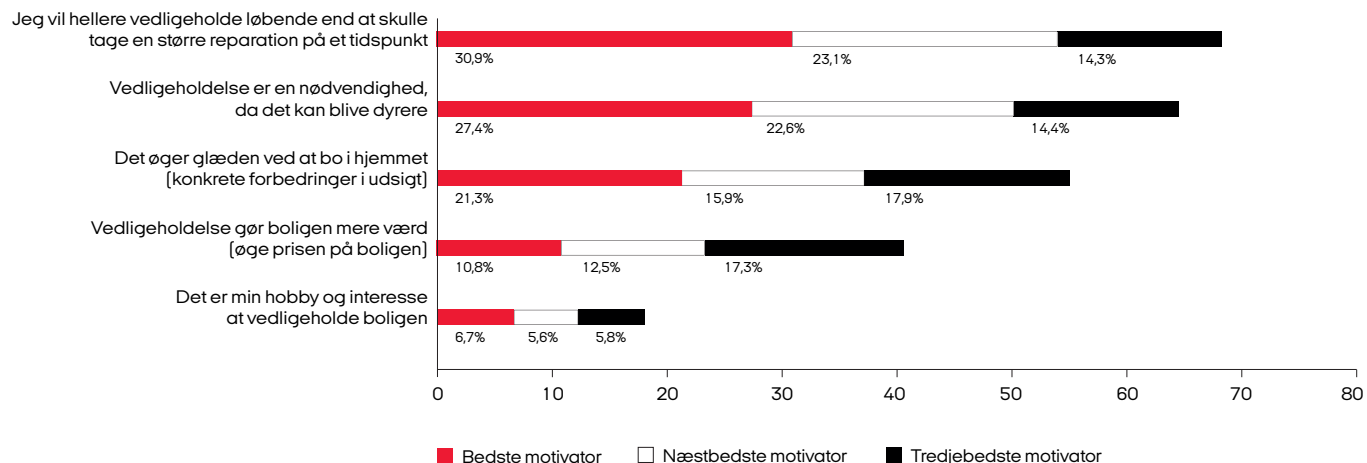
– Boligejernes motiver til at vedligeholde

At tage hånd om problemerne, inden de udvikler sig, er den væsentligste årsag til at få foretaget generel vedligeholdelse i ens husstand.

For godt hver femte er den primære motivation, at det øger glæden ved at bo i hjemmet.

Færrest lader sig motivere af at vedligeholdelse er en hobby.

Hvilke forhold motiverer til at få foretaget generel vedligeholdelse i din husstand?
[Prioriter tre svar, tal i pct.]

Boligens vedligehold

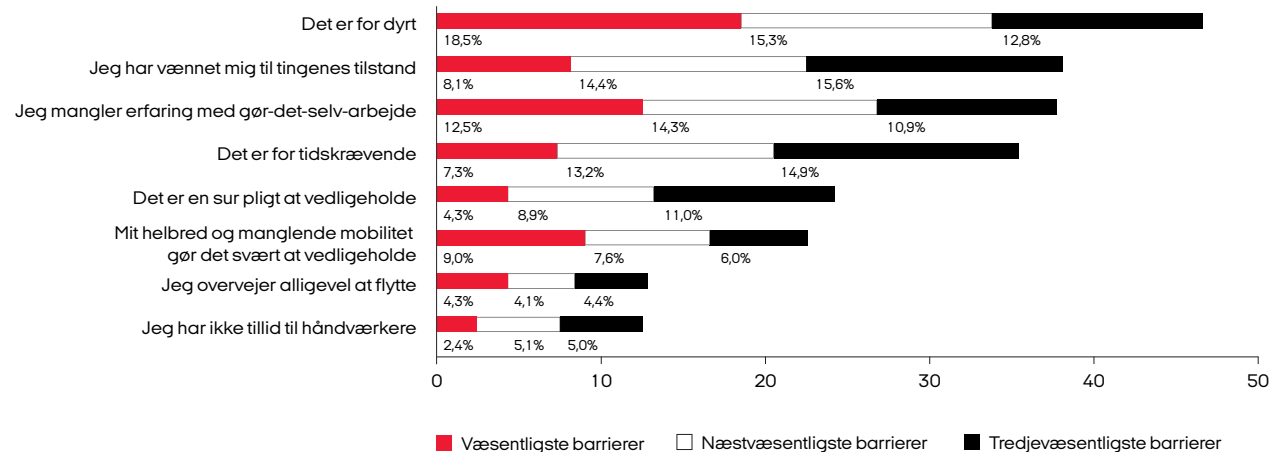
– Boligejernes barrierer mod at vedligeholde

Den største barriere for at foretage generel vedligeholdelse er det økonomiske aspekt – 18,5% nævner som den væsentligste barriere, at det er for dyrt.

Manglende erfaring med gør-det-selv-arbejde er en væsentlig barriere for 12,5% af dem, der bor i ejer- eller andelsbolig.

Færrest nævner manglende tillid til håndværkere som en væsentlig barriere.

Barrierer mod at få foretaget generel vedligeholdelse i sin husstand (prioriter tre svar, tal i pct.).

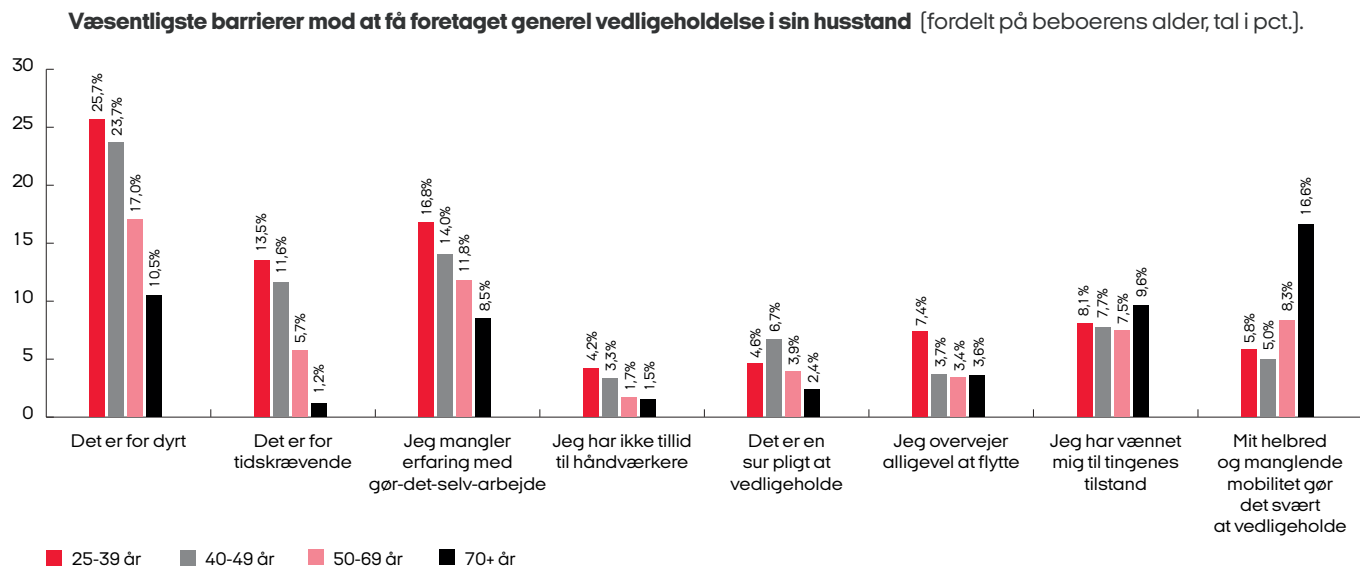

Boligens vedligehold

– Boligejernes barrierer mod at vedligeholde, fordelt på alder

De yngre boligejere ser særligt som barriere, at det er for dyrt, at de mangler erfaring, og at det er tidskrævende.

Den ældre del af danskerne, dem over 70 år, er især begrænset af helbred og manglende mobilitet.

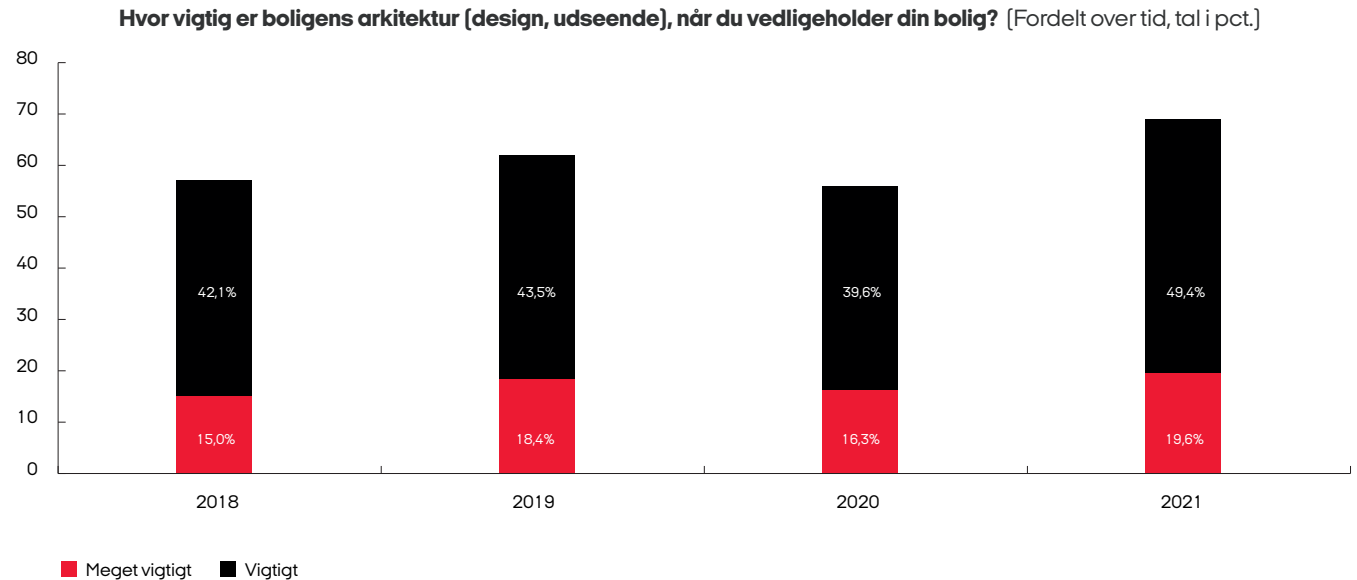

Boligens vedligehold

– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne over tid

Samlet er der 68,9% af boligejerne, der svarer, at boligens arkitektur er meget vigtig eller vigtig, når der vedligeholdes.

Det er en væsentlig større andel end i undersøgelsen fra 2020 og den største andel over de seneste fire år.

Boligens vedligehold

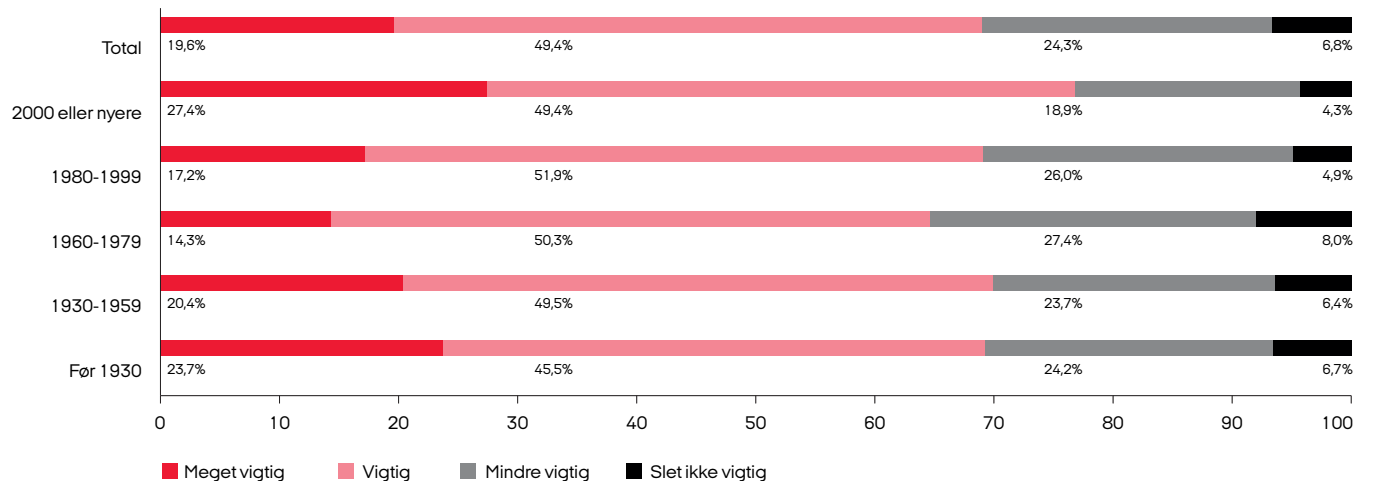
– Arkitekturens betydning ved vedligehold for boligejerne

Særligt blandt ejere af boliger opført før 1930 er boligens arkitektur meget vigtig, når der foretages vedligeholdelse af boligen.

Det samme gør sig gældende for de boligejere, der bor i de nyeste boliger.

Blandt de boligejere, der bor i boliger, der er opført i perioden 1960-1979, er der færrest, der svarer, at boligens arkitektur er vigtig i forbindelse med vedligeholdelse.

Hvor vigtig er boligens arkitektur [design, udseende], når du vedligeholder din bolig? [Fordelt på boligens opførelsesår, tal i pct.]

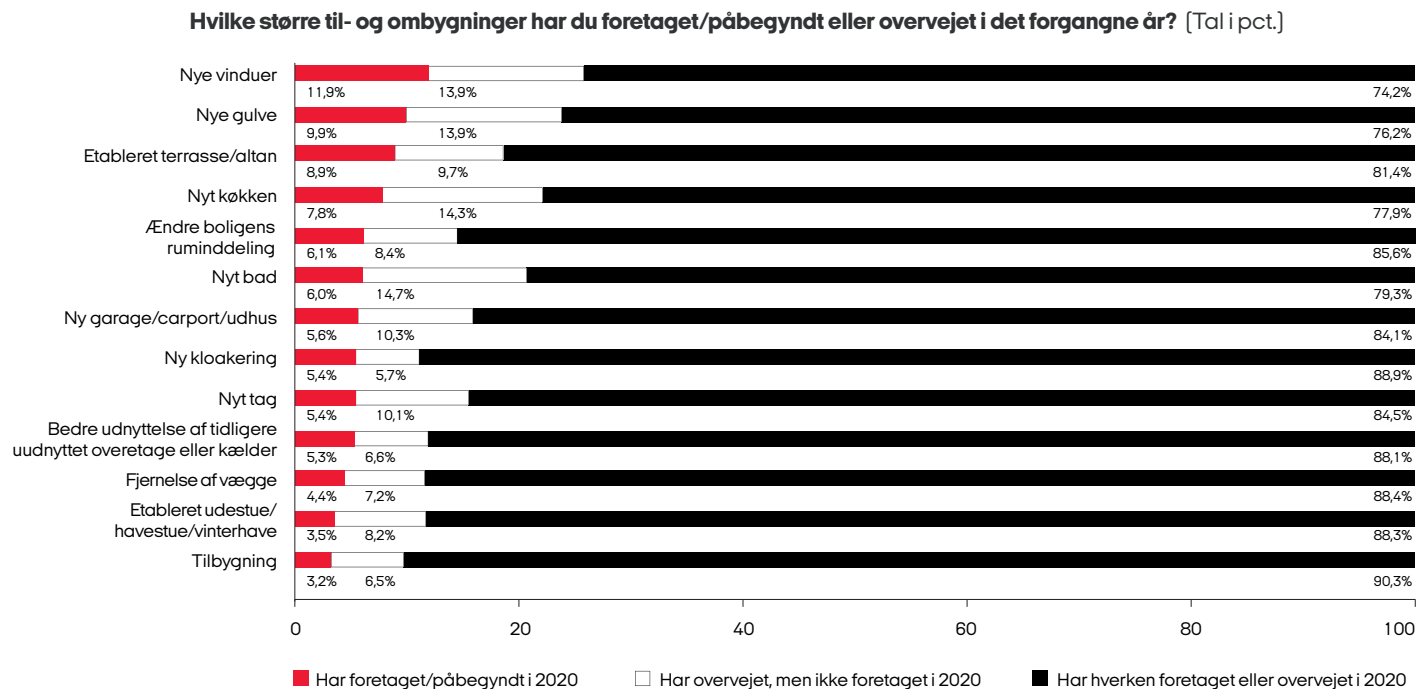

Boligens vedligehold

– Gennemførte til- og ombygninger

Nye vinduer er fortsat den større til- og ombygning, flest har foretaget.

Når det drejer sig om at have foretaget eller påbegyndt større til- og ombygninger, er niveauet generelt højere end det, vi så i undersøgelsen for et år siden.

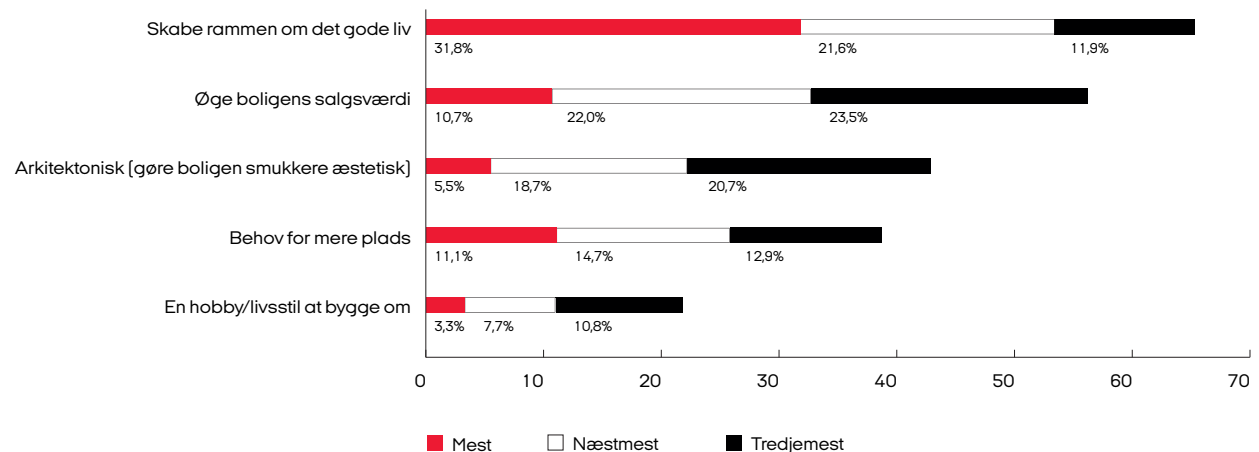
Boligens vedligehold

– Boligejernes motiver for større til- eller ombygninger

Det at skabe rammen om det gode liv er det forhold, som har størst betydning for at få foretaget en større til- eller ombygning.

Behovet for mere plads kommer ind på en andenplads over de forhold, der motiverer mest til at få foretaget en til- eller ombygning af boligen.

Hvilket forhold motiverer til at få foretaget en større til- eller ombygning af din bolig? [Prioriter 3 svar, tal i pct.]

Boligens vedligehold

– Boligejernes barrierer for større til- eller ombygninger

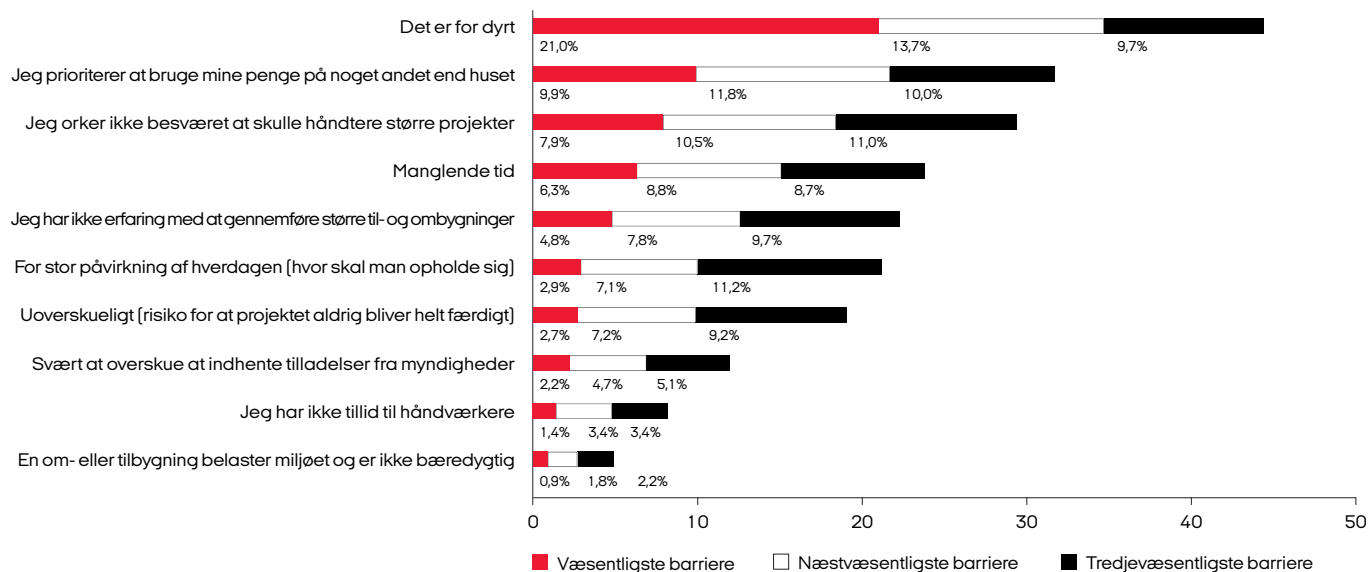
Økonomien er den vigtigste forklaring, når boligejerne skal nævne de barrierer, de støder på.

Det er for dyrt, og så prioriterer man at bruge sine midler på andet end huset.

Flere barrierer går på det uoverskuelige og det forventede besvær i forbindelse med et større projekt i huset.

Færrest nævner det bæredygtige aspekt i forbindelse med en større til- eller ombygning.

Hvad er barriererne for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? [Prioriter 3 svar, tal i pct.]

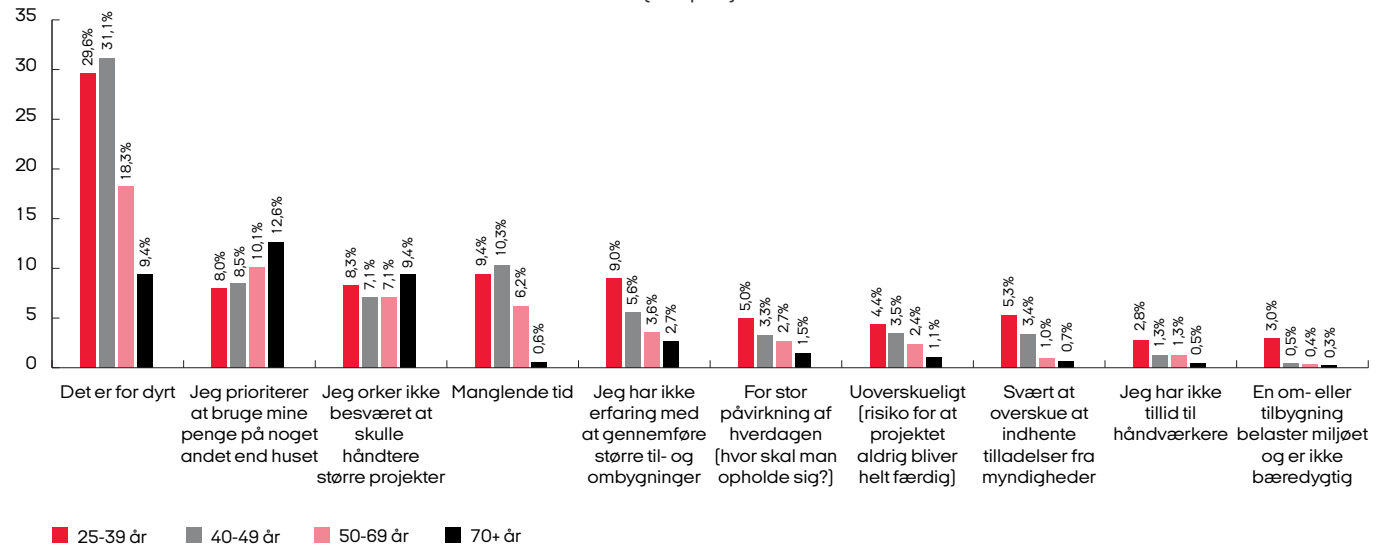
Boligens vedligehold

- Boligejernes barrierer for større til- eller ombygninger

Boligejere under 40 år er i højere grad forhindret i at foretage til- eller ombygninger pga. økonomi, manglende erfaring, manglende tid og en følelse af, at processen er uoverskuelig.

Det er ikke tilfældet for danske boligejere over 70 år. Deres største barrierer for at foretage større til- eller ombygninger er, at de prioriterer at bruge deres penge på andet end huset.

Hvad er den væsentligste barriere for at få foretaget de ønskede til- eller ombygninger af din bolig? Fordelt på beboernes alder [tal i pct.].

Kapitel 8

Corona og det byggede miljø

Corona og det byggede miljø – resumé

Dette kapitel giver et indblik i danskernes syn på deres livskvalitet og boligforhold i forbindelse med coronakrisen.

Kapitlet er en del af en større rapport "Corona og det byggede miljø", gennemført på samme datagrundlag som denne rapport.

Kapitlet viser bl.a.:

- 7 ud af 10 danskere oplever, at corona har påvirket deres livskvalitet. Flest i negativ retning.
- Særligt danskere bosat i lejligheder i etageejendomme melder om lavere oplevet livskvalitet.
- Coronakrisen har ændret vores syn på egen bolig. Særligt i forstadskommunerne finder vi mange danskere, der er blevet gladere for deres bolig, mens andelen, der er blevet mindre glade for deres bolig, er størst i København og andre storbykommuner.
- Det er særligt danskere i små boliger, der er blevet mindre glade for deres boliger.
- I hovedstadsområdet overvejer hver tiende at flytte længere væk, pga. at nedlukningen har medført bedre digitale arbejdsmuligheder. De tre kommuner, hvor flest overvejer at flytte længere væk, er Hørsholm, Gentofte og Frederiksberg.
- Under coronakrisen har ca. 3 ud af 10 danskere sat gang i projekter i deres bolig, som de ellers ikke ville have gjort.

Corona og det byggede miljø

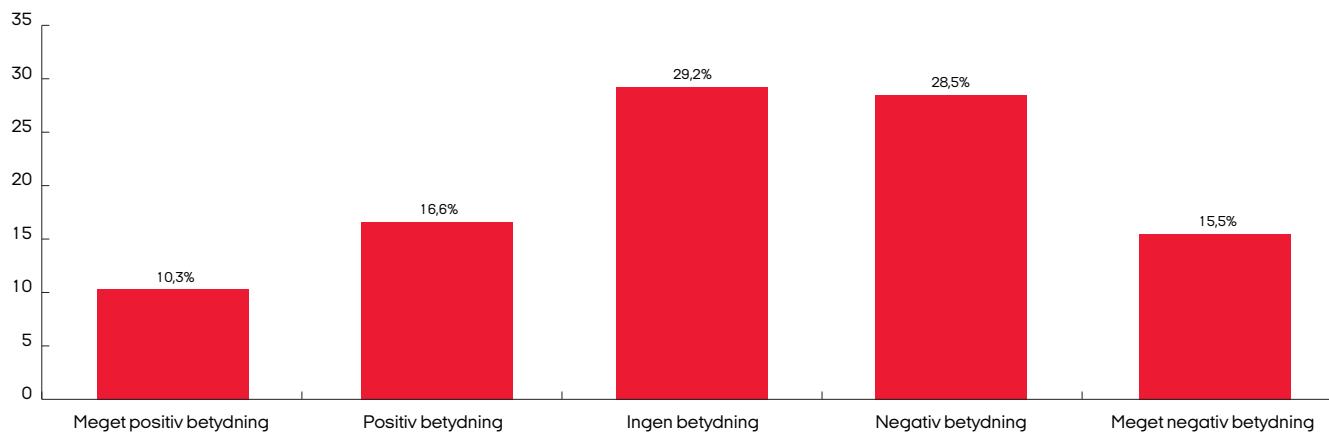
– Oplevet livskvalitet under coronakrisen

7 ud af 10 danskere oplever, at coronakrisen har påvirket deres livskvalitet.

Knap halvdelen af danskerne oplever, at coronakrisen har haft negativ effekt på deres livskvalitet [44%].

Hver fjerde dansker oplever, at corona har haft positiv betydning for livskvaliteten [26,9%].

Hvor stor betydning vurderer du, at corona har for din livskvalitet? [Tal i pct.]

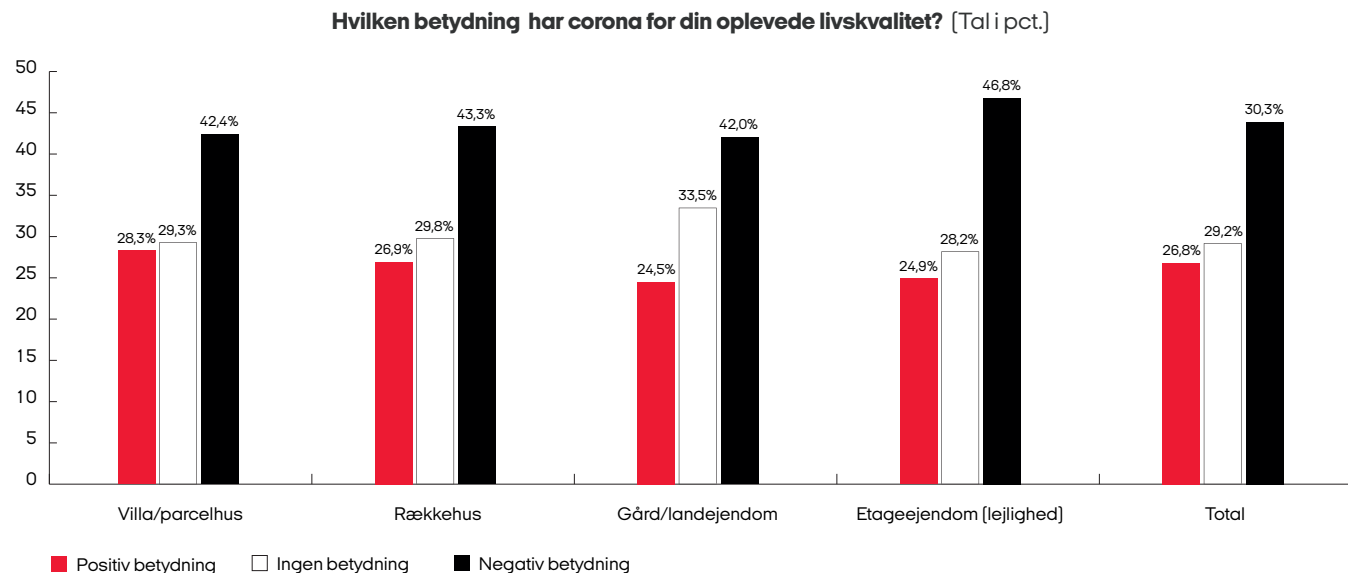

Corona og det byggede miljø

– Oplevet livskvalitet under coronakrisen, fordelt på boligform

Ser vi på coronakrisens betydning for oplevet livskvalitet, påvirker den bredt uanset boligform.

Der er en lille tendens til, at flere i hus og villa oplever positive effekter af coronakrisen, mens flest bosat i lejligheder oplever, at coronakrisen har haft negativ effekt.

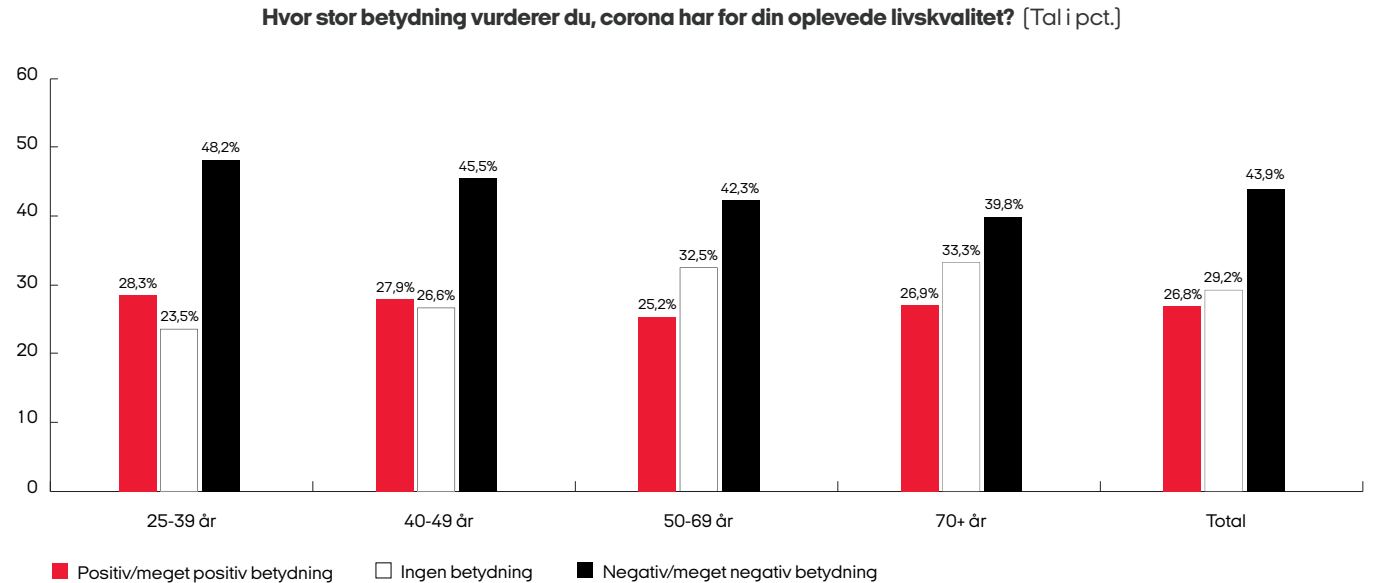

Corona og det byggede miljø

– Oplevet livskvalitet under coronakrisen, fordelt på boligform

Coronakrisen påvirker oplevet livskvalitet bredt uanset alder.

Der er dog en tendens til at flere yngre (25-39 årige) er påvirket af corona. Flest i negativ retning, men overraskende nok også flest i positiv retning.

Corona og det byggede miljø

– Coronakrisen ændrer synet på boligen

Coronakrisen har påvirket vores syn på boligen.

25,4% af danskerne er blevet gladere for deres bolig.

Det er i forstadskommunerne og nogle yderområder, at flest danskere er blevet gladere for deres bolig

I gennemsnit er 6,8% af danskerne blevet mindre glade for deres boliger.

Det er i høj grad i storbykommuner, at vi finder den største andel danskere, der er blevet mindre glade for deres bolig, med København i spidsen med 14,1%, dvs. at hver syvende københavn er mindre tilfreds end før corona.

I hvilken grad føler du, at den nuværende situation med corona har påvirket dit syn på din bolig?

Kommuner med størst andel, der svarer: "Jeg er blevet mere glad for min bolig" (tal i pct.).

1.	Hørsholm	46,2
2.	Glostrup	41,9
3.	Rudersdal	39,8
4.	Dragør	39,3
5.	Ærø	38,3
6.	Lemvig	36,6
7.	Lejre	36,3
8.	Furesø	35,1
9.	Hedensted	34,9
10.	Greve	34,9
	Landsgennemsnit	25,4

Kommuner med størst andel, der svarer: "Jeg er blevet mindre glad for min bolig" (tal i pct.).

1.	København	14,1
2.	Brøndby	13,6
3.	Herlev	13,3
4.	Brønderslev	12,5
5.	Århus	12,2
6.	Frederiksberg	11,8
7.	Lyngby-Taarbæk	11,1
8.	Aalborg	11,1
9.	Slagelse	10,9
10.	Randers	10,8
	Landsgennemsnit	6,8

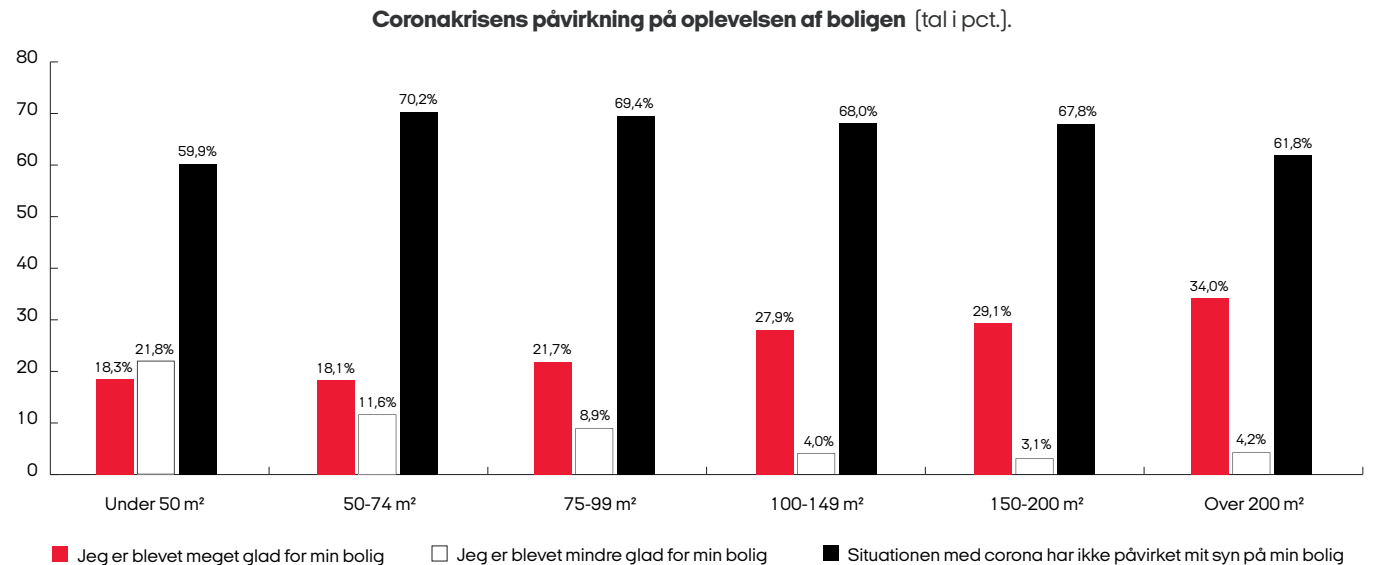

Corona og det byggede miljø

– Coronakrisen og tilfredshed med egen bolig, fordelt på boligstørrelse

Der ses en tendens til, at jo større bolig danskerne har, i jo højere grad er de blevet glattere for deres bolig under coronakrisen.

Det er i de helt små boliger, at flest er blevet mindre glade for deres bolig.

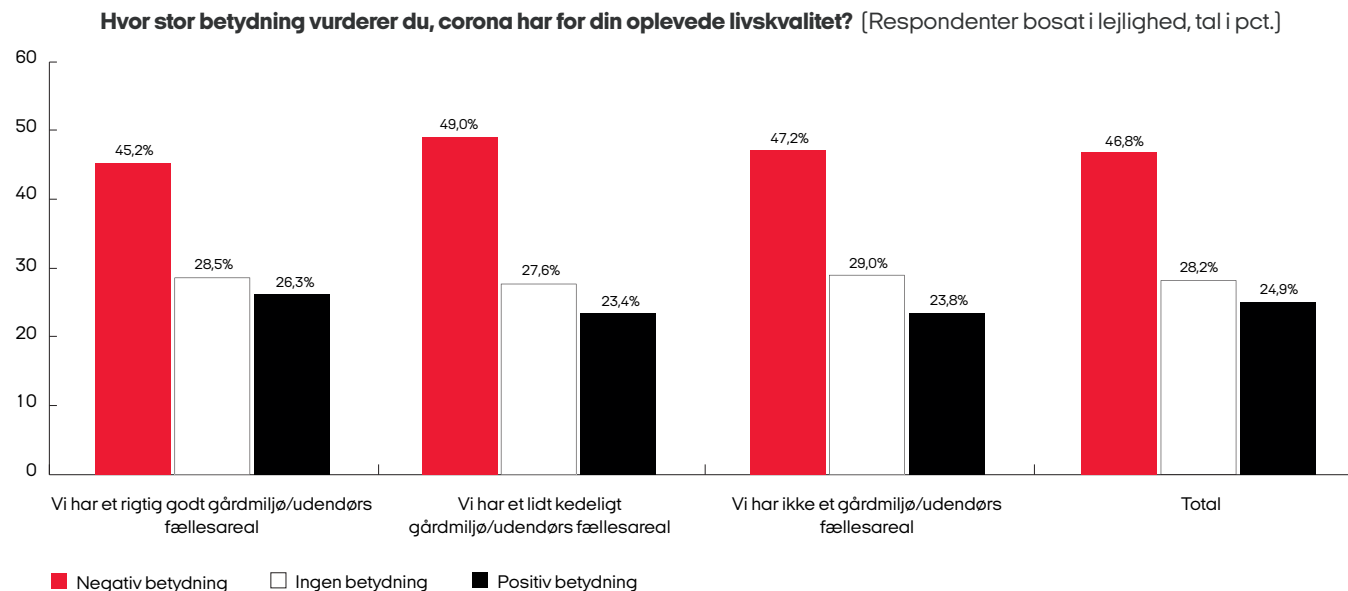

Corona og det byggede miljø

– Oplevet livskvalitet under coronakrisen, fordelt på gårdmiljøer

Ser vi udelukkende på danskere bosat i lejlighed, kunne en hypotese være, at grønne gårdmiljøer mindsker coronakrisens negative aspekter.

Der er dog umiddelbart kun en meget lille effekt af gode gårdmiljøer, hvor lidt færre rapporterer om negativ betydning af corona.

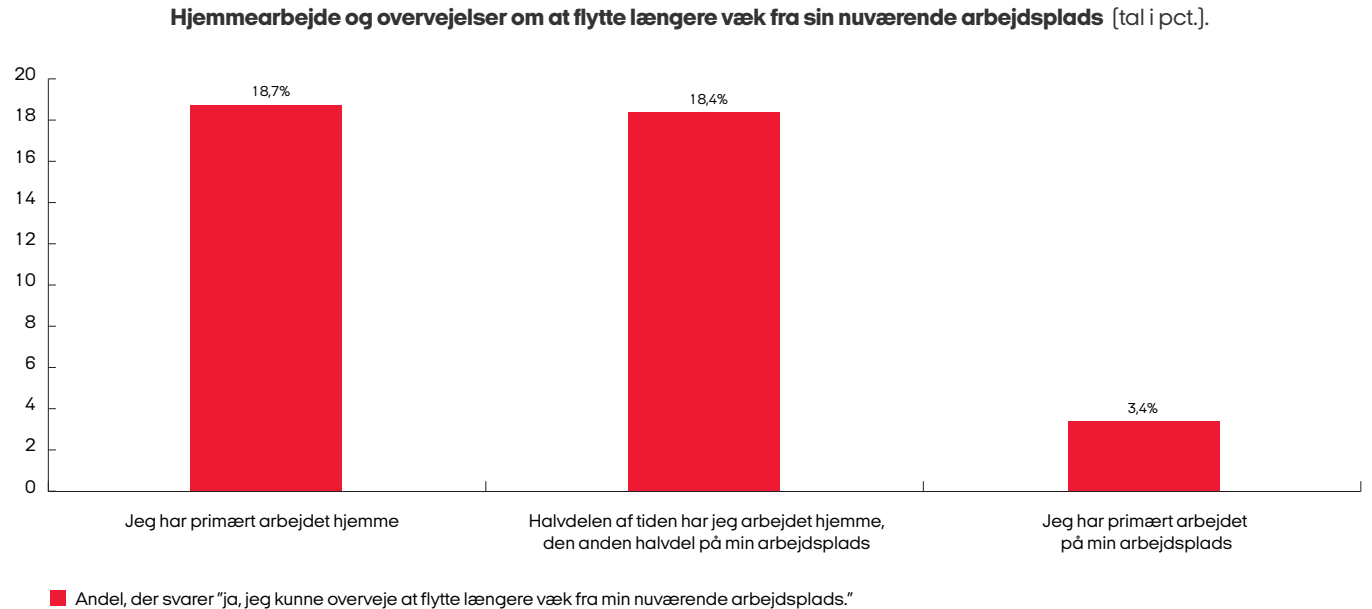
Corona og det byggede miljø

– Hjemmearbejde og flytteovervejelser

Ser vi på muligheden for at arbejde hjemme under corona, så er det tydeligt, at overvejelserne om at flytte ud hænger sammen med muligheden for hjemmearbejde.

Knap hver femte dansker med mulighed for hel eller delvis hjemmearbejde overvejer at flytte længere væk fra deres nuværende arbejdsplads.

Det gælder i mindre grad dem, der primært har arbejdet på deres arbejdsplads.

Corona og det byggede miljø

– Corona og dermed nye måder at arbejde og bo på

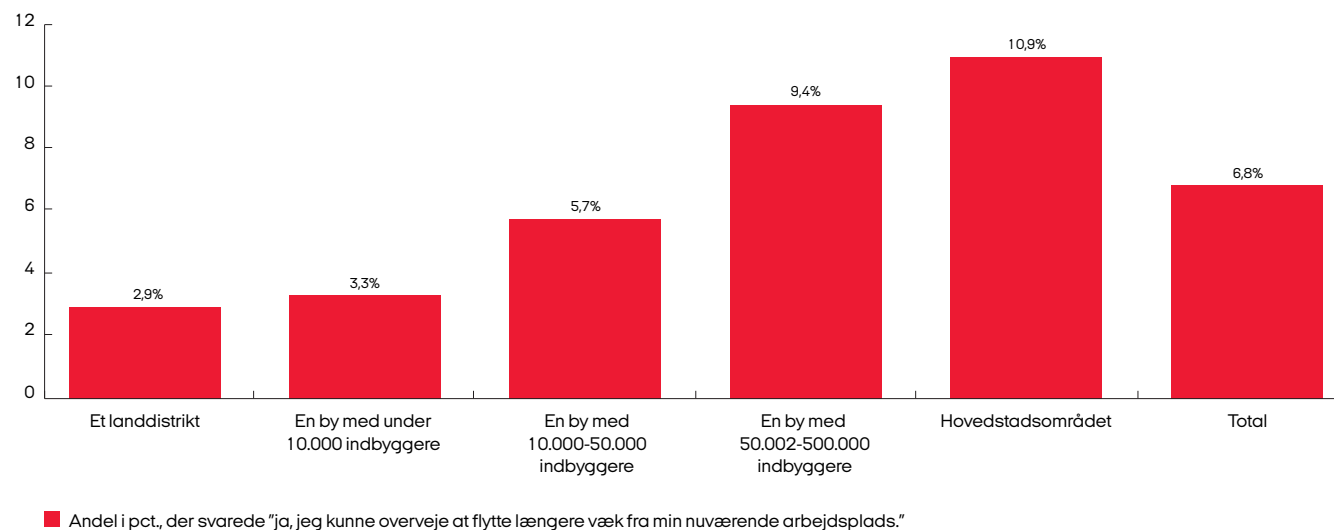
Ca. 1 ud af 15 voksne danskere [6,8%], overvejer at flytte længere væk pga. af de digitale arbejdsmuligheder, som coronakrisen har givet.

I hovedstadsområdet er det 10,9%, der overvejer at flytte, hvilket er det samme billede, vi også finder i andre større byer [9,4%].

De kommuner, hvor flest overvejer at flytte længere væk, er:

- Hørsholm [17,5%]
- Gentofte [17,4%]
- Frederiksberg [15,5%]
- Ballerup [14,4%]
- Haderslev [13,4%]
- København [12,3%]

Har mulighederne for at arbejde digitalt under coronakrisen ændret dine overvejelser om, hvor du kunne forestille dig at bo?
[Tal i pct.]

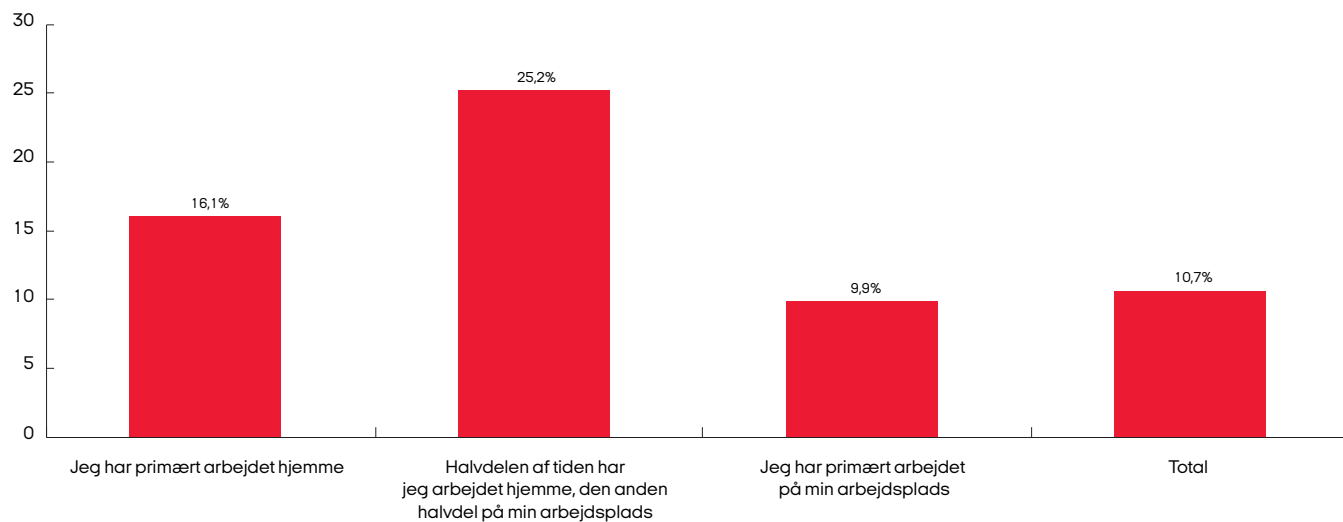
Corona og det byggede miljø

– Bygge- og haveprojekter under coronakrisen, fordelt på hvorvidt danskerne har arbejdet hjemme

Under coronakrisen har 10,7% af danskerne sat gang i større projekter i deres primære bolig, som de ellers ikke ville have gjort.

Danskere, der har arbejdet hjemme, har i højere grad sat gang i projekter i deres bolig som konsekvens af coronakrisen.

Har du sat gang i større projekter i din primære bolig og have, mens der har været corona, som du ellers ikke ville have sat gang i?
[Fordelt på hvorvidt man har arbejdet hjemme, tal i pct.]

Kapitel 9

Metode

Metode

– Baggrund og nøglebegreber

Baggrund

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.128 nationalt repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år.

Data er indsamlet i perioden den 8. marts til den 4. april 2021 af Kantar Gallup, vha. CAWI [Computer Assisted Web Interviews].

Vejning

Data er vejet på køn, alder, region samt uddannelse. Danmarks Statistik er brugt som kilde.

Nøglebegreber

Livskvalitet: her spørges til oplevet tilfredshed med tilværelsen på en skala fra 0 til 10, hvor 0 er meget utilfreds og 10 er meget tilfreds.

Urbanisering

Urbaniseringsgrad defineres af Kantar Gallup ud fra fem kategorier:

- Et landdistrikt (under 200 indbyggere)
- En by med op til 10.000 indbyggere
- En by med 10.001-50.000 indbyggere
- En by med 50.001-500.000 indbyggere
- Hovedstadsområdet

Større ombygninger

Større/mindre vedligehold baseres på respondentens egen definition.

Gør-det-selv

Baseres på respondentens egen definition.

Metode

– Oversigt over variable

Undersøgelsen rummer følgende baggrundsvariable

- Køn [mand/kvinde]
- Alder [25-39, 40-49, 50-69, 70+]
- Civilstand
- Geografi [postnummer og region]
- Urbaniseringsgrad
- Husstandsindkomst
- Uddannelsesniveau
- Boligform [hus/villa/parcelhus, rækkehus/klyngehus, landejendom/gård, etageejendom, værelse]
- Ejerform [privat udlejning, almen boligforening, andel, ejer]
- Hjemmeboende børn [ja/nej, samt børnenes alder]
- Husets opførelsesår [før 1930, 1930-1959, 1960-1979, 1980-1999, 2000 eller nyere]
- Kælder [ja/nej]
- Antal personer i husstanden
- Hvilken sal [hvis etageejendom]
- Altan
- Gårdmiljø
- Antal år i nuværende bolig
- Boligens størrelse
- Opvarmning af bolig

Metode

– Oversigt over variable

Undersøgelsen rummer følgende emner

- Sommerhus
- Hvad optager boligejerne
- Generel vedligeholdelse
- Større til- og ombygninger
- Valg af håndværker/rådgivning
- Indeklima
- Børneværelset
- Opvarmning og energiforbedringer
- Bekymringer
- Stedbundne potentialer
- Bygningskultur
- Boligmiljøer
- Bæredygtighed
- Corona og det byggede miljø

Kontaktdata og kreditering

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen eller konkrete data, er du velkommen til at kontakte en af følgende:

Henrik Mahncke,
Analysechef i Realdania
hma@realdania.dk
+45 21 22 37 29

Henrik Sonne,
Senioranalytiker i Videncentret Bolius
hso@bolius.dk
+45 24 46 65 90

Foto:

Jørgen Jørgensen
Lene Samsø
Per Morten Abrahamsen
Helene Høyer Mikkelsen
Steffen Stamp
Tina Sørensen
Kim Hintze

